

Selvfremsstilling på sociale netværksmedier

En undersøgelse af de konsekvenser som Girl Squads selvfremsstilling har for opfattelsen af deres feministiske budskab.

**Specialeafhandling af Helene Mentz
& Ann Katrine Underbjerg Bork**

**Dansk
Aalborg Universitet
Maj 2018**

Indhold

Abstract	5
1. Introduktion.....	7
1.1 Problemformulering	10
1.2 Afgrænsning og genstandsfelt.....	10
1.3 Videnskabsteori.....	13
1.3.1 Vores diskursanalytiske felt	13
1.3.2 Den diskursive opfattelse af køn.....	16
1.3.2 Medier i hverdagslivets sociale interaktion	17
1.4 Specialets opbygning	18
Del 1.....	18
2. Diskursteori.....	19
2.1 Laclau og Mouffes diskursteori	19
2.1.1 Identitet og gruppedannelse	22
2.2 Faircloughs kritiske diskursanalyse	23
2.2.1 Tekst.....	25
2.2.2 Diskursiv praksis.....	26
2.2.3 Social praksis	26
2.3 Multimodal diskurs	27
3. Feministisk teori.....	28
3.1 Judith Butler.....	29
4. Analysemetode til <i>Ludermanifestet</i>	31
5. Analyse af <i>Ludermanifestet</i>	32
5.1 Flertydigt genreudtryk.....	35
5.2 Girl Squads feministiske budskab.....	39
5.3 Kvinde- og luderforhandlinger.....	45
5.4 Rebelsk humor	50
5.5 Undermineret troværdighed	51
5.6 Selvmodsigelser	56
5.7 Flertydig selvfremstilling.....	57
5.8 Social praksis	63

5.9 Opsummering af første analyse.....	66
Del 2.....	66
6. Selvfremstilling på sociale netværksmedier	67
6.1 Selvfremstilling på Instagram	67
6.2 Goffman	69
6.3 Meyrowitz	70
6.4 Social interaktion på sociale netværksmedier	72
8. Analysemetode af Girl Squads Instagram-profiler	73
9. Analyse af Girls Squads Instagram-profiler.....	74
9.1 Nikita Klæstrups Instagram-profil	74
9.1.1 Vinkler og poseringer	74
9.1.2 Klæstrups glamourøse fremstilling	78
9.1.3 Selvforskønnelse	79
9.1.4 Klæstrups feministiske udtryk på Instagram.....	80
9.2 Ekaterina Andersens Instagram-profil	82
9.2.1 Vinklinger og poseringer	82
9.2.2 Andersens forskønnede kropspositivisme.....	85
9.2.3 Andersens feministiske udtryk på Instagram	87
9.3 Louise Kjølens Instagram-profil.....	90
9.3.1 Vinkler og poseringer	91
9.3.2 Kjølens kropspositivisme	93
9.3.3 Kjølens billedredigering	93
9.3.4 Kjølens feministiske udtryk på Instagram.....	95
9.4 Opsummering af anden analyse	97
Del 3.....	97
10. Mediereception som kvalitativ metode	98
11. Interview	99
12 Analysemetode.....	101
12.1 Transskribering	101
12.2 Overvejelser vedrørende analyse	102
12.3 Receptionsanalytisk fremgangsmetode	102
13. Interviewguide	104

14. Analyse af interviews.....	105
14.1 Motivation.....	106
14.2 Konstruktionsbevidsthed.....	107
14.2.1 Frontstage.....	107
14.2.2 Medietekstens kontekst.....	108
14.3 Holdning.....	109
14.3.1 Accept eller forargelse	109
14.3.2 Distancering	111
14.3.3 Kønsnormer.....	112
14.5 Forståelse	116
14.5.1 Effekt af Instagram	116
14.5.2 Opmærksomhed og anerkendelse	117
14.5.3 Feminisme	119
14.6 Opsummering af tredje analyse.....	121
14.7 Refleksioner over empirisk undersøgelse	121
15. Sammenfatning og diskussion	123
15.1 Specialets dele.....	123
15.2 Specialets forståelse af Girl Squad.....	127
15.2.1 Girl Squads flydende budskab	127
15.2.2 Girl Squads reproduktion af skønhedsidealiser	128
15.2.3 Girl Squads onlinefællesskab.....	128
15.3 Adfærd på de sociale netværksmedier i et senmoderne samfund	129
13. Konklusion	130
Litteraturliste	132

Abstract

This thesis examines the effect of self-presentation as part of a feminist message. We are interested in this because the group Girl Squad utilizes self-presentation as a part of their feminist message. The major part of Girl Squad's self-presentation consists of pictures where they pose undressed which they have received massive critique for. Moreover, they are criticized for not being feminists and not including everybody. The criticism suggests that there is a disconnect between Girl Squad's beautified and undressed self-presentation and feminism. Therefore, this thesis examines how Girl Squad linguistically and visually arranges their feminist message, and how this message is conveyed through their self-representation.

The thesis comprises three different parts. In the first part we examine Girl Squad's book *Ludermanifestet* (2017). This examination includes three different approaches to discourse: discourse analysis by Laclau and Mouffe, critical discourse by Fairclough, and multimodal discourse by Kress and Leeuwen. Furthermore, we employ Butler's notions and concepts on sex and gender to investigate Girl Squad's feminist message, but also to be critical towards their self-representation. Secondly, we include a focus on Girl Squad's Instagram profiles. For this examination, we include Goffman's concepts frontstage and backstage, and Meyrowitz's further development of these concepts. Additionally, we include an analytic perspective with theory of Kress and Leeuwen and Butler's understanding of gender. Thirdly, we examine young media users' receptions of Girl Squad's pictures through focus group interviews. We base the analysis on a multidimensional model of Kim Schröder focusing on the young media user's motivation, construction awareness, position and understanding.

On the basis on our analysis we find common characteristics between *Ludermanifestet* in the first part and the Instagram profiles in the second part. The first analysis shows that Girl Squad's discourses contradict their fundamental issues. We argue this is the case for the discourses in *Ludermanifestet* and the content on Girl Squad's Instagram profiles, because Girl Squad uses existing discourses to communicate a change for the perception of women. The analysis of the young people's receptions shows that the young people understand Girl Squad's body positivity as a feminist discourse, but still characterizes the women in Girl Squad as trying to achieve acknowledgment and receive attention from the users. Furthermore, we discuss our understanding of Girl Squad and conclude three characteristics for the group that concerns their fluid message, their reproduction of beauty ideals, and their participation in online communities. Moreover, we include the notion of

Ove Kaj Pedersen on the competitive state to discuss the potential reason for Girl Squad's behaviour as a part of the post-modern society.

1. Introduktion

I 35.000 år har mennesker anvendt billeder til at kommunikere med, hvilket hulemalerier bl.a. er et bevis på. Anvendelsen af billeder var imidlertid ikke det foretrukne medie i det 20. århundrede, hvis der skulle udveksles alvorlige emner såsom politik og videnskab. Til disse emner var skriften det foretrukne medie. Efter årtusindeskiftet har denne favorisering igen rykket sig fra skriften til billedet som det foretrukne medie. Denne vending har Mitchell beskrevet som *a pictorial turn* (Mitchell 1994). I den forbindelse kan man knytte den stigende tendens til at anvende en billedlig *selvfremstilling* til at kommunikere med (Fausing 2014).

Selvfremsstilling kan forstås som en afsenders italesættelse af sin identitet overfor en eller flere modtager(e) med henblik på at opnå et bestemt image (Femø Nielsen 2004, 264). Selvfremstilling er ofte redegjort for i forbindelse med sociale medier. I den forbindelse skriver Sundén (2002), at det er muligt at: “type yourself into being” (Sundén 2002, 13). En bruger kan dermed forme den identitet, som han/hun ønsker at fremstille (ibid.). Dette ønske om at skabe en bestemt identitet gennem selvfremstilling er imidlertid ikke en ny tendens. Erving Goffman (1959) beskrev et dramaturgisk perspektiv ved menneskers interaktion i bogen *The Presentation of Self in Everyday Life*. Heri betragter han menneskers interaktion som en *performance*, hvori man forsøger at fremsætte det bedst mulige ”face” (selvbillede) (Goffman 1959). I relation til denne forståelse har den amerikanske professor i kommunikation Joshua Meyrowitz påpeget, at denne performance også finder sted på de medier (Meyrowitz 1986).

Når der tales om selvfremstilling i dag, er det næsten umuligt ikke også at nævne *selfien*. Begrebet beskrives som en skelsættende opfindelse, der i fuldt omfang blev populær fra sidste halvdel af 2013 (Fausing 2014). Fausing taler om et generelt behov for at se sig selv, som på den ene side kan forbindes med udviklingen af *selvmedier*. Fausing nævner ikke nogen konkrete eksempler på, hvilke medier der hører under denne kategori, men da artiklen overordnet omhandler bl.a. Facebook og Instagram, kan de betragtes som selvmedier. På den anden side forbinder han dette behov med menneskers *spejlbevidsthed*, som kan spores tilbage fra spejlets udbredelse i renæssancen. Spejlbevidstheden omfatter menneskers opfattelse af deres ydre gennem spejle. Dette sidestiller Fausing med menneskets selv og selvbevidsthed: ”Vi har så at sige et blik på os selv udefra, og alligevel er det indefra, for det er os selv – set fra os selv. Vi ser på os selv med egne og ikke andres, øjne” (Fausing 2014). På samme måde kan selfierne forstås, fordi de også handler om at spejle sig og se sig selv. Selfierne på de sociale medier handler imidlertid også om at blive set af andre. Det ser man

især på Instagram: ”Instagram er det nye medie til at se og blive set. Stedet du viser dig frem og viser dit begær i dine billeder” (Munk 2012).

Instagram er et af de adskillige medier, som hører under kategorien *sociale medier* (Ibrahim 2015). Termen sociale medier har været diskuteret af flere (Kaplan 2015; Klastrup 2016; Linaa Jensen & Tække 2018). Vi tager foreløbigt udgangspunkt i definitionen af Klastrup, som beskriver sociale medier, som en: ”samlebetegnelse for en bred vifte af tjenester, der tillader online brugere at interagere med hinanden omkring brugerpubliceret indhold” (Klastrup 2016, 9). Der er som nævnt flere forskellige meninger om definitionen, hvorfor vi i specialets afgrænsning vil diskutere forskellene herpå og herudfra argumentere for specialets anvendelse af termen sociale netværksmedier.

En af medfaktorerne til at onlinebrugere har fået mulighed for at være medbestemmende for indholdet, findes bl.a. ved forandringen fra web 1.0 til web 2.0. Med web 2.0 var det ikke længere kun forskere, men alle, som havde mulighed for at præsentere sig selv og skabe et netværk på nettet (ibid., 16). I forbindelse med det har Henry Jenkins skildret, at brugerne krævede retten til at deltage i kulturens dagsorden på baggrund af nye teknologier og mellemrum, der opstod mellem de gamle og nye medier (Jenkins 2006, 24).

Brugernes deltagelse i kulturelle dagsordener har også betydet, at flere kan deltage i politiske tiltag. Eksempelvis ses det ved den mediepolitiske bevægelse, som skuespilleren Alyssa Milano er ophavskvinde til. Hun skabte #Metoo-bevægelsen, som begyndte med, at hun opfordrede kvinder til at kommentere ”me too” til sit opslag på Twitter, hvis de havde været udsat for misbrug og/eller krænkelse. Herfra udviklede et hashtag sig til en hel bevægelse, hvor kvinder delte deres historier og støttede hinanden i kampen mod at blive udnyttet eller krænket (Sørensen 2017).

I dette speciale er vi interesseret i at undersøge effekten af, at gruppen Girl Squad anvender selvfremstilling som en del af deres feministiske budskab, da de netop har forsøgt at gøre selvfremstillingen i sig selv til en del af deres feministiske budskab. Girl Squad består af blogger og cand.psych Louise Kjølser, blogger og teolog Ekaterina Andersen, samt blogger og reality-stjerne Nikita Klæstrup, som på flere forskellige medier har vakt opsigt med deres selvfremstilling. Deres billeder viser halvnøgne bryster og bagdele, spredte ben, hvepsetalje og markant makeup, og samtidig har Girl Squads ambition været at kæmpe en feministisk frigørelseskamp ved at kræve retten til deres egne kroppe. Imidlertid er kvinderne blevet mødt med en stor mængde kritik, som primært er faldet på deres selvfremstillende billeder. I artiklen: ”Vis bare bryster, men lad være med at kalde det feminisme” (2017) af journalisten Mette Fugl, er Girl Squad blevet kritiseret for deres ekstreme billeder. Mette Fugl påpeger, at det er paradoksalt, at Girl Squad er træt af at blive bedømt på deres

udseende, når det netop virker til, at de gør meget for at blive bedømt på lige præcis det (Fugl 2017, A). Derudover ses det i underrubrikken i en artikel fra Politiken af Susanne Staun: ”Vil Fede Dorrit føle sig styrket og inspireret af den nye afklædte Instagram-feminisme? Næppe.” (Staun 2017), hvilket er en klar reference til Girl Squads særligt forskønnede billeder. Der forekommer altså både forvirring omkring koblingen mellem deres billeder og feminisme, samt uforståenhed ift. deres budskab, som igennem de forskønnede billeder ikke udtrykker, at der er plads til alle.

På trods af den kritik Girl Squad er blevet mødt af, har det ikke bremsset deres ambition, tværtimod har de anvendt kritikken til at argumentere for deres sag. Det har de bl.a. gjort gennem podcasten ”Ludermanifestet” (2017), hvor de imødegår kritikken og forklarer, hvad deres budskab går ud på. Baseret på podcasten skriver de *Ludermanifestet* (2017), som i bogform uddyber deres pointer. Girl Squad er inspireret af tidligere feministiske bølger, hvorfor deres budskab bl.a. udtrykker inspiration fra rødstrømpebevægelsens kamp for ligestilling (Terletskaia 2017). Det overordnede budskab omhandler imidlertid et opgør med den uhensigtsmæssige måde at anvende ordet ”luder” til at fornærme og ”udskamme” kvinder. I stedet ønsker de at ”reclaime” luder-ordet ved at bruge det positivt, og dermed tage magten fra dem som anvender det negativt (Kjølsten 2017). Med denne ambition tilskriver de sig kønsforskeren Judith Butlers grundsyn, som forekommer i bogen *Gender Trouble – Feminism and the Subversion of Identity* (1990), hvor hovedtesen er, at kønnet er en diskursiv praksis (Butler 2014).

Men selv efter deres manifest er udgivet, har de modtaget flere kritiske anmeldelser. Overskriften ””Ludermanifestet” er en interessant idé, men ikke så spændende udført” (2017) dækker over en artikel, hvori Girl Squad især kritiseres for ikke at give plads til dem, som ikke forstår deres behov for at stille sig frem i undertøj. Artiklen pointerer, at hvis man forholder sig i en position, hvor man ikke forstår behovet, så er Girl Squads argument, at man er påvirket af patriarkalske strukturer, der forventer, at kvinder skal være på en bestemt måde. Yderligere pointeres Girl Squads mening om, at hvis man ikke kan se det banebrydende ved deres budskab, så er det fordi, man ikke kan abstrahere fra deres billeder, hvor de optræder afklædte og fordi man ikke kan forbinde det vulgære med deres intelligens (Boysen 2017).

Med udgangspunkt i ovenstående kritikpunkter er vi interesseret i at undersøge Girl Squads budskab nærmere. Dertil vil vi undersøge, hvad de siger om det at være kvinde, de tidligere feministiske bølger og hvordan deres feminisme udtrykkes, samt hvad deres selvfremsstillende billeder semiotisk udtrykker. Vi tager udgangspunkt i to af Girl Squads medieprodukter hhv. deres manifest og deres Instagram-profiler. Podcasten repræsenterer tilblivelsen af deres manifest, men inkluderer

mindre udfoldelse af deres budskab end manifestet. Eftersom podcasten giver modtageren en lydlig fornemmelse af at være med i tilblivelsesprocessen, kan den potentielt give modtageren en anden opfattelse af *Ludermanifestets* budskab. Imidlertid er vores interessefelt fokuseret på Girl Squads sproglige og visuelle formidling, hvorfor vi vælger at tage udgangspunkt i bogen, som både inkluderer en sproglig og visuel udfoldelse af deres budskab. Man kan argumentere for, at podcasten trækker på andre semiotiske former, idet der anvendes tale og lyd i stedet for skrift og billeder. Ud over manifestet inddrager vi Girl Squads Instagram-profiler, fordi de, ifølge Girl Squad, spiller en stor rolle ift. deres budskab – herunder deres grundlæggende pointe om, at kvinder skal kunne lægge de billeder op, som de har lyst til. I forlængelse af vores undersøgelse af Girl Squads Instagram-profiler, er vi interesseret i at lægge fokus på forståelsen af Girl Squads billedlige selvfremstilling, hvorfor specialet vil inddrage en praksisundersøgelse af unges opfattelse af udvalgte billeder fra Girl Squads profiler.

Ud fra ovenstående introduktion har vi udformet problemformuleringen, der følger efter dette afsnit. Specialets konkrete opbygning findes i introduktionens kommende afsnit efter en mere udfoldet afgrænsning af genstandsfelt, samt teori og metode.

1.1 Problemformulering

Hvordan formidler Girl Squad sprogligt og visuelt deres feministiske budskab, og hvordan forstås dette budskab gennem deres selvfremstilling?

For at besvare ovenstående har vi formuleret følgende underspørgsmål:

1. Hvordan formidles Girl Squads budskab igennem *Ludermanifestets* sproglige og visuelle udtryk, og hvilken rolle får budskabet i den sociale praksis?
2. Hvordan fremstiller Girl Squad sig selv og deres budskab på Instagram?
3. Hvordan forstår unge Instagram-brugere den selvfremstilling Girl Squad anvender?

1.2 Afgrænsning og genstandsfelt

Det overordnede emne for specialet er effekten af selvfremstilling som feministisk strategi. Vores genstandsfelt er som nævnt Girl Squad, som strategisk anvender selvfremstillende billeder i *Ludermanifestet* og på deres Instagram-profiler til at udbrede deres feministiske holdninger. For at finde frem til *effekten* af Girl Squads selvfremstilling vil vi i specialet yderligere undersøge unges forstå-

else af Girl Squads selvfremskillede billeder. Vores afgrænsning til unge har flere forklaringer, hvilket vi vil uddybe sidst i dette afsnit.

Louise Kjølser, Ekaterina Andersen og Nikita Klæstrup er kendte af den brede befolkning under navnet Girl Squad (Pedersen 2016). Gruppens frembrud skete i forbindelse med artiklen ”Hvad er dét? Det er kvindekampens nyeste fortrop” (2016) fra Zetland, hvori de hver især blev spurgt ind til deres feministiske ståsted (ibid.). Det var imidlertid hovedsageligt de omstridte billeder fra artiklen, som tiltrak mest opmærksomhed og siden startede en større debat om feminisme i Danmark (Larsen 2018). Inden artiklen fra Zetland var kvinderne ikke en samlet feministisk gruppe. Betegnelsen ”#girlsquad” var blot et hashtag, som de brugte ved deres billeder på sociale medier. Oprindeligt kom hashtagget fra den amerikanske sangerinde Taylor Swift, som var berømt for sit *girl squad*. Inspireret af Taylor Swift blev #girlsquad anvendt af adskillige kvinder verden over, ift. billeder de uploadede af deres venindegruppe på Instagram eller andre sociale netværksmedier. Danmark var det imidlertid Kjølser, Andersen og Klæstrup, der efter udgivelsen af artiklen fra Zetland (2016) blev omtalt som gruppen Girl Squad (Larsen 2018). Girl Squads massive omtale forsvandt lige så hurtigt, som den opstod – ikke mindst fordi Kjølser i februar 2018 udramatisk meddelte, at hun forlod gruppen (Larsen 2018). Det er alligevel interessant at undersøge, hvad de fik udrettet i deres tid som gruppe i rampelyset, fordi de har formidlet deres holdninger til enormt mange modtagere bl.a. gennem deres podcast, bog og deres profiler på sociale medier. Kvinderne er imidlertid stadigvæk i rampelyset, men nu kun hver for sig. Særligt på Instagram er antallet af følgere væsentligt. Kjølser har 70.200, Klæstrup har 216.000, og Andersen har 208.000 følgere (Kjølser 2018, A; Klæstrup 2018, A; Andersen 2018, A).

Sociale medier er en central del af mange danskeres hverdag, og det er et begreb, som i dag er svært at undgå (Linnaa Jensen & Tække 2013, 9). I medieforskning er der dog uenighed om, hvorvidt sociale medier er en passende betegnelse, da: ”alle medier per definition er sociale, idet de faciliterer en relation mellem en eller flere afsendere og en eller flere modtagere” (Drotner & Iversen 2017, 110). Lisbeth Klæstrup taler i stedet om *sociale netværksmedier*, som hun definerer med: ”en genre af onlinekommunikationsplatforme, der kan tilgås fra mange forskellige terminaler, som f.eks. computere, tablets eller smartphones. De gør det muligt for deres brugere at forbinde sig til – og dele indhold med – et netværk af andre brugere via deres profil på tjenesten” (Klæstrup 2016, 10). På samme vis som Drotner og Iversen mener Klæstrup også, at der er en social karakter ved alle medier, hvorfor det ikke giver mening at diskutere, om det er socialt. Klæstrup påpeger, at digitale sociale mediers særegenskab er, at de gør det muligt at være social på en ny og speciel måde: ”So-

cialiteten er indbygget i selve konstruktionen af medieformatet (teknologien). De platforme, som de sociale medier, og i særdeleshed de sociale netværksmedier, bygger på er i udgangspunktet designet til at understøtte og synliggøre interaktion mellem platformens brugere” (Klastrup 2016, 13-14). Med udgangspunkt i denne forståelse, vil vi i specialet efterfølgende anvende betegnelsen sociale netværksmedier.

Vores problemformulering inkluderer som nævnt en undersøgelse af den effekt, som selv-fremstilling har på et feministisk budskab. I introduktionen forholdte vi os til den generelle selv-fremstilling ud fra Fausings forståelse af ift. menneskets behov for at spejle sig (Fausing 2014). Yderligere inddrog vi Femø Nielsens definition, som fokuserede på en afsenders italesættelse af sin identitet. Imidlertid taler Femø Nielsen om selv-fremstilling ift. virksomheders intention om at brande sig (Femø Nielsen 2004, 256). Derfor vælger vi at inddrage andre teoretikere heriblandt Klastrup. Ifølge Klastrup kan menneskets identitet sammenkobles med selv-fremstilling på sociale medier (Klastrup 2016, 66ff). Klastrup understreger, at der findes flere perspektiver på identitet og selv-fremstilling på de sociale medier (ibid., 83). I dette speciale forholder vi os både til den visuelle og sproglige selv-fremstilling, som Girl Squad formidler gennem deres bog og yderligere deres selv-fremstilling og herudfra deres identitetsudtryk på deres Instagram-profiler, samt udvalgte billeder af dem fra Instagram.

Indledningsvist nævnte vi, at vi ønsker at undersøge unges forståelse af Girl Squads selv-fremstillende billeder. Årsagen til vores valg af de unge er bl.a. fordi det tilsyneladende er den del af Danmarks befolkning, der bruger de sociale netværksmedier mest. Det viser Danmarks Statistik, som har udarbejdet en rapport for 2016, som dokumenterer at hele 97 % af unge danskere mellem 15 og 18 år anvender digitale medier. Blandt denne aldersgruppe er de mest populære medier Facebook, Snapchat og Instagram. Tre ud af fire unge har profiler på alle disse medier, og 72 % af de unge har en profil på Instagram, hvor 62 % af dem bruger Instagram minimum 1 gang om ugen (DST 2016, 1). Det er på baggrund af de unges hyppige anvendelse af Instagram, at vi har valgt denne målgruppe som respondenter for vores undersøgelse af Girl Squads selv-fremstilling på Instagram. Vi har begge været i praktik på Aalborgs Gymnasium, hvorfor vi vil anvende vores kontakter derude til at komme i kontakt med unge mellem 15-18 år, som har lyst til at deltage i vores interviews. I det følgende afsnit vil vi uddybe vores teoretiske ståsteder for specialets tre analyser i hhv. del 1-3.

1.3 Videnskabsteori

For at besvare specialets problemformulering inddrager vi diskurstilgange af Laclau og Mouffe, Fairclough og Kress og Leeuwen. Yderligere inddrages feministisk teori og kønsforestilling af Judith Butler. Endvidere inddrages dramaturgisk teori af Goffman og Meyrowitz' medium theory. Teoretikernes anvendelse beskrives i specialets opbygning. I det følgende vil vi afklare specialets ståsted ift. vores opfattelse af medier.

Vi tager udgangspunkt i en artikel af den amerikanske medieforsker Joshua Meyrowitz, som er oversat til "Tre paradigmer i medieforskningen" (1997) af Gunhild Wernblad. Meyrowitz hævder i artiklen, at medieforskere ofte har været uenige om, hvad der skal være i fokus i medieforskningen, hvilket har ført til flere misforståelser. For at afhjælpe dette opstiller Meyrowitz tre paradigmer, som en medieforsker kan arbejde ud fra. Mediet kan anskues som en kanal, et sprog eller et miljø (Meyrowitz 1997, 57-58). Imidlertid kan de tre tilgange også supplere hinanden (Svendsen 2016, 16). I dette speciale anskuer vi de valgte medier, Girl Squads bog, Instagram-profiler og billeder, primært som sprog, hvor vi fokuserer på, hvordan mediers form skaber betydning. Specialet vil derfor tage udgangspunkt i det formsprog og æstetiske udtryk, der anvendes (Meyrowitz 1997, 60). Imidlertid forholder vi os ikke kun til mediet som sprog, idet vi yderligere forstår mediet som en kanal, der påvirker indholdet, hvormed indholdet ikke kan løsrives fra det medie, som det kommunikeres igennem. Yderligere vil specialet også forholde sig til det tredje paradigme miljø, fordi vi anskuer Girl Squads medier i deres omgivelser herunder *Ludermanifestets* modtagere og unge Instagram-brugere. Det leder os videre til specialets videnskabsteoretiske ståsted.

1.3.1 Vores diskursanalytiske felt

Forskningstraditionen diskursanalyse har siden midten af 1980'erne udviklet sig på tværs af humaniora og samfundsvidenskaberne (Phillips 2015, 297). Den består imidlertid ikke af én tilgang, men derimod en række af tilgange: "der deler en række fælles træk, hvad angår metateori, teori og metodologi, og samtidig adskiller sig fra hinanden ift. metateori, teori og metodologi" (ibid., 298). Med andre ord har diskursanalytiske tilgange på den ene side en række fællestræk, der adskiller dem fra ikke-diskursanalytiske tilgange, mens de på den anden side hver for sig har forskellige perspektiver, som skaber forskellige former for viden. Det kan derfor ofte være givende at benytte sig af flere diskursanalytiske tilgange (ibid.). Med udgangspunkt i dette, har vi valgt at anvende tre forskellige diskursanalytiske tilgange, som på den ene side har flere fællestræk og på den anden side adskiller sig fra hinanden. Nærmere bestemt er det tilgange fra Ernesto Laclau og Chantal Mouffe, Norman

Fairclough og Gunther Kress og Theo Van Leeuwen. Desuden anvender vi Judith Butlers diskursive opfattelse af køn, som beskrives i afsnittet om den diskursive opfattelse af køn nedenfor.

Fælles for de tre tilgange er, at de beror på et socialkonstruktionistisk grundlag med generelle filosofiske antagelser, som ifølge Jørgensen og Phillips kan forklares ud fra Vivian Burrs fire præmisser for socialkonstruktionisme. 1) En kritisk indstilling overfor selvfølgelig viden, 2) Historisk og kulturel specificitet, 3) Sammenhæng mellem viden og sociale processer, 4) Sammenhæng mellem viden og social handling (Jørgensen & Phillips 2006, 13).

Den første præmis omfatter en kritisk indstilling overfor selvfølgelig viden. Her forstås viden ikke som objektiv eller sand i sig selv, eftersom mennesket altid vil tillægge det en mening. Tilsvarende er menneskets forståelse af verden ikke spejlbilleder af virkeligheden: ”men et produkt af vore måder at kategorisere verden på” (ibid.). Den anden præmis inkluderer en overbevisning om, at menneskets forståelse af verden er bestemt af historisk og kulturel specificitet og kontingens. Det er dermed et ”anti-essentialistisk” syn på verden, hvor man ikke tror på interne essenser (ægte og autentiske karakteristika ved fænomener). Med andre ord gælder opfattelsen, at den sociale verden konstrueres socialt og diskursivt, hvilket betyder, at: ”Vores verdensbilleder og identiteter kunne have været anderledes, og de kan forandres over tid” (ibid., 14). Den tredje præmis omhandler menneskets viden, som en viden der skabes gennem sociale processer. I relation til dette forekommer forståelsen af, at viden er noget, der skabes gennem social interaktion, hvor man konstruerer fælles sandheder og kæmper om, hvad er sandt eller falsk. Den fjerde og sidste præmis som karakteriserer socialkonstruktionismen, er tilsvarende et syn på viden, som udover at blive konstrueret gennem social interaktion, tilsvarende medfører bestemte sociale handlinger ud fra de vedtagne sociale verdensbilleder: ”den sociale konstruktion af viden og sandhed får dermed konkrete sociale konsekvenser” (ibid.). Det kan dermed udledes, at diskurstilgangene nærmer sig hinanden ift. deres opfattelse af diskurser: ”som konstituerende kræfter i konstruktionen af virkeligheden” (Phillips 2015, 299). Den måde vi taler på, organiserer sig i diskurser og skaber ”repræsentationer af virkeligheden, som aldrig bare er spejlinger af en allerede eksisterende virkelighed – repræsentationerne er nemlig med til at skabe virkeligheden, herunder viden og identiteter” (ibid.). I relation til vores opfattelse af medier som sprog, betragter vi derfor medierne, som repræsentationer, der er medvirkende til at skabe virkelighed.

De fire socialkonstruktionistiske præmisser har rødder tilbage til den poststrukturalistiske teori, der modstillede sig marxisme og psykoanalyse (Jørgensen & Phillips 2006, 15). Strømningen poststrukturalisme er både et opgør med og en videreudvikling af den strukturalistiske tankegang.

Poststrukturalismen gør op med strukturalismens ide om, at der foreligger et: ”lukket og sammenhængende betydningssystem, inden for hvilket kulturelle tegn skulle kunne indgå i stabile binære modsætninger” (Rose 2014, 72). Anvendes dette perspektiv i relation til betydningen af en tekst, kan denne derfor ikke endeligt bestemmes, da der forekommer en ustabilitet ved betydningsdannelsen. Inspireret af disse forestillinger udvikler Laclau og Mouffe deres diskursteori, hvor de mener, at diskurser aldrig kan være endelige på grund af sprogets grundlæggende ustabilitet (Laclau & Mouffe 1994, 106-107). I relation til vores speciale, kan man derfor ikke betragte betydningen af Girl Squads tekster som stabil. Man må i stedet foregribe en ustabilitet ved mediernes betydning som følge af sprogets grundlæggende ustabilitet.

Faircloughs kritiske diskursanalyse har et mindre poststrukturalistisk filosofisk ståsted, bl.a. fordi han medtager både diskursive praksisser og sociale praksisser, og desuden læner sig op ad en form for marxisme, da han diskuterer diskurs i relation til ideologi og magt (Fairclough 1992, 62ff, 86). Det essentielle for Faircloughs kritiske diskursanalyse er at undersøge diskursiv forandring i relation til social og kulturel forandring (ibid., 96). For at undersøge forandring er det nødvendigt at anskue den konkrete sprogbrugs *intertekstualitet*, som omhandler tekstens referencer til andre tekster (ibid., 102). Den konkrete sprogbrug kan med anvendelsen af intertekstualitet: ”forandre de enkelte diskurser, og dermed også den sociale og kulturelle omverden. Ved at fokusere på intertekstualitet kan man således både se reproduktion af diskurser, hvor ingen nye elementer indføres, og forandring af diskurser gennem nye sammensætninger” (Jørgensen & Phillips 2006, 15-16). I relation til Faircloughs skelnen mellem forandring og reproduktion taler Butler om *citering*, som er et begreb, der minder om reproduktion ift. køn, idet det på samme måde gentager noget i forvejen eksisterende (Butler 2013, 13). Med begreberne forandring og intertekstualitet, samt citering bliver det muligt at undersøge om Girl Squads budskab (deres diskursive praksis) imødekommer forandring eller reproduktion.

Udover Faircloughs kritiske diskursanalyse medtager vi i specialet den multimodale diskursanalyse, som indbefatter, at de udbredte normer og sociale magtstrukturer skaber og skabes af *multimodale udtryk* på samme måde som mundtlig og skriftlig kommunikation. Disse multimodale udtryk består af sammenblandingen af eksempelvis tekst, fotografi, grafik, lyd og billeder (Rose 2014, 94). Denne forestilling har været inspiration til Kress og Leeuwens multimodale diskursanalyse (2001). Multimodalitet er ifølge Kress og Leeuwen mediers anvendelse af flere semiotiske *modes* (den materielle ressource som er anvendt i genkendelige stabile måder, som et middel til at artikulere diskurs) i designet af et semiotisk produkt eller en begivenhed, sammen med den bestemte måde

de forskellige modes er kombineret (Kress & Leeuwen 2001, 20). Med andre ord skelner de mellem kommunikationens indhold (signifié) og udtryk (signifiant), hvilket understreger deres lingvistiske fokus (ibid.). Deres betegnelse som kritisk diskursanalyse understreges ved deres inddragelse af sociale praksisser (Jørgensen & Phillips 2006, 73). Kress og Leeuwen mener, at tidligere kulturelle multimodale udtryk påvirker nye modaliteters betydningsdannelse: "all the semiotic modes which are available as means of realization in a particular culture are drawn on in that culture as means of the articulation of discourses" (Kress & Leeuwen 2001, 24). I relation til dette speciale kan Kress og Leeuwens diskursive tilgang hjælpe til at forstå Girl Squads multimodale udtryk og sætte det i relation til de semiotiske ressourcer, som struktureres af den sociale praksis (den sociokulturelle kontekst).

Afsluttende understreges det, at vi i dette speciale med udgangspunkt i ovenstående opfatter virkeligheden som en social konstruktion, hvor sprogets diskurser sammen skaber forståelsen og beskrivelsen af verden. Vi vil med udgangspunkt i dette grundsyn stille spørgsmålstejn ved Girl Squads medietekster som sprog, som vi undersøger igennem en kritisk stillingtagen.

1.3.2 Den diskursive opfattelse af køn

Eftersom vores genstandsfelt omfatter en kritisk undersøgelse af Girl Squads feministiske budskab, finder vi det nødvendigt at afklare specialets ståsted ift. vores opfattelse af køn. For at afklare dette inddrager vi som nævnt Judith Butler. Butlers bog *Gender Trouble – Feminism and the Subversion of Identity* (1990) bidrog til et nye perspektiv i kønsforskningen (Højgaard & Søndergaard 2015, 351). Butler argumenterer i bogen for, at køn ikke kan forstås som en essens og dermed et stabilt og iboende fænomen i mænd og kvinder (Butler 2014, 69). Køn er derimod en diskursiv praksis, som gennem gentagelser producerer de virkninger, som den angiver (Butler 2013, xii). Derfor er køn noget man gør ikke noget man er (Butler 2014, 25.). I kraft af Butlers teori og rødder tilbage fra Michel Foucault skete en vending i forskningen, hvor man gik væk fra en mere realistisk deskriptiv tilgang, mens man vendte sig mod en mere: "konstruktionsfokuserende analytik, der var optaget af de processer, som skabte fænomenerne, og opmærksomheden på fænomenernes balancerende mellem stabilitet og ustabilitet" (Højgaard & Søndergaard 2015, 352). Specialets ståsted vil med udgangspunkt i Butlers forestillinger om køn indbefatte ideen om, at køn er en diskursiv praksis, som skabes igennem menneskers sprog og handlinger.

I relation til ønsket om at undersøge Girl Squads selvfremsstilling, kan Butlers forestilling om selvfremsstilling anvendes. Ifølge Scott Sørensen beskriver Butler selvfremsstilling som: "socialt ko-

reograferede eller stiliserede måder at ytre sig på i bestemte situationer som ”a publicized mode of appearance”, der samtidig stiller krav om autenticitet i udførelsen” (Butler 2005, 114, iflg. Scott Sørensen 2012 145). Dermed forstår vi Girl Squads selvfremsstilling som en konstrueret og kommunikativ måde at fremstille dem selv og deres køn for at opnå en bestemt forståelse af en identitet hos modtageren.

1.3.2 Medier i hverdagslivets sociale interaktion

Diskursanalyse kan ikke alene besvare vores problemstillinger, da vi ikke ønsker at undersøge Girl Squads medier blot som en kanal, men i stedet at undersøge medierne som sprog. Ifølge Stage (2016) er det ofte tilfældet, at man med en diskursanalytisk tilgang er ”medieblind”, fordi man hovedsageligt fokuserer på at udpege de:

indholdsmønstre og dertilhørende identitetsdannelser eller ’subjektpositioner’, som disse mønstre implicerer. Af den grund skal diskursanalysen suppleres med andre analysestrategier (med fokus på f.eks. den mediespecifikke kommunikation eller mediet som socialt miljø) for at være egentlige medieanalyser (Stage 2016, 274).

Med udgangspunkt i dette inddrager vi også et medieanalytisk fokus på Girl Squads selvfremsstilling på deres Instagram-profiler. Med begreber fra Erving Goffman og Joshua Meyrowitz vil vi karakterisere den selvfremsstilling, som Girl Squad udøver på Instagram. Goffman og Meyrowitz’ grundsyn indbefatter forestillingen om, at mennesket i interaktioner med andre mennesker påvirker hinanden indbyrdes gennem performance. I forlængelse af karakteriseringen af Girl Squads selvfremsstilling, undersøger vi Instagrams indflydelse herpå.

Ydermere inddrager vi en kontekstforståelse gennem en praksisundersøgelse i form af receptionsinterviews. Receptionsanalysen er inspireret af og en videreudvikling af centrale elementer fra samfundsvidenskabelige og humanistiske tilgange, hvor der forskes i publikum. Et af receptionsforskningens centrale spørgsmål er: ”hvordan brugernes eksisterende forventninger, forforståelser, sociale og kulturelle identitet mm. influerer på medie- og genremæssige præferencer og dens betydning, som dannes i konkrete receptionssituationer” (Lomborg 2016). Dermed kan det udledes, at receptionsforskningens grundantagelse er, at man må tilgå undersøgelsen ved at undersøge og fokusere på modtagerens synspunkt for at kunne forstå, hvordan medier benyttes, og hvordan modtagerne skaber mening af mediernes indhold (Hagen 2013). I receptionsforskning anvendes: ”forskellige typer kvalitative, empiriske publikumsstudier, som i varierende grad prøver at integrere samfunds-

videnskabelige og humanistiske perspektiver på reception” (Bruhn Jensen & Rosengren 1990, iflg. Hagen 2013). Med udgangspunkt i dette vil vi undersøge forståelsen af Girl Squads selvfremsstilling ud fra en receptionsanalyse, som sammenkobles med kvalitative interviews af unge.

1.4 Specialets opbygning

Vores fokus på selvfremsstilling er et omfangsrigt emne, hvorfor vi undervejs i specialet inddrager yderligere teori. På baggrund af det abstrakte undersøgelsesfelt, har vi valgt at opdele vores undersøgelse i tre dele.

Specialets første del fokuserer på at undersøge, hvordan Girl Squad formidler deres feministiske budskab gennem *Ludermanifestets* sproglige og visuelle udtryk, og hvilken rolle deres budskab får i den sociale praksis. I den første del vil vi redegøre for tre diskursanalytiske tilgange, som vil blive anvendt i analysen af *Ludermanifestet*. Ydermere vil vi anvende Judith Butlers begreber og forståelser for køn til at undersøge Girl Squads feministiske budskab, men også til at forholde os kritiske overfor deres form.

Efter at have undersøgt *Ludermanifestet* vil vi i specialets anden del fokusere på Girl Squads Instagram-profiler. Specialets anden del har til formål at undersøge, hvordan Girl Squad fremstiller sig selv og deres budskab på deres Instagram-profiler. I anden del af specialet vil vi inddrage begreber fra Joshua Meyrowitz’ videreudvikling af Erving Goffmans regionsbegreber. Denne teori vil blive anvendt på udvalgte billeder fra Girl Squads Instagram-profiler for at undersøge deres konkrete selvfremsstilling gennem billeder. Ydermere vil vi inddrage et diskursanalytisk perspektiv ift. Kress og Leeuwens tilgang og Butlers forståelse af køn, og endelig vil vi trække tråde til vores analysefund fra første del for at sammenligne *Ludermanifestets* feministiske diskurs med de diskurser, som Girl Squad udtrykker på Instagram.

I specialets tredje og sidste del vil vi undersøge, hvordan unge forstår den selvfremsstilling, som Girl Squad benytter sig af. Vi vil i vores undersøgelse tage udgangspunkt i en praktisk interviewundersøgelse. Vores interview er udarbejdet for at undersøge unges reception af Girl Squads selvfremsstilling og forståelse af deres billeder. I den forbindelse vil vi inddrage Kim Schrøders receptionsanalytiske metode, og inddrage tidligere anvendt teori til analysen.

Del 1

Specialets første del har som nævnt fokus på at undersøge problemstillingen omhandlende Girl Squads formidling af deres budskab igennem *Ludermanifestets* sproglige og visuelle udtryk, og

hvilken rolle dette får i den sociale praksis. Analysen af *Ludermanifestet* tager udgangspunkt i de tre nævnte diskursanalytiske tilgange af Laclau og Mouffe, Fairclough og Kress og Leeuwen (jf. 1.3.1 Vores diskursive felt). Desuden vil vi i analysen undersøge, hvordan Girl Squad anvender Judith Butlers forståelse af køn. Derfor vil vi i de efterfølgende afsnit først redegøre for udvalgte begreber fra de forskellige diskursive tilgange, hvorefter vi vil redegøre for udvalgte begreber fra teori af Butler.

2. Diskursteori

Der findes flere forskellige forklaringer af diskurs, f.eks. er en af de mere simple en: ”sammenhæng af udsagn, idéer, definitioner el.lign. som udgør kernen i f.eks. en samtale eller et ræsonnement” (DSL 2018, A). Forklaringen fokuserer på konkrete ”udsagn” og ”definitioner”, der danner det centrale i en samtale eller et ræsonnement. En anden og mere abstrakt definition er udformet af Marianne Winther Jørgensen og Louise Phillips: ”en diskurs er en bestemt måde at tale om og forstå verden (eller et udsnit af verden) på” (Jørgensen & Phillips 2006, 9). Ved denne definition er vendingen ”en bestemt måde at tale om og forstå” mere generel end konkrete udsagn og definitioner. Førstnævnte definition ville være passende, eftersom vores formål er at undersøge konkret sproglig og visuel formidling af Girl Squads feministiske budskab. Imidlertid har vi i dette speciale valgt at tage udgangspunkt i sidstnævnte definition, da vi mener, at denne muliggør både en undersøgelse af Girl Squads konkrete udsagn og definitioner gennem det ”bestemte”, og desuden giver plads til at undersøge, hvorvidt en modtager opfatter Girl Squads feminisme i praksis gennem definitionens inddragelse af ”forståelse”.

2.1 Laclau og Mouffes diskursteori

Ernesto Laclau og Chantal Mouffes beskriver deres forestilling om diskurs i *Hegemony and Socialist Strategy* (1985). I bogen beskriver de en diskurs som noget, der aldrig er totalt sammenstykket, fordi den bestemmes ud fra artikulation og situation (Laclau og Mouffe 1994, 106-107). Dermed viser deres poststrukturalistiske tilgang sig grundlæggende for deres teori, fordi sproget har en afgørende betydning (jf. 1.3.1 Vores diskursive felt). Ifølge Laclau og Mouffe eksisterer der en ”diskursiv kamp” (democratic struggle), hvor diskurser kæmper mod hinanden for at opnå hegemoni (Laclau & Mouffe 1994, 137). Hegemoni er et begreb for den vindende og derefter entydigt herskende diskurs (nærmere forklaring følger nedenfor). Grundlæggende mener Laclau og Mouffe, at diskurser skabes gennem artikulation:

[...] we will call *articulation* any practice establishing a relation among elements such that their identity is modified as a result of the articulatory practice. The structured totality resulting from the articulatory practice, we will call *discourse*. The differential positions, insofar as they appear articulated within a discourse, we will call *moments*. By contrast, we will call *element* any difference that is not discursively articulated (Laclau & Mouffe 1985, 105)

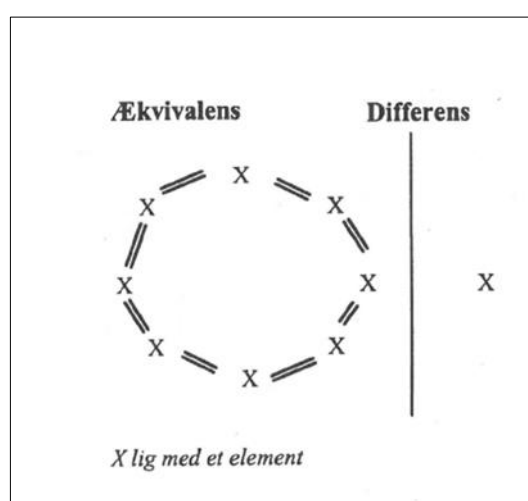
Jørgensen og Phillips eksemplificerer ovenstående med en medicinsk diskurs ift. ”kroppen”. I denne diskurs vil en betændelse i kroppen oftest blive betragtet som et angreb af mikroorganismer, der må behandles og modarbejdes med medicin. Med Laclau og Mouffes begreber kan dette forklares med, at kroppen går fra at være et *element*, hvorefter en *artikulation* sammensætter ”krop” med andre *elementer* såsom ”væv”, ”symptomer” eller ”medicin”. Herefter udgør sammensætningen af ”krop”, ”væv” eller ”medicin” *momenter* i en etableret medicinsk *diskurs* (Jørgensen og Phillips 2006, 36).

Der er imidlertid flere ting at tage højde for i dannelsen af en diskurs. Her kan Laclau og Mouffes begreb *nodalpunkt* inddrages (Laclau & Mouffe 1985, 112). Et nodalpunkt er et tegn, som bestemte andre tegn ordnes omkring og får deres betydning ift. I relation til eksemplet omkring kroppen i en medicinsk diskurs eller i lægevidenskaben generelt, kan nodalpunktet siges at være kroppen (Jørgensen & Phillips 2006, 37). En vigtig pointe er, at ordet, eller nærmere tegnet krop i sig selv er flertydigt, og at dets identitet kan forandres, idet en artikulation sætter det i relation til et andet ord: ”Hvis man for eksempel siger ’krop og sjæl’, sættes ordet ind i en religiøs diskurs, hvor nogle betydninger af ”krop” trækkes frem og andre ignoreres” (ibid., 38). Et tegn som kan påtage sig forskellige betydningstilskrivninger, såsom eksemplet med krop, kalder Laclau for *flydende betegnere* (floating signifiers). De flydende betegnere refererer til den kamp, der foregår om tegn mellem forskellige diskurser (Laclau & Mouffe 2006, 113).

Laclau og Mouffe refererer til diskurs som et system af forskellige enheder bestående af momenter (ibid., 111). I relation til denne forståelse skildrer Jørgensen og Phillips en fiskenet-metafor, der kan anvendes til at forstå diskursens karakteristik:

I den saussureske tradition kan man tænke sig sprogets struktur, som et fiskenet, hvor hvert tegn har sin plads som en af knuderne i nettet. Knuden bliver i det udspændte net holdt fast på sin plads som en af sin afstand til alle de andre knuder i nettet, ligesom tegnet defineres ved sin afstand til de andre tegn (Jørgensen & Phillips 2006, 20).

Med metaforen om fiskenet beskriver Jørgensen og Phillips, at diskurs skal forstås som et fiske-net, hvor hvert tegn (hver knude i nettet) bestemmes som momenter gennem deres relation til de andre tegn (de andre knuder i nettet). Måden dette gøres på, er ved at udelukke andre tænkelige betydninger for tegnene, eller andre måder tegnene kan relateres på (Jørgensen & Phillips 2006, 37). Laclau og Mouffe kalder diskursens udelukkelse af andre tænkelige betydninger for *det diskursive felt* (the field of discursivity), som: "indicates the form of its relation with every concrete discourse: it determines at the same time the necessarily discursive character of any object, and the impossibility of any given discourse to implement a final structure" (ibid., 111). En diskurs skal derfor forstås som en indskrænkelse af muligheder igennem det diskursive felt. Ift. metaforens omtalte "knude", så refererer dette til det tidligere nævnte nodalpunkt, og som vi senere illustrerer i specialet refererer knude også til "mester-betegner". Disse tegn er i sig selv meningsløse eller med Jørgensen og Phillips ord "tomme". Det er først igennem *ækvivalenskæder* (equivalence), som er Laclau og Mouffes begreb, at knuderne tilføres mening og de tomme pladser indholdsudfyldes (Jørgensen & Phillips 2006, 55, 63). Laclau og Mouffe gør opmærksom på, at: "Equivalence is never tautological, as the substitutability it establishes among certain objects is only valid for determinate positions within a given structural context" (Laclau & Mouffe 2006, 63). Citatet understreger igen deres filosofiske grundsyn om, at der eksisterer en diskursiv kamp, hvor diskurser kæmper mod hinanden, hvilket dermed sker gennem anvendelsen af ækvivalenskæder. I den forbindelse har Laclau senere beskrevet, at ækvivalenskæder kan være sat op i modsætningsforhold, hvilket begrebet *differenskæder* dækker over. Figur 1 nedenfor beskriver forholdet mellem ækvivalens og differens:

Figur 1. Laclaus egen illustration (Åkerstrøm Andersen 1999, 96)

2.1.1 Identitet og gruppedannelse

Faircloughs kritiske diskursanalyse og Laclau og Mouffes diskursteori er kritiske overfor den klassiske vestlige opfattelse af individet som et selvstyrende subjekt. De beskriver i stedet for identitet som noget, der er organiseret efter samme principper som diskursive processer (Jørgensen & Phillips 2006, 52). Med andre ord så kan subjektet siges at være bestemt ud fra diskurser, hvorfor også teorien om dette bliver relevant for vores speciale, idet vi ønsker at undersøge Girl Squads forsøg på at ændre i forvejen eksisterende diskurser omkring kvinden og kvindens rolle i samfundet.

Ifølge Laclau og Mouffe skal subjekt forstås som *subjektpositioner* i diskursiv struktur (Laclau og Mouffe 1985, 115). Yderligere observeres et subjekt ud fra de positioner, subjektet optager i diskursen. Subjektet er desuden *fragmenteret* og bestemt af flere positioner i flere forskellige diskurser. Laclau og Mouffe er inspireret af poststrukturalismens forestilling om, at én diskurs aldrig alene kan strukturere det sociale og Althusseres forestilling om, at subjektet tilsvarende ikke kan betragtes som suveræn og enestående. Til hver subjektposition knyttes forventninger til, bl.a. hvad det individ der indtager positionen kan tillade sig af opførsel og udtalelser. Et individ tager ikke nødvendigvis selv positionen, men kan blive *interpelleret* i bestemte subjektpositioner (Jørgensen & Phillips 2006, 25). Jørgensen og Phillips eksemplificerer med barnet, der tiltaler sin mor med ”mor”, hvor denne voksne dermed er interpelleret med en mor-identitet, hvor der er knyttet bestemte forventninger til (Jørgensen og Phillips 2006, 53). Heraf kan det udledes, at sproget konstruerer den sociale position for individet, idet der igennem sproget opfordres til en bestemt opførsel eller handling. En vigtig pointe ift. den ovennævnte interPELLERINGSproces er, at subjektet kan blive interPELLERET i forskellige positioner, hvis modstridende diskurser på samme tid forsøger at konstruere det samme sociale rum. Dermed opstår en konflikt, hvor subjektet bliver *overdetermineret*. Det påpeges, at Laclau og Mouffes diskursteori anskuer subjektet altid overdetermineret, fordi diskurserne altid er tilfældige, idet der ikke findes en entydig subjektposition for subjektet (Jørgensen & Phillips 2006, 54). Ud fra dette fremstår Laclau og Mouffes grundsyn i deres forestilling om subjektet, at diskurser aldrig kan være endelige på grund af sprogets grundlæggende ustabilitet. I forbindelse med dette mener Laclau og Mouffe, at subjektet kan ende i en kamp om at opnå en hegemonisk subjektposition, og at denne kamp er vundet, når subjektpositionen ikke er i synlig konflikt: ”Subjektpositioner som ikke er i synlig konflikt med andre positioner, er et resultat af hegemoniske processer, [...] [hvor] alternative muligheder er blevet udelukket, og hvor én bestemt diskurs fremstår som den objektivt sande” (ibid.).

I forlængelse af ovenstående skildrer Laclau og Mouffe *mester-betegner*, som omhandler subjektets *identitetsdannelse*. Laclau og Mouffe er inspireret af Jacques Lacans forestilling om, at menneskers identitet skabes ved at identificere sig med de subjektpositioner, som individet præsenteres for af diskurser. Mester-betegner minder om nodalpunktet, da en mester-betegner er et tegn, der udfylder en identitet, på samme måde som nodalpunktet er et knude tegn, der udfylder en diskurs (ibid., 55). Laclau og Mouffe eksemplificerer: ”En sådan mester-betegner kan fx være ”mand” og forskellige diskurser tilbyder indholdsudfyldninger af den flydende betegner, som ”mand” er” (ibid.). Eksempelvis har en udbredt diskurs været, at ”mand” og ”styrke” har fulgtes ad, og stadigvæk mange steder gør det. Endvidere er det ofte blevet sat overfor ”kvinde” (ibid.). Med udgangspunkt i denne teori vil vi i de senere analyser undersøge, hvordan Girl Squads manifest og Instagram-profiler fremsætter mester-betegnerne ”kvinde” og ”luder”.

2.2 Faircloughs kritiske diskursanalyse

Norman Faircloughs diskursanalyse tager ligesom Laclau og Mouffes diskursteori afsæt i, at den sociale verden skabes af diskurser. Men i modsætning til Laclau og Mouffe er Fairclough som nævnt mindre poststrukturalistisk, idet han mener, at diskurs kun er ét blandt flere aspekter af hver social praksis, og at diskurs kan reproducere og forandre viden, identiteter og sociale relationer (jf. 1.3.2 Vores diskursanalytiske felt). Fairclough definerer diskurs ud fra antagelsen om, at sprogbrug er en social praksis (Fairclough 1992, 63). Han forklarer sin definition ud fra to perspektiver, hvor det første perspektiv skildrer, at diskurs er a) en form for handling, hvori mennesker kan handle i verden og især overfor hinanden, og b) en form for repræsentation (ibid., 63). Mens det andet perspektiv indbefatter, at der er et dialektisk forhold mellem diskurs og social struktur (ibid., 63-64).

Med udgangspunkt i ovenstående ser han på den ene side diskurs som formet og begrænset af social struktur (ibid., 64). Social struktur forstår han som sociale relationer på samfundsmæssigt niveau, der bestemmes af bestemte institutioner såsom lov eller uddannelse, eller af systemer for klassifikation, eller af forskellige normer og konventioner af både diskursiv og ikke-diskursiv natur (ibid.). På den anden side er diskurs også socialt medbestemmende:

Discourse contributes to the constitution of all those dimensions of social structure which directly or indirectly shape and constrain it: its own norms and conventions, as well as the relations, identities and institutions which lie behind them. Discourse is a practice not just of representing the world, but of signifying the world, constituting and constructing the world in meaning (Fairclough 1992, 63).

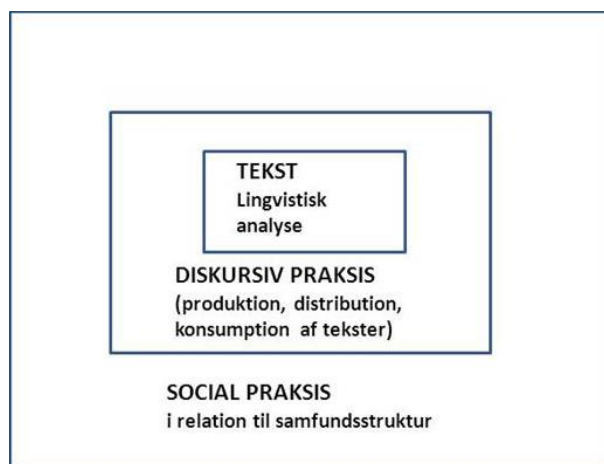
Faircloughs teori består overordnet af en række: ”filosofiske præmisser, teoretiske metoder, metodologiske retningslinjer og specifikke teknikker til sproganalyse” (Jørgensen & Phillips 1999, 72). I det følgende uddybes begreber fra Faircloughs teori. Denne er imidlertid, med Jørgensen og Phillips ord, omfattet af en ”begrebsekspllosion” (ibid., 77), hvorfor vi kun uddyber de mest grundlæggende, samt dem vi finder relevante for specialets senere analyse.

Nøglebegreber	
Den kommunikative begivenhed	”et tilfælde af sprogbrug – som fx en avisartikel, en film, en videoproduktion, et interview eller en politisk tale” (Jørgensen & Phillips 2006, 79) Ethvert tilfælde af sprogbrug er en kommunikativ begivenhed, som inddeles i følgende tre dimensioner: tekst, diskursiv praksis og social praksis (Jørgensen & Phillips 2006, 80)
Diskursorden (order of discourse)	”summen af de diskurstyper (diskurser og genrer), som bruges inden for en social institution eller et socialt domæne” (Jørgensen & Phillips 2006, 80; Fairclough 1995, 66)
Genre	”En genre er en sprogbrug, som er forbundet med og konstituerer en del af en bestemt social praksis som fx en interviewgenre, en nyhedsgenre eller en reklamegenre” (Jørgensen & Phillips 2006, 80; Fairclough 1995, 56)
Diskurstyper	”Diskurstyper består af diskurser og genrer” (Jørgensen & Phillips 2006, 80; Fairclough 1995, 66)
Tekst	”tale, skrift, billede eller en blanding af det sproglige og visuelle” (Jørgensen & Phillips 2006, 80)
Diskursiv praksis	”produktion og konsumtion af tekster” (Jørgensen & Phillips 2006, 80)
Social praksis	”den bredere sociale praksis, som den kommunikative begivenhed er en del af” (Jørgensen & Phillips 2006, 80; Fairclough 1992, 73ff)

Figur 2. Nøglebegreber fra Faircloughs diskursanalyse

Tredimensionel model

Faircloughs diskursanalyse omfatter flere forskellige begreber, som han forbinder i en tredimensionel model. Modellen illustrerer Faircloughs ønske om at sammenkoble den tekstorienterede analyse og den social-orienterede analyse. Sidstnævnte vedrører de samfundsmæssige og kulturelle processers struktur (Fairclough 1992, 73).

Figur 3. Faircloughs tredimensionelle model for kritisk diskursanalyse

Modellen viser en analytisk ramme for empirisk forskning ift. kommunikation og samfund. Det betyder, at alle tre dimensioner trinvis kan anvendes i en analyse, hvor man begyndelsesvis bør starte i midten og undersøge tekstens egenskaber ved hjælp af en lingvistisk analyse. Fairclough påpeger, at modellen er med til at finde frem til forklarende sammenhænge mellem på den ene side den måde teksten er sammensat på, den måde den er fortolket på, hvordan den er distribueret, produceret og konsumeret og på den anden side hvordan dette kan forstås i sammenhæng med den eksisterende sociale praksis med hensyn til sociale strukturer og kampe (Fairclough 1992, 72).

2.2.1 Tekst

Tekst dækker over, hvordan diskurserne er iværksat i en tekst, hvilket kan udføres gennem forskellige tekstanalyseredskaber (ibid., 75). Ifølge Fairclough kan tekstanalyse organiseres under fire hovedposter: "ordforråd", "grammatik", "sammenhæng" og "tekststruktur". Angående ordforråd så omhandler den hovedsageligt de individuelle ord, mens grammatik omhandler ord, der er kombineret til sætninger. Sammenhæng omhandler, hvordan de anvendte sætninger er sammensat, og tekststruktur omhandler organisatoriske egenskaber af en tekst (ibid.). Fairclough beskriver adskillige eksempler på, hvad de fire kategorier kan undersøge. Eksempelvis kan man ift. tekststruktur under-

søge tekstens etablering af etos (ibid., 166). Vi vil i dette afsnit blot forholde os til Faircloughs skelnen mellem de fire hovedposter og redegøre for relevante tekstanalytiske redskaber i specialets analyse.

2.2.2 Diskursiv praksis

Herefter kan den diskursive praksis undersøges gennem de produktions-, konsumerings- og distribueringsprocesser, som er forbundet med teksten. Med andre ord handler det om at undersøge, hvorledes teksten er produceret, og hvordan den opfattes (Fairclough 1992, 78). En vigtig pointe er, at undersøgelsen af tekst og diskursiv praksis er uadskillelige ift. tekstens egenskaber og produktions- konsumptionsprocesser. Man kan derfor ikke beskæftige sig med det ene trin uden at inkludere det andet (ibid., 73). Fremgangsmåden kan ifølge Fairclough (1995), bl.a. være at undersøge sociologisk, hvilke forandringer en tekst får, som følge af de led en tekst skal gå igennem før den kommer ud. Derudover pointerer Jørgensen og Phillips, at man kan lave en receptionsanalyse, for at nå frem til modtagernes forståelse og fortolkning af teksten (Jørgensen & Phillips 2006, 93). Denne forestilling om at receptionsanalysen kan anvendes til at placere teksten i en social praksis, er netop den vi har valgt at følge i specialets tredje del, hvorfor afsnittet om social praksis i analysen af *Ludermanifestet* vil inddrage relevante artikler, som kan placere *Ludermanifestet* i en social praksis.

2.2.3 Social praksis

Social praksis består af en form for kontekstualisering, hvor man forsøger at undersøge de to første trin, undersøgelsen af teksten som tekst og teksten som diskursiv praksis, i deres forhold til en bredere social praksis (Jørgensen & Phillips 2006, 98). Ydermere kan dette trin hjælpe med at kortlægge: ”de delvist ikke-diskursive sociale og kulturelle relationer og strukturer, der skaber rammen for den diskursive praksis” (ibid.). I relation til social praksis opstiller Jørgensen og Phillips nogle problemstillinger, som kan være anvendelige at arbejde ud fra. Vi har udvalgt to, som vi finder særlig relevante for vores problemstilling. Den første omhandler spørgsmålet: ”Hvad det er for et net af diskurser, den diskursive praksis indgår i?”, mens den anden omhandler undersøgelsen af om teksten: ”Reproducerer den diskursive praksisordnen – og bidrager dermed til at opretholde status quo i den bredere sociale praksis?” (Jørgensen & Phillips 2006, 98).

Afsluttende kan det påpeges, at de tre begreber tekst, diskursiv praksis og social praksis bliver anvendelige ift. vores undersøgelse af, om Girl Squad med deres feminisme skaber forandring eller reproduktion.

2.3 Multimodal diskurs

Gunther Kress og Theo van Leeuwens diskursanalytiske tilgang befinder sig som nævnt indenfor de samme rammer, som den kritiske diskursanalyse, hvorfor de er i overensstemmelse med flere af Faircloughs overvejelser (jf. 1.3.1 Vores diskursanalytiske felt). Jørgensen og Phillips opremser fire fællestræk for den kritiske diskursanalyse, som er anvendelige i sammenligningen af Faircloughs og Kress og Leeuwens teori. Kritiske diskursanalytikere er alle grundlæggende enige om, at 1) sociale og kulturelle processer og strukturer har en delvis lingvistisk-diskursiv karakter, 2) diskurs er både konstituerende og konstitueret, 3) sprogbrug skal analyseres empirisk i den sociale sammenhæng, 4) diskurs fungerer ideologisk og 5) kritisk forskning (Jørgensen & Phillips 2006, 73-76).

Kress og Leeuwen forklarer deres multimodale tilgang i *Reading images – grammar over visuel design* (1996), hvor de pointerer, at på samme måde som sproget kan påvirke mentale billeder af virkeligheden, så kan visuelle design tilsvarende påvirke menneskers forståelser af virkeligheden (Kress og Leeuwen 1996, 2). Kress og Leeuwens multimodale forståelse er inspireret af den lingvistiske skole, heriblandt Saussure og Barthes, men også af Michael Halliday, som er en del af den australske socialsemiotiske bevægelse (ibid., 5). I Kress og Leeuwens *Multimodal discourse* (2001) udvider de deres multimodalitetsbegreb til at dække over, hvordan almene semiotiske principper opererer i og på tværs af forskellige modes, hvor f.eks. musik i sig selv kan udtrykke action, eller f.eks. billeder i sig selv udtrykker følelser (Kress og Leeuwen 2001, 2). Kress og Leeuwen definerer diskurser som socialt konstrueret viden af (et aspekt af) virkeligheden (ibid., 24).

But even when something can be ‘said’ both visually and verbally the way in which it will be said is different. For instance, what is expressed in language through the choice between word classes and semantic structures, is in visual communication, expressed through the choice between, for instance, different uses of colour, or different compositional structures (Kress & Leeuwen 1996, 2).

Imidlertid artikuleres diskurser ikke kun gennem sproget, men også gennem mange andre modes: ”all the semiotic modes which are available as means of realization in a particular culture are drawn on in that culture as means of the articulation of discourses” (Kress & Leeuwen 2001, 24). Det afhænger dermed af kulturen, hvilke modes der er tilgængelige. Kress og Leeuwen forklarer mode, som den materielle ressource, der er anvendt på genkendelige stabile måder, som et middel til at artikulere en diskurs (ibid., 25). Et eksempel herpå gives ud fra et fransk boligmagasin, som på for-

siden skriver om sommer, sol og skygge, vand og luft, blå og hvid, og derefter gennemgående anvender blå og hvid i magasinet. På næsten hver side ses en udsigt over en sø, eller referencer til lys eller luft som luftighed:

The (Mediterranean) house featured has white walls and blue window frames, doors, patio-roofing and swimming pool; advertisements of display furniture, towelling, crockery, cutlery against a blue and white backdrop, in the blue and white interiors of rooms; and the page layout features white and blue backdrops and white or blue lettering (ibid., 25).

Eksemplet viser, hvordan det franske magasin dyrker farverne, som er en del af det budskab afsenderen gerne vil kommunikere til modtageren. Dermed anvendes farve til at artikulere aspekter for en diskurs over hverdagslivet, hvorfor farve her skal forstås som en mode, der er medbestemmende for fransk kultur (ibid.). Ydermere kan disse modes forstærke hinanden, hvor de udtrykker det samme på forskellige måder, eller de kan opfylde komplementære roller (på samme tid fuldstændiggør og udelukker hinanden), eller være hierarkisk ordnet (ibid., 20).

Med udgangspunkt i teorien af Kress og Leeuwen forstår vi i specialet tekst i bred forstand, hvor det rummer både skrift, billeder, tale eller en blanding af disse. Derfor vil vi i analysen af *Ludermanifestet* inkludere billedanalytiske perspektiver, idet vi ønsker at undersøge de konkrete semiotiske ressourcer, som Girl Squad anvender.

3. Feministisk teori

Girl Squad har et feministisk budskab og identificerer sig som fjerdebølgefeminister. Girl Squad inddrager kønsforsker Judith Butlers teori i *Ludermanifestet*, derfor finder vi det interessant at inddrage dele af Butlers teori for at kunne undersøge Girl Squads feministiske budskab ud fra samme teoretiske baggrund, som kvinderne selv anvender.

Fjerdebølgefeminisme er i gang med at danne sig på nuværende tidspunkt, og har kroppen som sit hovedfokus og kampplads. Denne bølge har succes med en fokusering omkring nye begreber som f.eks. kropspositivisme og hverdagssexisme (Terletska 2017). Fjerdebølgefeminisme adskiller sig ved den måde, hvorpå de benytter sig af teknologi. Teknologien giver kvinder værktøjer til at bygge en stærk og populær bevægelse på internettet (Cochrane 2013). Fjerdebølgefeminister er vokset op med, at mænd og kvinder er lige i samfundet, hvorfor der opstår problemstillinger, ofte i at kvinder har oplevet en situation eller en sammenhæng, hvor de ikke blev behandlet på samme vilkår som

mænd. Når fjerdebølgefeministerne oplever dette, inddrager de den pågældende problemstilling i debatten (ibid.). En stor del af fjerdebølgefeministerne er derudover først begyndt at kalde sig selv for feminister i denne bølge, fordi de ikke har kunnet identificere sig med tidligere feminisme (ibid.). De nye feminister giver plads til nye problemstillinger:

today's feminists generally seem to see it as an attempt to elevate and make space for the voices and issues of those who are marginalised, and a framework for recognising how class, race, age, ability, sexuality, gender and other issues combine to affect women's experience of discrimination" (Cochrane 2013).

Ved at give plads til nye stemmer, nye problemstillinger og ved at anerkende, hvordan forskellige aspekter kan kombinere sig i en kvindes erfaring med diskrimination i den feministiske debat, bliver intersektionalitet en del af fjerdebølgefeminismen. Fjerdebølgefeminismen kæmper på mange forskellige fronter, og derfor samler de sig i forskellige grupper, hvor de kæmper for præcis den sag, som de individuelt føler stærkest for (ibid.).

3.1 Judith Butler

Fjerdebølgefeminismen er stærkt inspireret af tredjebølges grundtanker (Pedersen 2016), muligvis er det derfor Girl Squad inddrager Judith Butler i deres manifest.

Judith Butler er filosof og professor i retorik og hendes teori om kønnet har haft stor betydning for kønsteori og seksualitetsforskning (Stormhøj 1999, 53). I sin bog *Gender trouble – Feminism and the Subversion of Identity* (1990) beskriver og argumenterer Butler for at køn ikke er medfødt og/eller en essens, som et individ besidder i sit indre, men at køn derimod er et produkt af et sammenspil mellem magtsystemer, samfundets strukturer og et individs handlinger (jf. 1.3.2 den diskursive opfattelse af køn). Individet påvirkes af ovenstående strukturer, men er på samme tid med til at skabe, bevare og forhandle strukturerne (Butler 2014, 37-39).

I forlængelse af kønsidentitet inddrager vi, hvordan Butler opponerer imod forestillingen om, at der er en kausal sammenhæng mellem det biologiske køn (sex) og det sociale køn (gender). Dette forklarer hun i forlængelse af Simone de Beauvoirs forståelse af, at en kvinde ikke fødes som en kvinde, men bliver en kvinde på baggrund af kulturelle opfattelser af det biologiske køn. Det forklarer Butler med, at det biologiske køn: "could not qualify as a prediscursive anatomical facticity. Indeed, sex, by definition, will be shown to have been gender all along" (ibid., 12). Dermed

argumenterer Butler for, at det biologiske køn er konstrueret ligesom det sociale køn er, hvorved hun yderligere afviser, at det sociale køn er en kulturel tolkning af det biologiske køn (Butler 2014, 10-11).

Butler anser ikke køn som en fundamental og immanent egenskab for et individ, men at køn dannes gennem individets handlinger: "Gender is the repeated stylization of the body, a set of repeated acts within a highly rigid regulatory frame that congeal over time to produce the appearance of substance, of a natural sort of being" (ibid., 43-44). Køn er derfor ifølge Butler en performativ størrelse, da køn ikke er noget man *har*, men det er noget, man *gør*. Gennem gentagende kulturelle og citerende praksisser indenfor allerede eksisterende diskurser performer et individ, hvilket over tid vil producere køn. Det er de gentagende handlinger af diskurser som danner individets kønsidentitet (Butler 2013, 2). I denne forbindelse skal citering forstås, som den måde kønnet opfattes, repræsenteres og reproduceres i en kulturel kontekst. Det er gennem citering man udtrykker sin kønsidentitet. Ved citering gengiver et individ eksisterende kønspositioner igennem bestemte praktiske handlinger, imitation og fysisk udtryk (ibid. 12-13). Ifølge Butler bliver køn dannet gennem efterlignende aktiviteter, hvor individet citerer bestemte diskurser, normative standarder og positioner, og fravælger andre. Dermed er det ikke muligt at blive anset som et subjekt uden de eksisterende diskurser, da det at citere og dermed gøre sit køn er at tilslutte sig eller afvige fra et samfunds normer for korrekt køn (ibid. 13).

Citering forholder sig i høj grad til at performe sit køn (at gøre køn). Dette ses eksempelvis i følgende citat, hvor Butler forklarer, at et individ performer sit køn ift. normer: "Femininity is thus not the product of a choice, but the forcible citation of a norm, one whose complex historicity is indissociable from relations of discipline regulations, punishment [...]. On the contrary, this citation is necessary in order to qualify as a 'one'" (ibid., 177). Dermed beskriver Butler, at kvindelighed fremvises og skabes gennem en citering af normer som er påkrævet for at blive opfattet som en kvinde.

Dette tydeliggør Butlers påstand om, at det feminine gentager og reproducerer sin egen kulturelle historie. Men et påbud om at være et bestemt køn producerer fiaskoer, der overskrider de normer, som er med til at skabe dem. At være et bestemt køn defineres af forskellige diskurser og kræver, at individet lever op til forskellige krav (Butler 2014, 185). Dermed findes ifølge Butler normer for, hvordan man udtrykker sit køn rigtigt, ved at man performer sit køn indenfor socialt acceptable og kulturelt forståelige måder.

Butler argumenterer for, at feminismen gennem historien har fastholdt en naturlig kategori for ”kvinde”. Denne kategori bliver brugt som et led i en politisk repræsentation, der i sig selv etablerer en fast identitet af ”kvinde”, hvilket er nødvendigt i forsøget på en frigørelse fra en patriarkalsk undertrykkelse (Butler 2014, 5). Ydermere fastholder denne kategorisering kvinden i et traditionelt skel mellem mand og kvinde, da kvindens egenskaber bliver adskilt fra mandens, hvilket skaber en forestilling om en ensartethed indenfor kønnene, som ikke tager hensyn til klasse, race, seksualitet og etnicitet (ibid., 6-7). Butler forklarer, at køn ikke kan beskrive et subjekt alene, fordi det krydser med klasse, race, seksualitet, etnicitet og regionalbestemte diskurser. Derfor skal køn altid forstås med og under kulturelle og politiske kontekster og diskurser, som producerer og opretholder forståelsen af køn (ibid., 6). Butler argumenterer: ”the presumed universality and unity of the subject of feminism is effectively undermined by the constraints of the representational discourse in which it functions” (ibid., 7). Dermed mener Butler, at ved at bruge ”kvinde”, som subjekt for feminismen, så medfører det en fast kategori for, hvad en kvinde er, hvorved kvinden fastholdes i en bestemt identitet. Vi vil anvende Butlers begreber til at undersøge, hvordan Girl Squad performer køn i deres selvfremstilling. Vi vil særligt fokusere på, om Girl Squad citerer eksisterende diskurser eller hvordan de udtrykker deres køn.

4. Analysemetode til *Ludermanifestet*

I dette afsnit vil vi samle de diskursive tilgange til et udgangspunkt, som vi anvender i analysen af *Ludermanifestet*. Det feministiske afsnit vil indgå undervejs i den diskursive analyse, hvor det som nævnt vil fungere som baggrund for analysen af Girl Squads grundlæggende forestilling om køn. Desuden skal det være med til at afgøre, hvilken kontekst Girl Squad skriver ud fra, og hvilken kontekst de skriver sig ind i.

De diskursive tilgange vil samlet være baggrund for en analyse af, hvordan Girl Squads budskab formidles igennem bogens sproglige og visuelle udtryk. Med udgangspunkt i Faircloughs begreb kommunikativ begivenhed, behandler vi *Ludermanifestet* som et tilfælde af sprogbrug, der kan analyseres ud fra tekst, diskursiv praksis og social praksis. Vi anskuer *Ludermanifestet* ud fra Faircloughs grundsyn om, at diskurs kan være konstitueret og konstituerende (jf. 2.2 Fairclough). Ydermere understreger vi, at når vi omtaler bogens ”tekst”, så forstår vi bogen i en multimodal forstand, idet vi både anskuer bogens visuelle og sproglige tekst. For at undgå at være ”medieblind” i vores diskursanalyse (jf. 1.3 Teori og metode), vil analysen struktureres ud fra et fokus på fremtrædende elementer i *Ludermanifestet*.

Med teorien af Laclau og Mouffe vil vi på et ordmæssigt niveau analysere, hvordan Girl Squad forsøger at skabe nye diskurser for kvinder, og hvordan de forhandler ”kvinde” og ”luder”. Det gør vi ud fra begreberne nodalpunkt, ækvivalenskæde og differenskæde. Derudover inddrager vi begrebet identitet, der, som tidligere nævnt, omhandler de subjektpositioner, som en bestemt identitet og mester-betegner konstrueres ud fra. Ud fra den opfattelse vil vi undersøge den subjekt-position, der fremstår som den objektivt sande, og hvilke alternative muligheder, der udelukkes fra diskursen.

I relation til teorien af Fairclough vil vi med begreberne ”tekst” og ”diskursiv praksis” undersøge, hvordan teksten er produceret og i hvilken kontekst, samt hvilke fortolkningsmuligheder teksten lægger op til. Herudfra vil vi bl.a. undersøge *Ludermanifestets* genremæssige udtryk og bogens kontekstuelle referencer. Desuden inddrager vi det lingvistiske aspekt, bl.a. deres ordforråd og grammatiske udtryk, som vi vil anvende til undersøgelsen af, hvordan Girl Squads formidlingsevne fremstår. Den ”sociale praksis” vil indgå i analysens sidste afsnit.

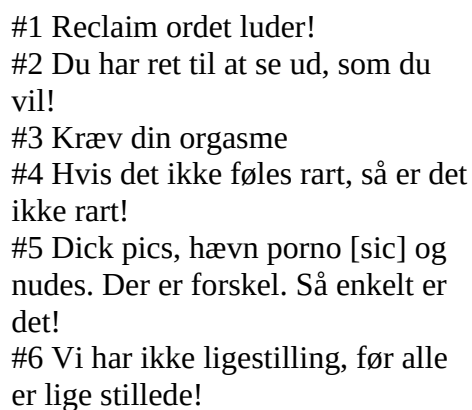
Ud fra teorien af Kress og Leeuwen vil vi rette opmærksomheden mod bogens multimodale udtryk. Herunder bogens udtryk af modaliteter (billeder og tekst), og modes (materielle ressourcer, der anvendes gentagende gange for at artikulere en diskurs). Med andre ord vil vi analysere billedernes udtryk i sig selv, og det samlede udtryk (bogens fulde omfang, f.eks. billeder, tekst og andre grafiske elementer), samt hvilke muligheder for fortolkning de forskellige elementer tilskynder.

Vi anvender som nævnt begrebet social praksis i analysens sidste afsnit. Årsagen til det er, at vi vil undersøge, om *Ludermanifestets* tekst og diskursive praksis reproducerer eller omstrukturerer en eksisterende diskursorden. I det følgende analyseres *Ludermanifestet* med udgangspunkt i denne analysemetode. Medmindre andet er angivet, henvises der til *Ludermanifestet* med sidetal.

5. Analyse af *Ludermanifestet*

Ludermanifestet er ikke kun en bog, som kommunikerer tekst fra afsender til modtager. Den er et komplekst medieformat, der inddrager både tekst og billeder, som ikke siger noget om hinandens betydning, idet billederne eksempelvis ikke forklares i den sproglige tekst. Det er særligt billederne, der er fremtrædende i bogen. Som et resultat af det udtrykker bogen en særlig multimodalitet gennem de mange billeder, som også findes på Girl Squads Instagram-profiler, og gennem tekstuddrag fra eksempelvis kvindernes Instagram-indbakke (75). Dermed henleder bogen modtagerens opmærksomhed over på Kjølens, Andersens og Klæstrups aktivitet på Instagram, samt på den offentlige feministiske debat.

Ludermanifestets komposition består af et forord, der forsvare Girl Squads mærkesager. Afsnittet er efterfulgt af en biografisk skildring af Kjølse, Andersen og Klæstrup og en beskrivelse af, hvordan de ikke havde høje forventninger om hinanden, før de lærte hinanden ordentligt at kende. Det var bl.a. på grund af deres politiske holdninger, deres markante makeup, eller interviews, hvor de havde fremstået uintelligente, som skabte kvindernes forventninger om hinanden. Efterfølgende beskriver Girl Squad de tidligere feministiske bølger og den nuværende bølge, fjerdebølgefeminisme, ud fra deres egne holdninger. *Ludermanifestets* titel angiver bogens genreudtryk med ordet ”manifest”. Ordet manifest defineres ifølge ordbogen til at være en form for offentlig erklæring om afsenderens synspunkter inden for et konkret politisk eller kunstnerisk område (DSL 2018, B). Vi uddyber analysen af *Ludermanifestets* genreudtryk nedenfor (jf. 5.2 Flertydigt genreudtryk). Denne vilje til at erklære synspunkter inden for et konkret politisk område viser sig i *Ludermanifestet*, fordi Girl Squad ønsker at udbrede deres feministiske budskab: ”Netop derfor hedder denne bog *Ludermanifestet*. Fordi vi vil gøre op med det luderstigma, som i flere hundrede år er blevet brugt til at udskamme, kontrollere og begrænse kvinder” (9). Figur 4 nedenfor viser Girl Squads seks mærkesager.

#1 Reclaim ordet luder!
#2 Du har ret til at se ud, som du vil!
#3 Kræv din orgasme
#4 Hvis det ikke føles rart, så er det ikke rart!
#5 Dick pics, hævn porno [sic] og nudes. Der er forskel. Så enkelt er det!
#6 Vi har ikke ligestilling, før alle er lige stillede!

Figur 4. *Ludermanifestets* mærkesager

Det er imidlertid ikke nok at læse navnet på deres mærkesager, da de inkluderer flere forskellige opfordrende elementer undervejs. Ved den første og overordnede mærkesag vil Girl Squad reclaime luder-ordet ved at opfordre til, at man skal planlægge *slutwalks* (93), man skal italesætte oplevelser, kæmpe imod kritik på de sociale medier og være åben omkring sin seksuelle praksis. Endvidere skal man undgå at konfrontere kvinder, som ikke opfører sig efter ens egne normer (93).

Den anden mærkesag er især en opfordring til kvinder, om at de skal stoppe med at bekymre sig om deres udseende. De skal desuden acceptere andre kvinders skønhed og huske, at udseendet ikke er alt. De opfordrer til, at man ikke skal anvende makeup, som et forsøg på at skjule urenheder og skønhedsfejl. Yderligere at man ikke skal træne, hvis ikke det er sjovt. Endelig understreger de, at alle skal ignorere idealer, og i stedet finde det smukke i ens egen unikhed (134-135).

I den tredje mærkesag opfordrer de til et opgør med seksuelle scripts (kulturelle forestillinger om ”rigtigt” seksuelt samvær). Endvidere opfordrer de kvinder til hver især at lære deres krop at kende og få styr på strukturen af deres kønsorgan. Desuden opfordrer de kvinder til at blive aktive deltagere under seksuelt samvær (166-167).

Den fjerde mærkesag opsummerer de med en række ”*hacks*” (betegnelse for at ændre eller forbedre noget), som skal hjælpe til at nedbryde tabuer og myter, som gør det svært at tale om seksuelle overgreb og uønskede seksuelle erfaringer (173; 206). Gennem disse hacks opfordrer de alle mennesker til at være mere åbne og tage initiativ, når det gælder seksuelt samvær. De opfordrer alle mænd til at blive bedre til at mærke efter, og de foreslår dem at tænke på, at det kunne være deres søster. Kvinder opfordres til ikke at være bange for at sige nej (208-209).

Ved den femte mærkesag forekommer der ingen opfordringer, men i stedet gives forklaringer på, hvorfor deres selvfremskillede billeder er en del af deres budskab, og hvorfor billederne skal betragtes som en kunstform. Imidlertid er en af forklaringerne, at de vil gøre op med grænseoverskridende kultur på nettet og nævner bl.a. ”dick pics” og hævnporno. Deres argument for, at deres billeder ikke er grænseoverskridende er, at det grundlæggende handler om samtykke og intentionerne bag ved billeddeling (214ff).

Den sidste mærkesag omhandler forestillingen om, at patriarkatet skal aflæres. De opfordrer derfor til, at alle skal lytte til andre og være mindre fordomsfulde: ”når det gælder mennesker, som samfundet kan opleve som ”anderledes eller fremmede”” (290). Endvidere skal man være empatisk, når man spørger ind til andre, og man skal: ”anerkende andres reaktioner og følelser, selvom de er anderledes end vores egne” (291). Endelig opfordrer de til: ”at man bekæmper den ubevidste vurdering af andre og bearbejder sin egen ubevidste sexisme eller racisme” (289).

I vores analyse tager vi primært udgangspunkt i mærkesag 1, 2 og 5, da vi mener de har et særligt fokus på selvfremskillede billeder, og dermed bedst kan knyttes med dette speciales genstandsfelt, som har fokus på Girl Squads selvfremskillede billeder. Imidlertid vil de andre mærkesager inddrages enkelte steder, idet de er med til at uddybe Girl Squads generelle kvindekamp og deres opgør med det patriarkalske samfund.

5.1 Flertydigt genreudtryk

Ludermanifestets diskurstype består af intertekstuelle referencer til to genrekarakteristika herunder karakteristika af manifest-genren og karakteristika af håndbogsgenren. Vi vil imidlertid understrege, at vi ikke anser genrebetegnelser som gældende i alle tilfælde, men at der kan findes fællestræk imellem medier. Ifølge Per Stounbjerg kan genrer være foranderlige og flyde sammen: "[genrer] er ikke universelle klasser, men de kan "afgrænses og beskrives historisk"" (Stounbjerg 2012, 137). Ud fra denne beskrivelse vil vi arbejde med genrebetegnelserne, som karakteristika, der kan beskrives historisk. De genrediskurser vi understreger i det følgende, er ud fra genrekarakteristika som ses ved manifestgenren og håndbogsgenren.

Janet Lyon, som er professor i Engelsk og tilknyttet studier for kvinder og kønsforskning har skrevet bogen *Manifestoes: Provocations of the Modern* (1999), hvori hun karakteriserer manifestet som en genre. Lyon forsøger ikke eksplicit at definere et manifest, men udpeger forskellige karakteristika, som er fælles for flere manifeste. Ifølge Lyon påvirkes manifeste af historiske betingelser, hvorfor de er relevante at medtage i undersøgelsen af et konkret manifest (Lyon 2009, 15). Lyon beskriver, at det er kendetegnene for manifestet at bekendtgøre positioner, hvortil hun fokuserer på tre forskellige positioner, som er gældende for flere manifeste. En af disse omfatter bl.a. en position, der repræsenterer et "Nu, ikke senere" (ibid., 28), som refererer til manifestets opfordrende anvendelse af "nu": "Manifestet afsluttes i hvert eksempel med en eklatant påkaldelse af en apokalyptisk grammatisk nutid. Nu er det tid til at handle; nu er øjeblikket, hvor historien begynder på ny" (ibid., 31). Imidlertid anvender Girl Squad ikke dette opfordrende nu, hvorfor de adskiller sig fra denne position. En anden position omhandler "Det offentlige 'Vi'", som viser sig i Lyons følgende beskrivelse af manifestet:

Hvem end forfatteren og hvad end emnet måtte være, betragtes et manifest som en historisk nutid, udsagt af deltagernes lidenskabelige stemmer. Formens evne til retorisk trompe l'oeil synes at fremme dens brede forståelighed: Manifestets syntaks kontrolleres så strengt af formaning, stilen er så vedholdende uformidlet, at det udelukkende synes at sige, hvad det mener, og kun mene, hvad det siger. Manifestet bekendtgør en position. Manifestet afviser en dialog eller diskussion. Manifestet fremmer antagonisme og håner forsoning. Det er utvetydigt, ensidigt, ensporet (Lyon 2009, 13).

Det kan udledes af ovenstående beskrivelse, at et manifest omfatter en dobbelttydighed. På den ene side er det karakteristisk for et manifest at anvende overtalende retorik. Termen *trompe l'oeil* kan oversættes fra fransk og betyder ”synsbedrag” eller ”illusion” fra ordet ”tromper”, der betyder ”narre” eller ”skuffe” (Kühn-Nielsen 2018). Dermed karakteriseres et manifest ud fra evnen til retorisk at overbevise eller narre læseren. På den anden side karakteriseres manifestet også ved, at det skaber antagonisme og dermed en form for modsætningsforhold. Dobbelttydigheden ses eksplicit ved manifestets anvendelse af pronomenet ”vi”. På den ene side kan manifestets ”vi” opfordre til *folkets* stemme, og på den anden side kan dette ”vi” opstilles mod en modstander eller antagonist (f.eks. samfundets normer), som besidder den hegemoniske magt (Lyon 2009, 23, 26):

Særligt efterhånden som manifestlignende former vinder bred forståelse i løbet af den Franske Revolution, bliver ”vi” faktisk ikke alene en talende gruppes nomenklatur, men også et retorisk middel til at vække publikummer og til at markere den ideologiske afstand mellem disse skabte publikummer og den iscenesatte undertrykker (ibid., 25).

I citatet anvendes ”den iscenesatte undertrykker”, som kan forstås som manifestets antagonist.

I *Ludermanifestet* kan et lignende ”vi” siges at have en særlig rolle, idet der udtrykkes et *folkets* ”vi”, som taler om enten ”kvinder” eller ”alle køn/individer”. Det ses i følgende eksempler: ”Måske skal vi som kvinder blive bedre til to ting [...]” (133), samt ”Og sidst, men ikke mindst skal vi alle sammen blive bedre til at lade være med at bedømme en bog på omslaget. For os handler feminisme i høj grad om at udbrede de handlemuligheder, vi har som individer” (133). Eksemplerne illustrerer, hvordan Girl Squad ikke tydeliggør en forskel på et ”vi”, der omfatter kvinder, og et ”vi”, der omfatter alle køn. Derfor kan man argumentere for, at de har en bred forståelse af deres ”vi”. På trods af dette anvendes begge typer som et opfordrende ”vi”, hvilket følgende eksempel tydeliggør: ”Derfor er det så vigtigt, at vi taler om luderstigmaet og de problemer, det medfører” (92). Dermed kan *Ludermanifestet* siges at udtrykke Lyons beskrivelse af pronomenet ”vi”, som et genretræk for manifestet. I forlængelse heraf optræder tilsvarende et fordømmende ”vi”, altså et pronomen som beskriver samfundets ideologiske hegemoni. Det ses ved følgende eksempel:

Vi fjerner ikke længere ”løsslupne” kvinder fra vores samfund. Vi sætter dem bare i en social skammekrog. For når vi kalder en kvinde for luder, mister hun retten til at blive taget seriøst, og hvis hun gør opmærksom på uønskede tilnærmelser eller på andre måder får sine grænser over-

trådt, skal hun bare tie stille og finde sig i det. For hvad havde hun forventet med sin opførsel eller påklædning? (74).

Det kan udledes af eksemplet, at Girl Squad indsætter *folket* i den antagonistiske rolle for at udpensle, at der skal gøres op med nogle i forvejen eksisterende normer. Eksemplet illustrerer imidlertid også de antagonister, som ikke kan relatere sig til det "vi", som sætter kvinder i en skammekrog ved at kalde dem for luder. Ifølge Lyon vil den del af publikummet, som ikke kan genkende manifestet som repræsentativ tekst, indtage en afvisende position overfor manifestet: "Den del af det potentielle publikum, der tilbageholder sin støtte, ophører med at tage del i publikummets 'vi', og tager i realiteten plads i det antagonistiske 'I', mod hvilket manifestets anklager er rettet. Den del af publikummet, der samtykker, udgør det 'sande' publikum og danner en affektiv identifikation med manifestets 'vi'" (Lyon 2009, 26).

I forbindelse med disse modtagere, som kan indtage en afvisende position, kan man argumentere for, at *Ludermanifestet* potentielt for mange ikke er en repræsentativ tekst, da Girl Squad for mange visuelt repræsenterer uopnåelige eller uønskede kropsidealer. Eksempelvis indtager Boysen en afvisende position i artiklen ""Ludermanifestet" er en interessant idé, men ikke så spændende udført" (2017). Boysen kritiserer Girl Squad for ikke at give plads til dem, som ikke forstår, behovet for at stille sig frem i undertøj. Artiklen pointerer, at hvis en modtager ikke forstår behovet, så er Girl Squads argument, at modtageren er påvirket af patriarkalske strukturer, der forventer, at kvinder skal være på en bestemt måde. Yderligere pointeres Girl Squads mening om, at hvis modtageren ikke kan se det banebrydende ved deres budskab, så er det fordi, modtageren ikke kan abstrahere fra deres billeder og ikke kan forbinde det seksuelle udtryk med deres intelligens (Boysen 2017).

Ludermanifestet udtrykker imidlertid endnu et "vi", som får bogen til at adskille sig fra manifestets genrekarakteristika. Dette "vi" repræsenterer alene Kjølse, Andersen og Klæstrup. Det ses bl.a. i det følgende eksempel:

Vi er blevet kaldt ludere mange gange. Når vi ikke ville indrette os efter samfundets normer, og når vi ikke opførte os, som mændene gerne ville have. Nikita var en luder, da hun bar en afslørende kjole til en fest. Louise var en luder, da hun twerkede og samtidig ønskede at tale om magtkritik i Politiken. Ekaterina var en luder, da hun smilede til en buddreng foran sin første ægtemand. Og vi var alle sammen ludere, da vi lagde undertøjsbilleder op på Instagram (9).

Bogens overordnede opbygning er struktureret ud fra kvindernes personlige erfaringer, hvorfor dette ”vi”, som repræsenterer dem alene, optræder adskillige steder i bogen.

I forlængelse af ovenstående har anmeldere kritiseret bogens manifesttitel: ”Et manifest kalder Louise Kjølsen, Ekatarina Andersen og Nikita Klæstrup deres bog. Men det er også en biografi om de tre og deres venskab. Det er [...] en billedbog. Det er en selvhjælpbog. Og det er en oplysningsbog” (Dirch 2017). Det kan diskuteres, hvorvidt Dirchs kritik er berettiget, idet Girl Squad imødekommer manifest-genren gennem deres seks mærkesager, hvor de erklærer deres feministiske synspunkter. Imidlertid kan man give Dirch ret i, at bogen udtrykker en form for biografi, da bogen kort efter forordet indledes med 14 siders biografisk skildring af Andersen, Klæstrup og Kjølsen og deres venskab (14-28). Herefter er størstedelen af bogen struktureret ud fra påstande, som Girl Squad efterfølgende forklarer med deres egne erfaringer.

På mange måder ligner indholdet i *Ludermanifestet* de samme elementer, som optræder i kvindehåndbøgerne *Kvinde kend din krop. Kvinde kend din krop* (2013) perspektiver på feminism, hvor de med bl.a. kapitlerne ”Mænd i toppen” og ”Magt, privilegier og undertrykkelse” sætter spørgsmålstejn ved samfundets strukturer (Elsberg et al. 2013, 24, 26). I *Ludermanifestets* mærkesag fire beskriver Girl Squad eksempelvis, at de gennem egne erfaringer har oplevet samfundets uretfærdige forestilling om, at kvinder selv er skyld i seksuelle overgreb, hvis de i andres øjne går for udfordrende klædt eller ikke får sagt tydeligt ”Nej!” (208). Eksemplet viser, at *Ludermanifestet* på samme måde som *Kvinde kend din krop*, anklager samfundets strukturer.

Det gør sig gældende for begge feministiske værker, at der inkluderes en uddybende beskrivelse af kvindekroppen, som medfører deres håndbogs genrekarakteristika. I *Ludermanifestet* inddrages mærkesag tre ”Kræv din orgasme”, hvori der følger en udfoldet liste med fakta og en tegning af kvindens klitoris (143-144). I *Kvinde kend din krop* omtales flere forskellige dele af kvindekroppen, hvortil der fokuseres på at udvide forestillingerne om den perfekte kvindekrop. Bogen illustrerer hvor forskellige kvinder ser ud ved eksempelvis at inddrage billeder af bryster i alle størrelser og faconer. Billederne inddrages for at især unge piger lærer at acceptere deres kroppe, som den er (Elsberg et al. 2013, 51ff). Modsæt handler det i *Ludermanifestet* om, at kvinder ikke skal udskammes for deres kosmetiske behandlinger, plastikkirurgi osv. Girl Squad lægger desuden vægt på, at alle bør være ærlige omkring de selvforskønnende behandlinger, som mange i dag får lavet (100). Man kan argumentere for, at som håndbog er *Kvinde kend din krop* mest anvendelig for unge piger. Eksempelvis beskrives *Kvinde kend din krop* i en af dens anmeldelser, som en håndbog der er med til: ”at nuancere og udvide forestillingerne om den perfekte kvindekrop, og forhåbentlig kan den

være en øjenåbner og en fremstrakt hånd for nogle af de usikre unge kvinder” (Himmelstrup 2013). Ift. *Ludermanifestet* fremstår deres forsvar af kosmetiske behandlinger mere som en opfordring, når beskrivelserne sammensættes med bogens billeder af de smukke kvinder. Dermed er *Ludermanifestet* svær at beskrive med samme håndbogskarakteristika som *Kvinde kend din krop*.

Anmeldelser af *Ludermanifestet* har beskrevet bogen som et dameblad: ””Ludermanifestet” er som bog en rap lille sag og ligner i æstetisk henseende en gratisbog, man får sammen med et dameblad. Det er helt givet tilsigtet, for det overfladisk lækre er netop en af den formbevidste gruppes mærkesager” (Boysen 2017). På sin vis kan man give anmelderen ret i, at den kan minde om et dameblad med de kulørte og forskønnede billeder, de korte afsnit med punktopstillinger, f.eks. ”Girl Squads bedste hacks” (208-209), samt Luder-testen (94-95), som kan minde om den form for guides og quizzes, der findes i dameblade. Det er dermed svært at afgrænse bogens genrekarakteristika

Opsummerende kan det påpeges, at det fremstår forvirrende, hvilken ambition Girl Squad har med *Ludermanifestet*. På den ene side kan bogen opfattes som et manifest, men i og med at manifestet er et regelbundet normsæt man forsøger at udbrede i samfundet, er det så ikke netop det, de forsøger at gøre op med, når de siger, at alle skal kunne gøre det de vil? På den anden side vil opfattelsen af bogen som en håndbog i stil med *Kvinde kend din krop* medføre, at man opfatter deres billeder som belærende og ideelle, hvilket uden kamerafilter, makeup og kosmetiske indgreb er urealistisk for den almindelige kvinde at opnå.

5.2 Girl Squads feministiske budskab

I *Ludermanifestet* er det meget tydeligt forklaret, hvordan tidligere feminisme udgør en intertekstuel reference (jf. 1.3.1 Vores diskursanalytiske felt) til deres feministiske budskab, eftersom Girl Squad selv beskriver, hvem de er inspireret af. Det er derfor ikke målet for dette afsnit at undersøge referencer til tidligere feminisme, men det er i stedet vores hensigt at inddrage Girl Squads beskrivelser af tidligere feminisme og derigennem sammenholde det med det sproglige og visuelle udtryk af Girl Squads feminisme. Det følgende vil derfor først beskrive Girl Squads definition af en feminist og dernæst der beskrivelse af en fjerdebølgefeminist, hvorefter vi vil sammenholde disse beskrivelser med deres inspiration fra tidligere feministiske bølger.

I relation til Laclau og Mouffes teori ses det, hvordan Girl Squad forsøger at skabe bestemte betydninger til nodalpunktet ”feminist” ved at sætte ækvivalenskæder op i modsætningsforhold. Dermed skaber de en differenskæde, altså det der er forskelligt fra det, som de vil ækvivalere med nodalpunktet feminist. Det ses ved følgende eksempel:

Alle ved jo, at en rigtig feminist skal troppe op på Femø-lejren ved fuldmåne en nat i marts, lave en menneskeofring i form af Ole Birk Olesen, mens hun messer ”kusehår, kusehår, kusehår”. Og ikke engang derefter er man rigtig feminist – ikke før ens menstruation er synkroniseret med Ditte Gieses (33).

Eksemplet viser en ironisk fremstilling af en indmeldelsessituation for at fremhæve absurditeten i at blive kaldte selverklærede feminister. I modsætning til deres differenskæde ækvivalerer de feminist med en definition af ordet: ”feminist [femi’nisd] = et menneske, der tror på den sociale, politiske og økonomiske lighed mellem kønnene” (32). Definitionen er citeret fra Chimamanda Ngozi Adichie, hvortil de henviser til sangen ”Flawless” af den amerikanske sangerinde Beyoncé. Man kan undre sig over, hvorfor Girl Squad ikke har henvist til Chimamanda Ngozi Adichie selv, da hun er berømt for sit essay *Why we should all be feminist* (2014) og sin anerkendte Ted Talk af samme navn (Adichie 2013). Det kan derfor udledes, at Girl Squad ser Beyoncé som en vigtig rollemodel ift. deres forståelse af en feminist. Eksempelvis beskriver de, at det er vigtig for dem at være ærlige omkring deres forskønnelser, hvortil de skriver ”*We did not wake up like this*” (100), som er en klar reference til Beyoncé’s sang *I woke up like this* (2013). Imidlertid dækker definitionen ikke over den kamp, der historisk set er forbundet med det at være feminist. Adichies egen definition af en feminist er ikke den, som Girl Squad citerer. I hendes Ted Talk fortæller hun, at det er den definition, hun fandt i et ordbogsopslag, da hun ledte efter en forklaring på, hvorfor hun blev kaldt feminist. I stedet for ordbogsdefinitionen afslutter Adichie sin tale med at understrege sin egen forestilling om en feminist: ”My own definition of feminist is a man or a woman who says, yes, there’s a problem with gender as it is today and we must fix it, we must do better. All of us, women and men, must do better” (Adichie 2013). I Adichies definition findes en opfordring, hvilket Girl Squads definition ikke medtager, hvorfor Girl Squads forståelse af en feminist er en modsætning til Adichies. Girl Squad mener, at det er nok at tro på ligestilling og fremsætter dermed ikke den samme form for aktivisme som Adichie.

Girl Squads beskrivelse af en ”fjerdebølgefeminist” kan tilsvarende i relation til Laclau og Mouffes teori betragtes et nodalpunkt. De ækvivalerer ”fjerdebølgefeminist” med følgende:

lighed mellem kønnene” (32), ”kvindekamp” (33), ”Som fjerdebølgefeminister fortsætter vi den kvindekamp, der er foregået inden vores tid. Vi gør det bare på nye platforme og med nye

udtryksformer” (33), ”feminine artefakter” (37), ”normative kvindelighed” (41), ”Feminisme er nemlig ikke kun en kamp for kvinder – men derimod en kamp for ligestilling (56)

Ud fra ovenstående ækvivalenskæde ses Girl Squads meningsudfyldning af fjerdebølgefeminisme. Eksemplerne viser, hvordan Girl Squads feminisme er sammensat med emner fra tidligere feministiske forestillinger, samt nogle nye emner som tilskrives fjerdebølgefeminismen. Dermed bliver Girl Squads feminisme defineret ud fra deres inspiration og afgrænsning fra tidligere feministiske bølger. I kapitlet ”Fjerdebølgefeminisme” (33-56) gives gives en beskrivelse af de tidligere feministiske bølger. Det kan bl.a. være fordi Girl Squad forsøger at blive accepteret af tidligere feminister: ”Vi er derfor i fjerdebølge så privilegerede, at vi kan stå på skuldrene af de tidligere generationer af feminister og kæmpe videre i de kampe, som desværre endnu ikke er vundet” (54). Eksemplet viser, at Girl Squad ser sig selv som en nyere generation af feminister, der kæmper videre i samme kampe som tidligere feminister. Deres anvendelse af ordet ”privilegeret” viser også en form for taknemmelighed og anerkendelse af de tidligere feministers kamp.

Girl Squad ækvivalerer desuden fjerdebølgefeminismen med intersektionalitet, som blev forklaret i dette speciales beskrivelse af fjerdebølgefeminismen (jf. 3. Feministisk teori). Girl Squad understreger, at de sociale medier har spillet en central rolle for opmærksomheden på intersektionalitet i fjerdebølgefeminismen:

De sociale medier har også været med til at tydeliggøre, hvorfor intersektionalitet er så vigtig en del af feminisme, for man bliver meget hurtig bevidst om, hvor stor forskel der er på de problemer, man oplever, som for eksempel hvid versus sort kvinde eller cis-kønnet versus transkønnet (46)

Ifølge Girl Squad har de sociale medier gjort det lettere at sprede et budskab, hvilket imidlertid også har medført, at feminisme-begrebet med fjerdebølgen er flyttet fra universiteterne og ud i den offentlige debat (44). Girl Squad nævner eksemplet #freethenipple, som en bevægelse, der nåede ud til ”mennesker i hele verden og skabte debat” (46).

Fjerdebølgefeminismen ækvivaleres også med at tage højde for ulemperne ved sociale medier. Heriblandt de tendenser der er til at udskamme andre mennesker:

i forhold til tidligere generationer, så kæmper fjerde bølge både med helt nye problemstillinger som billeddeling og slutshaming online og med nogle af de samme kampe, som feminister fra

andre bølger tog op, eksempelvis mod overgreb på kvinder og for retten til at være et subjekt (54).

Ift. de måder, som Girl Squad udtrykker sig på, kan trækkes tråde til deres mærkesag, om at frigøre den kvindelige seksualitet: ”Vi accepterer det seksualiserede samfund som et præmis, men kræver retten til at udtrykke vores seksualitet. Og det er den ret, vi bruger, når vi for eksempel lægger vores billeder ud på de sociale medier” (52). Det kan udledes af eksemplet, at Girl Squad er opmærksomme og accepterende overfor det seksualiserede samfund, hvilket er en modsætning til deres ambition om at skabe oprør med deres billeder. De nævnte ækvivalenskæder danner et billede af Girl Squads fjerdebølgefeminisme. Denne omhandler bl.a. kvindekamp, kampen for ligestilling, intersektionel diskriminering, kampen for accept af kvindens nøgenhed, samt debat om problemstillinger ved online billeddeling og slutshaming.

De ovenstående beskrivelser af Girl Squads feminisme har tekstuelle referencer til tidligere feminisme. I Girl Squads beskrivelse af andenbølgefeminismen tager Girl Squad afstand fra denne feminismes udelukkelse og ekskludering af mænd i deres feministiske arbejde. Girl Squad forklarer, at feministerne i 60’erne og 70’erne valgte at ekskludere mændene fra deres kamp, hvilket medførte, at feministerne blev beskyldt for at hade mænd, og at se mænd som modstandere i deres kamp for ligestilling. Dette tager Girl Squad afstand fra: ”Som feminister hader vi ikke mænd – langt fra! [...] vores kamp [er] en kamp, som gavner mænd lige så meget, som den gavner kvinder og andre køn” (33). Dermed beskriver Girl Squad også, hvordan deres feminisme er mere kompliceret sammensat end den tidligere binære forståelse af køn. I denne forbindelse kan man argumentere for, at Girl Squad anvender Butlers forståelse af køn. Som tidligere beskrevet forklarer Butler, at den binære kønsforståelse ikke er repræsentativ for køn, da køn ikke kan defineres ud fra et udelukkende biologisk aspekt. Girl Squad anvender dermed Butler på en intertekstuel måde, da deres forståelse af køn lægger sig i forlængelse af Butlers grundopfattelse af køn.

Girl Squad påpeger imidlertid også, at andenbølgefeminismens kamp for kvinder medførte to væsentlige fremskridt for kvinder:

I 1960’erne blev P-pillen udbredt, og i Danmark blev abort lovlig i 1973. De to ting havde enorm betydning for kvindernes ligestilling, da kvinder nu ikke blot kunne afslutte en uønsket graviditet uden at frygte for sit liv, men også kunne dyrke sex, fordi de havde lyst og uden at skulle frygte graviditet. Netop disse landvindinger mener vi er vigtige, da vi ser det som en menneskeret at kunne udtrykke sin seksualitet (39).

Girl Squad mener, at de to fremskridt er ensbetydende med, at mennesket kan udtrykke sin seksualitet. Her må man antage, at de mener, at det er kvinden, der efter de to landvindinger kan udtrykke sin seksualitet. Girl Squad opstiller dermed en påstand, ved at fremsætte et lighedstegn mellem at have mulighed for at udtrykke sin seksualitet, og det at kunne være seksuelt aktiv uden at frygte for sit liv eller uønsket graviditet. Dog forklarer Girl Squad ikke, hvordan disse landvindinger medfører en mulighed for at udtrykke sin seksualitet. Dermed kan det som modtager af teksten være vanskeligt at følge Girl Squads argumentation for, hvordan muligheden for en seksuel praksis uden frygt kan være en del af at udtrykke sin seksualitet.

Den sidste reference til tidligere feminisme, som vi her vil påpege, er Girl Squads accept og udøvelse af feminine artefakter. De tager afstand fra andenbølgefeminismen, som netop gjorde op-rør mod disse artefakter, der fremstod som normsatte skønhedsidealiser:

De smed bh'en, valgte tøj, der ikke fremhævede kroppen, og protesterede mod den normative kvindelighed, der reducerede kvinder til objekter, og som blandt andet kom til udtryk i begivenheder som skønhedskonkurrencer. [...] feministerne tog afstand fra at bruge feminine artefakter som makeup og høje hæle (41).

Denne holdning deler Girl Squad ikke, idet de mener, at sådanne feminine artefakter ikke truer deres status som ligestillede kvinder (46). Girl Squad er imidlertid ikke de første til at have fokus på feminine artefakter, hvilket de også tilkendegiver: "I tredjebølge ser man også "girlie feminisme" og "lipstick feminisme", der benytter sig af de feminine artefakter, som anden bølge gjorde op med, idet de insisterede på, at det var muligt at gå med push-up-bh og bruge hjernen på samme tid. Den idé har været en stor inspiration for os" (44). Deres holdning understreges af deres selvfremstilling med billeder, hvorpå de optræder afklædte. Man kan imidlertid diskutere, hvorvidt Girl Squad afbilder ligestillede kvinder. På den ene side argumenterer Girl Squad for, at det aldrig var de feminine artefakter, der var problemet, men at det var *tvungen* til at anvende disse, der var problemet (51). På den anden side kan man argumentere for, at Andersen brystforstørrelse og Klæstrup ansigtsfillers er handlinger, der er en reproduktion af de diskurser og dertilhørende skønhedsidealiser, som de er vokset op med. I forbindelse med Klæstrups filler-behandlinger konfronteres hun med, at hun har været med til at skabe en trend. Denne trend har gjort, at andre er begyndt at få samme form for behandlinger (123). Til det kommenterer Klæstrup:

Jeg elsker, at jeg har kunnet været med til at udbrede viden om denne her måde at få rettet sin næse på [...]. Men på sin vis er det bare også skræmmende at have den slags indflydelse. Jeg ville absolut hade, hvis der sad nogen og følte, at de *skulle* have lavet deres næse. Det er jo ikke det, jeg ønsker. Jeg kører jo bare mit eget ræs, men jeg kan ikke løbe fra, at jeg altså påvirker de mennesker, der følger mig (123-125).

I dette citat italesætter Klæstrup selv, hvordan hun er med til at skabe en diskurs med sine handlinger, når hun taler om, at hun har indflydelse. Hun tager dog afstand fra, at andre får et behov for at få ændret deres næse på grund af hende. På den ene side kan man argumentere for, at det er en indre følelse, der bestemmer, at man vil have lavet sin næse, og at denne følelse sandsynligvis skyldes skønhedsideal. På den anden side er det problematisk, at Klæstrup forsøger at retfærdiggøre det at få ændret sin krop, når Girl Squad i deres anden mærkesag påpeger, at kvinder ikke skal bekymre sig om deres udseende, men i stedet fokusere på at finde det smukke i deres unikke udseende (jf. 5. Analyse af *Ludermanifestet*).

I forlængelse af kvindernes reproduktion af diskurser og gentagelse af et skønhedsideal kan man inddrage Girl Squads omtale af skønhedsideal igennem tiden (102). I dette afsnit italesætter kvinderne forskellige skønhedsideal fra 1920'erne og frem til i dag. Dermed reproducerer Girl Squad de tidligere og det nuværende skønhedsideal. Man kan diskutere, om man kan italesætte og leve op til idealer uden at reproducere dem. Denne diskussion tilgår Girl Squad med deres afsnit: "Kan vi leve op til et skønhedsideal uden at reproducere det?" (125). Dette afsnit indledes med: "Vi har beskrevet, hvorfor vi mener, man godt kan være feminist og se ud, som vi gør" (ibid.). Det kan påpeges, at de selv mener, at de lever op til forskellige skønhedsideal, da eksempelvis Andersen skriver: "jeg repræsenterer et konventionelt kvindeligt skønhedsideal" (14) og Kjølsten udtrykker, at hun næsten lever op til det nuværende skønhedsideal (127). Men på samme tid beskriver Kjølsten, at de ikke: "lever (nok) op til idealerne. Vi er alt for små, tykke, runde, rynkede og fyldige" (106). Kjølstens udtalelse er imidlertid en modsætning til de meget tydeligt forskønnede billeder, hvorpå de optræder med markant makeup, unaturligt perfekte bryster og uden en eneste synlig fregne. Man kan derfor argumentere for, at på trods af at de åbenlyst fortæller om deres forskønnelser, og mener at alle skal være åbne omkring det, så er deres selvfremsstilling stadigvæk en visuel afbildning af et skønhedsideal.

Med udgangspunkt i ovenstående bliver det tydeligt, at Girl Squad har nogle synspunkter, som ikke stemmer overens med deres udtryk af deres feminisme. I relation til Girl Squads inspiration fra Butlers forståelse af køn, som er opfattet gennem performance, er det bemærkelsesværdigt, at

de netop forsøger at gå imod menneskers tendens til at opfatte andre menneskers køn ud fra deres performance. De understreger, at: ”Ens udseende burde ikke føre til antagelser om ens person, der enten giver en værdi eller devaluerer en” (100). Ift. Butlers filosofiske ståsted er det ikke muligt at et udseende ikke udtrykker en diskurs, hvormed at andre tænker noget om dette individ. Det er simpelthen ikke muligt at et individs udtryk ikke kommunikerer noget til andre, om individet eller modtageren vil det eller ej. Dermed arbejder Girl Squad ud fra en filosofisk præmis, som de selv modsiger.

Ift. skønhedsidealet kan man argumentere for, at kvinderne selv udviser en ting, mens de kommunikerer en anden til læseren af *Ludermanifestet*. Ud fra Girl Squads billeder, fremstår det, som om, at de gerne må gå op i udseende, ændre på deres krop og anvende en kraftig make-up, men andre kvinder bør ikke fokusere på deres udseende eller ændre på det, men nærmere lære at elske deres mindre perfekte udtryk. På den måde modsiger Girl Squad sig selv i denne sammenhæng, og lader ikke kvinder handle frit. Man kan argumentere for, at selvmodsigelsen får forfatterne til at fremstå dobbeltmoralske.

Afsluttende for afsnittet kan det påpeges, at Girl Squads feministiske budskab adskiller sig fra tidligere feministiske bølger, bl.a. ift. forståelsen af det, at være feminist, men i særlig grad også ift. forståelsen af feminine artefakter og forskønnelse. Der forekommer imidlertid en modsætning mellem det Girl Squad beskriver, de går ind for, og det som de udtrykker. I relation til Faircloughs diskursive praksis, så har budskabets modsætningsforhold indflydelse på modtagerens opfattelse af *Ludermanifestet*, som sandsynligvis ikke overbeviser læseren om deres feminisme.

5.3 Kvinde- og luderforhandlinger

Et andet nodalpunkt der er gennemgående i bogen er ”kvinde”, som desuden kan siges at høre under det overordnede nodalpunkt ”feminisme”. Ordet kvinde kan som tidligere nævnt karakteriseres som mester-betegner, som dækker over en flydende betegner, der tilskrives en *identitet* i bestemte diskurser. Med udgangspunkt i denne forståelse er det muligt at undersøge, hvordan Girl Squad karakteriserer en kvinde og dermed tilkendegiver deres opfattelse af en kvinde. Girl Squad forsøger at sætte to ækvivalenskæder til kvinde op i et modsætningsforhold. Det er her nødvendigt at skelne mellem den ækvivalens- og differenskæde, som Girl Squad forsøger at skabe forståelsen af mesterbetegneren kvinde.

Ækvivalenskæde: ”frigjort” (8), ”luder” (8), ”ligestillede” (46), ”[at have retten] til at være et subjekt” (54), ”skønhed” (65), ”modig”, ”feminist” (66), ”at der [ikke] findes én rigtig måde at være kvinde på” (100), ”Vi ønsker at gøre op med udskamningen af kvinder, som benytter sig af kosmetiske behandlinger, plastikkirurgi eller andre måder at ændre og forbedre deres udseende på. Der er så mange, der får lavet et eller andet, men som ikke står ved det. Og det er blot med til at skabe og opretholde et urealistisk skønhedsideal” (100), ”at kvinder skal have lov til at leve deres liv, som de har lyst til, og ikke behøver indrette sig efter samfundets normer” (108), ”[at have retten] til, at man som kvinde godt kan være både krop, øje, subjekt og objekt på samme tid” (238).

Differenskæde: ””ordentlig” kvinde” (63), ”bimboen, der kun tænker på sit udseende” (100), ”bimbo” (111).

Ovenstående eksempler viser, hvordan Girl Squad forsøger at forbinde noget andet med forståelsen af det at være kvinden ved både at beskrive og afgrænse kønnet fra tidligere diskurser om kvinden. I deres optik kan kvindens identitet omfatte alt fra den smukke og skønne kvinde til den frigjorte, modige og seksuelt udfarende kvinde, som stolt kan kalde sig for luder. Det er i den forbindelse interessant at undersøge luder som et nodalpunkt, da Girl Squad forsøger at tillægge luder-ordet en særlig positiv betydning. Derfor vil vi nu undersøge, hvorvidt de forhandler luder-ordet fra et stigmatiseret og udskældt ord, til noget kvinden kan være stolt af at blive kaldt.

Luder defineres i dag til bl.a. at være en kvinde, der modtager penge for seksuelle ydelser og bliver tilsvarende anvendt som et nedsættende skældsord (DSL 2018, C). Girl Squad er enige i definitionen, idet de selv skriver: ”At blive kaldt luder er at blive sat i en social skammekrog” (10). De forsøger imidlertid at gøre op med denne opfattelse og *reclame* ordet. Allerede i forordet beskriver Girl Squad, at de ønsker at forhandle betydningen af ordet luder. De beskriver først forskellige situationer, hvor de selv er blevet kaldt ludere, hvorefter de udtrykker, hvorfor de gør op med ordet: ”Netop derfor hedder denne bog *Ludermanifestet*. Fordi vi vil gøre op med det luderstigma, som i flere hundrede år er blevet brugt til at udskamme, kontrollere og begrænse kvinder” (9). Stigmatisering er bl.a. defineret af Erving Goffman, som har udformet en sociologisk forståelse af stigma (Goffman 1990, 13):

The term stigma, then, will be used to refer to an attribute that is deeply discrediting, but it should be seen that a language of relationships, not attributes, is really needed. An attribute that

stigmatizes one type of possessor can con-firm the usualness of another, and therefore is neither creditable nor discreditable as a thing in itself.

Med udgangspunkt i Goffmans definition kan man anskue Girl Squads forsøg på at gøre op med luderstigmaet, som et forsøg på at adskille luder fra noget, der tilskrives en miskrediterende egen-skab. Man kan imidlertid argumentere for, at deres sammensætning af ordene ”luder” og ”stigma” til ét begreb gør det modsatte, idet de skaber en identitetsforståelse, hvori denne italesættelse optræ-der. Alligevel er stigma en del af deres differenskæde for Girl Squads angivelse af forståelsen af luder, altså det som er differentielt og forskelligt fra den diskurs, som de forsøger at fremsætte.

I et forsøg på at forhandle luder-ordets stigma ækvivalerer Girl Squad luder med en liste over anvendelsen af ordet, som ironisk viser absurditeten over, hvor mange handlinger, der forbindes med luder-ordet:

En kvinde er en luder, hvis hun:

- 1. tager imod penge eller gaver for sex**
- 2. har eller har haft mange elskere**
- 3. er ukræsen i sit valg af sexpartnere [...]**
- 4. er eftergivende overfor en mands forførelse og begær**
- 5. forfører en mand i fuld offentlighed**
- 6. har en marginal seksualitet [...]**
- 7. viser interesse for sex eller erotik offentligt**
- 8. klæder sig udfordrende eller bløtter sin krop**
- 9. går i seng med udenlandske og farvede mænd**
- 10. er utro eller fravælger ægteskab eller monogami.**
- 11. kvinder, der ikke opfører sig som en given mand eller en gruppe af mænd ønsker sig.**

Figur 5. Ludermanifestets liste over luder-ordets ækvivalenskæde (68, 69)

Ovenstående liste er inspireret af antropologen Christian Groes. Han opstiller en liste i artiklen ”Luderen: et frigørelsesskrift” (2006), som er inspirationen for den liste, som Girl Squad inddrager, og kun adskiller sig ved det 11. punkt, som Girl Squad selv har tilføjet. Det kan dog diskuteres, hvor pålidelig Groes’ undersøgelse af luderstigmaet er, idet undersøgelsen er baseret på hans egne oplevelser og tanker. Hans egen holdning er mindre repræsentativ for den samlede danske kulturs

opfattelse af luder, hvilket han ellers påstår, idet han ud fra undersøgelsen af sine egne tanker konkluderer, at: ”I Danmark er følgende adfærdsmønstre forbundet med at være i „luderzonen“. Den zone hvor man risikerer social udstødelse, diskrimination eller overgreb fra såvel mænd som andre kvinder” (ibid.). De adfærdsmønstre Groes refererer til, findes i den ovenstående liste.

I relation til Gross’ liste over handlinger, der fører til at man klassificeres som luder, kan nævnes yderligere ækvivalenskæde, som Girl Squad forsøger at forhandle ordets betydning og indhold til:

”en frigjort kvinde” (8), ”fri, seksuel kvinde” (76), ”normbrydende kvinder” (92), ” ”Ja, jeg er en slut, og det er jeg stolt af – deal with it” ”. (93)

I det ovenstående udtrykker Girl Squad ikke nær så mange beskrivelser af, hvad en luder skal være, ift. deres mange beskrivelser af, hvad en luder *ikke* bør være. Det kan skyldes, at de forsøger at tage de samme beskrivelser af luder og omvende dem til noget positivt. Det forsøger de at gøre gennem en forhandling med samfundets nuværende diskursive opfattelse af luder ved at *reclame* det. De definerer det med Farah Godrej, som er professor i Statskundskab: ”Reclaiming af et ord er en revaluering af en term, der førhen har haft en nedsættende betydning og er blevet brugt af majoriteten til at undertrykke en minoritet. Denne revaluering kan medføre personlig og socialpolitisk empowerment” (62). Det bliver med ordvalget her klart, at Girl Squad mener, at luder på nuværende tidspunkt indeholder nogle undertrykkende egenskaber, som de ønsker at ændre. De afslutter deres mærkesag med en illustrering af en test, om hvorvidt man er en luder:

Billede 1. Girls Squads model over den store ludertest

Eksemplet viser, hvordan Girl Squad mener, at det er uundgåeligt at være en luder. Det kan udledes, at de med testen forsøger at omvende de negative betydninger ved beskrivelserne af: kvinders påklædning, deling af nøgenbilleder, en marginal seksualitet, promiskuitet, fremvisning af kavalergang, politisk engagement og afvisning af mænd. Det er derfor ikke forventninger, som Girl Squad forsøger at fjerne, men det er nærmere den nedsættende og kontrollerende funktion, som det har. Dermed kan det udledes, at Girl Squad ikke forsøger at ændre de i forvejen eksisterende forståelser af ordet, men de forsøger at fjerne den sociale kontrol ordet har været anvendt til.

Endelig kan afsnittet kobles ift. den diskursive praksis, som omhandler, hvordan Girl Squad producerer deres tekst og hvordan den opfattes gennem den diskursive praksis. I relation til førstnævnte viste analysen på den ene side, at af Girl Squad skaber en ækvivalenskæde til luderordet, bl.a. forbinder de 11 punkter fra figur 5 ovenfor. Deres sidste punkt ”kvinder, der ikke opfører sig som en given mand eller en gruppe af mænd ønsker sig” viser, at Girl Squad med en form for humor forsøger at ændre den måde luder-ordet anvendes kontrollerende på. Yderligere kan deres forståelse af luder-ordet siges at være meget klart kommunikeret, idet de er oplistet i punktform. Med udgangspunkt i den klare og humoristiske kommunikation vil modtagerens opfattelse sandsynligvis acceptere denne liste.

På den anden side viste analysen af deres forståelse af en kvinde, at de konsekvent ækvivalerer kvinde med luder-ordet. Dermed udtrykker de en holdning om, at de accepterer, at kvinder forstås som ludere. I relation til modtagerens opfattelse, er de to nodalpunkter imidlertid svære for modtageren at sammensætte, idet den eksisterende diskurs om luder netop er så stærkt forankret. Den eksisterende diskurs om kvinder og ludere er Girl Squad også selv en del af, hvilket ironisk udtrykkes af Andersen i begyndelsen af bogen:

Jeg ønsker mig en fremtid, hvor mine døtre ikke bliver udsat for hustruvold, ligesom jeg blev. At de ikke bliver voldtaget, ligesom jeg blev. At de ikke, ligesom jeg, hver dag skal kæmpe for at få den samme løn som en mand med de samme kvalifikationer. [...] At de aldrig bliver kaldt luder, og at dette ord ikke skal fylde så meget i deres liv, som det gjorde i mit (17).

Det kan udledes, at deres forsøg på at forhandle betydningen af luder og kvinde ikke lykkedes dem, fordi de ikke får skabt nogle nye betydninger til ordene. I relation til Faircloughs teori, fremstår deres forsøg på at forhandle og reclame luderordet som en reproduktion af i forvejen eksisterende diskurser.

5.4 Rebelsk humor

I *Ludermanifestet* anvendes en gennemgående sarkasme, der kan forstås som en form humor, der er et forsøg på at fremhæve absurditeten ved eksisterende kønsforskelle. Det ses bl.a. i følgende eksempel: ”Unge piger oplever, at intime billeder af dem bliver delt på de sociale medier uden samtykke, mens drenge gladeligt sender *dick pics* til piger og ikke kan forstå, hvad der skulle være galt med et sådant ”kompliment”, og slet ikke, hvis kvinden selv optræder afklædt på de sociale medier” (214). Denne form for humor kan med Michael Billigs (2005) begreb kategoriseres som *rebelsk humor* (rebellious humour). Begrebet dækker over en form for humoristisk latterliggørelse, der håner sociale regler og kan ses som en rebel eller udfordring til reglerne (Billig 2005, 202). Med andre ord kan latterliggørelse både fungere humoristisk, og samtidig være rebelsk og gå imod sociale regler. Det ses igen ved Andersens historie om sin eksmand:

”Min mand var meget jaloux og kaldte mig for luder, hver gang jeg talte med nogle af mine bekendte fra Danmark eller inviterede mine ”promiskuøse” – altså ugifte – veninder hjem. Og hvis jeg havde den ”frækhed” at give hånden til en mand kunne jeg være sikker på at få smidt et ”luder” efter mig” (70).

Eksemplet viser, hvordan Andersen anvender sarkasme gennem de overdrevne ord, som sættes i anførselstegn. Dermed udtrykker *Ludermanifestet* en dobbeltbundet latter, hvor modtageren både kan grine med, og samtidig belæres af Girl Squad, om hvad der er rigtigt og hvad der er forkert. Det er imidlertid ikke nyt for feminister at anvende humor for at tale for deres sag. Den samme form for humor ses i Adichies Ted Talk:

“We raise girls to see each other as competitors not for jobs or accomplishments, which I think can be a good thing, but for the attention of men. We teach girls that they cannot be sexual beings in the way that boys are. If we have sons we don’t mind not knowing about their girlfriends, but our daughter’s boyfriends, God forbid, but of course when the time is right we expect these girls to bring back the perfect man to be their husbands. We police girls, we praise girls for virginity, but we don’t praise boys for virginity and it has always made me wonder how this is going to work out” (Adichie 2013).

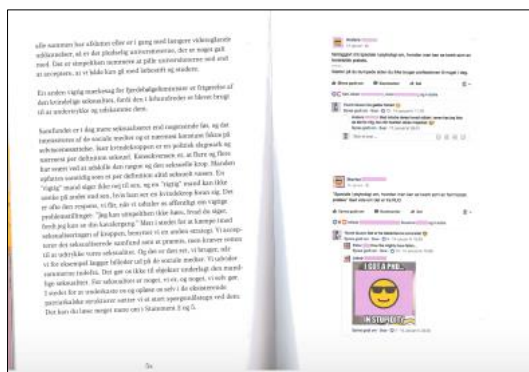
Eksemplet fra Adichies tale viser, at hun på samme måde anvender en rebelsk humor, der fremhæver absurditeten ved samfundets behov for at kontrollere piger, mens drenge ikke kontrolleres.

Adichie belyser dermed de samme problematikker som Girl Squad, og understreger desuden, at køn allerede formes i opdragelsen. Med udgangspunkt i dette afsnit formår Girl Squads anvendelse af rebelsk humor at iværksætte en diskurs, som modtageren opfatter som både humoristisk og belærende.

5.5 Undermineret troværdighed

En af pointerne i *Ludermanifestet* er, at kvinder kan være både veluddannede og samtidig være smukke kvinder, der gør noget ud af sig selv (111). Imidlertid fremstår Girl Squad ikke overbevisende troværdige i deres sproglige formidling *Ludermanifestet*, hvorfor dette afsnit vil analysere deres troværdighed ift. generaliseringer og etablering af etos.

Girl Squad understreger først og fremmest deres baggrunde med længere videregående uddannelser, som et forsøg på at fremstå troværdige. Kjølens beskriver i den forbindelse, hvordan hun efter at have forklaret hendes universitetsbaggrund til andre, stadig er blevet beskyldt for at have taget en dårligere universitetsuddannelse: ”Det er simpelthen nemmere at pille universiteterne ned end at acceptere, at vi både kan gå med læbestift og studere” (51). Citatet udtrykker den samme humoristiske selvironi, som blev analyseret tidligere i specialet (jf. 5.4 Rebelsk humor). Girl Squad inddrager et eksempel fra Kjølens Facebook-væg, som omhandler Louises specialeafhandling på Psykologiuddannelsen i København:

Billede 2. Kjølens Facebook-indbakke

På billedet ses det, hvordan flere mennesker har svært ved at begribe, hvordan psykologi og det at twerke kan hænge sammen. Det kan diskuteres, hvad Girl Squad opnår ved at inddrage eksemplet udover at bekræfte deres påstand om, at ”mange [...] ser et normativt feminint ydre som modstridende med et intelligent indre” (51). Går man ud fra deres påstand og dermed antager, at der eksiste-

rer kulturelle normer, hvor mennesker ikke kan sammensætte skønhed og intelligens, så må man antage, at det kræver en forklaring for disse mennesker, hvordan disse ting kan hænge sammen. Billede 2 viser, at der på Facebook, hvor bl.a. Anders og Morten fra billedet har set, at "Twerk Queen" har skrevet et speciale i Psykologi om twerk som en feministisk praksis, har manglet en forklaring bag ved budskabet, der har kunne forklare Anders og Morten, hvordan skønhed og intelligens kan hænge sammen. Man kan derfor argumentere for, at hvis Girl Squad blot repræsenterer de eksisterende normer uden at forklare sig, er det ikke sikkert, at modtagerne forstår budskabet, hvilket deres eksempel blot bekræfter.

Med udgangspunkt i ovenstående forsvar af Girl Squads akademiske baggrund udtrykker *Ludermanifestets* sproglige formidling en gennemgående modsætning. I den forbindelse kan et kritisk blik på *Ludermanifestets* ordforråd anvendes, der som nævnt er en af Faircloughs fire hovedposter i en tekstanalyse (jf. 2.2 Fairclough kritiske diskursanalyse).

Sproget i bogen inkluderer engelske ord, som flere steder kursiveres: "likeability", "unfollowed", "awesome" og "body empowerment" (78,101,256, 214). Med kursiveringen af ordene viser Girl Squad, at de er opmærksomme på, at de inddrager fremmedord, som for dem har en særlig betydning. Imidlertid indgår også fremmedord, som ikke kursiveres. Disse indgår i teksten uden nærmere forklaring eller oversættelse. Det ses i følgende eksempler:

"I det mindste er vi upfront omkring det" (12)

"Hvor Louise lavede sin første forside ever" (111)

"Feministen burde kunne rumme både bimboen og bibliotekaren" (114)

"Jeg har lidt følelsen af, at man egentlig godt må få lavet fillers, botox og så videre" (118)

I eksemplet ses, hvordan ordene "upfront", "ever", "bimboen", "fillers" og "botox" indgår i sætningen uden at blive kursiveret. Man kan argumentere for, at denne vekslen mellem at kursivere og ikke kursivere engelske ord, kan være et udtryk for, at Girl Squad opfatter nogle af ordene, som en del af deres ordforråd, hvorfor de ikke opfatter dem som fremmedord. Effekten af at anvende engelske ord kan ifølge Dansk Sprognævn både være inkluderende og ekskluderende. Det kan det være inkluderende, idet det kan udtrykke et ungdomssprog, hvor der lånes engelske ord til at udtrykke sig, hvilket er en tendens i den unge danske befolkning. En effekt af at unge blander det danske sprog med engelske ord er, at de skaber en bestemt identitet med det (Dansk Sprognævn). Desuden kan det blandede sprog give flere forskellige muligheder for at kommunikere og forskellige måder at anvende sprog på, særligt gennem elektroniske medier (ibid.). I relation til sproget i *Ludermani-*

festet, kan man argumentere for, at de skaber en identitet, der fremstår ungdommelig og moderne, og dermed inkluderer unge læsere. I den forbindelse kan det nævnes, at de tilsvarende anvender slangordet ”clapback”, som de mener er slang for comeback (29). Den engelske sprogbrug kan ifølge Dansk Sprognævn være også ekskluderende, da den udelukker den ældre generation, som ikke anvender de engelske ord, og disse ord kan virke voldsommere for den ældre generation (Dansk Sprognævn, A). Med udgangspunkt i dette kan man tilsvarende argumentere for, at Girl Squads sprogbrug ekskluderer læsere, som ikke forstår ungdomssproget. Det personlige og ungdommelige sprog kan desuden siges at være modstridende det akademiske sprog, som ofte karakteriseres ud fra et passende ordvalg, samt et kortfattet og klart formuleret sprog (Andersen & Skov 2013). Girl Squads anvendelse af engelske slangord er dermed en modsætning til det akademiske udtryk, de forsøger at etablere.

Et andet perspektiv der har indflydelse på Girl Squads troværdighed, er hvorvidt deres sproglige formidling i *Ludermanifestet* overbeviser modtageren. I den forbindelse kan det være nyttigt at se nærmere på bogens grammatik, som er den anden hovedpost i Faircloughs metode til tekstanalyse. Ifølge Fairclough kan man i relation til grammatik undersøge tekstens grammatiske former, transitivitet, nominalisering og modalitet (Fairclough 1992, 75f). Disse tre begreber vil vi undersøge i det følgende.

Ift. transitivitet er formålet at undersøge, hvilken forbindelse der anvendes fra begivenheder og processer til subjekter og objekter, eller om disse overhovedet forbindes med subjekter og objekter. Dette kan undersøges gennem sætningernes sammenbindinger, herunder om der anvendes aktive eller passive sætninger, eller nominaliseringer. Nominaliseringer forekommer, når et substantiv erstatter forbindelsen mellem agenten og handlingen i sætningen (Jørgensen & Phillips 2006, 95). En supplerende forklaring af nominalisering er, at de forekommer, når substantiver dannes ud fra et verbum, f.eks. hvis ”spise” er ændret til ”spisning” (Jarvad & Schack 2008, 66). *Ludermanifestet* indeholder flere nominaliseringer, to eksempler på det ses i det følgende:

Men det var jo aldrig kjolerne eller blonde-bh'en, der var problemet. Det var tvangen og idéen om en ”rigtig” kvinde (51).

Forskønnelse burde være en belønning, ikke en straf. Når du forsøger at ændre eller forskønne dit udseende, så burde det være som en belønning til dig selv og din krop – fordi du elsker den, og ikke fordi du hader den (134).

Ovenstående sætninger kan siges at indeholde nominaliseringer, fordi de danner substantiver på baggrund af verber. F.eks. er substantivet ”tvangen” i sig selv handlende, og refererer til det at tvinge en kvinde til at følge normerne for idéen om en rigtig kvinde. I den anden sætning refererer substantivet ”forskønnelse” tilsvarende til en handling, nemlig det at forskønne sig. Disse nominaliseringer medfører, at effekten får større indflydelse, end den der udfører handlingen og på samme tid fjerner de fokus fra agenten. På den ene side er nominaliseringen i første eksempel anvendt som en fordel, idet Girl Squad forsøger at fjerne agenten (de feminine artefakter), som årsag for handlingen. På den anden side kan man argumentere for at nominaliseringen i det andet eksempel ikke anvendes fordelagtig for Girl Squad, idet modtageren mangler oplysning om, hvad det er der forskønnes og hvem det er, der skal belønne det. Ud fra de to eksempler kan Girl Squads forsøg op at overbevise modtageren siges at være flertydig.

Ift. modalitet er formålet at undersøge, hvilken grad af tilslutning (affinitet), som afsenderen har til deres sætninger. Det kan bl.a. omhandle den grad af sandhed modtageren oplever ved afsenderens holdninger ud fra, i hvor høj grad teksten udtrykker deres tilslutning til sætningen (Jørgensen & Phillips 2006, 95f). I *Ludermanifestet* udtrykker Girl Squad flere holdninger, men de tilslutter sig ikke disse holdninger. Det ses i følgende citater:

Alle ved, at ordet luder er et grimt og nedsættende ord, som man ikke bør bruge om nogen. Al-
ligewel bliver det brugt i flæng om alle mulige kvinder (80).

I citatet ses det, at sætningen inkluderer en påstand, hvilket ses i det første citat med ”Alle ved” og ”man ikke bør”. Girl Squad tilslutter sig ikke deres udsagn, idet der ikke forekommer nogen angivelse af, hvem der påstår dette. Derudover udtrykker anvendelsen af modalverbet ”bør” tilsvarende en lav tilslutning til holdningen. Dermed udtrykker sætningen en påstand og en generalisering, som modtageren enten kan tilslutte sig eller afvise generaliseringen. En pointe ift. det valgte eksempel er desuden, at Girl Squad modsiger deres forsøg på at forhandle luder-ordet ved at omtale det negativt.

Ifølge Fairclough kan man med etos-begrebet undersøge, hvordan afsenderen af teksten udtrykker sig, og hvilken form for identitet og subjektivitet, der signaleres (Fairclough 1992, 143). I den forbindelse vil vi i det følgende undersøge Girl Squads troværdighed ved at se på, om de etablerer etos. Vi tager udgangspunkt i den forståelse, der inddeler etos i tre dyder, som stammer fra Aristoteles (Frederiksen 2009, 95). De tre dyder består af afsenderens velvilje overfor tilhørerne, mo-

ralsk retskaffenhed og kompetence, og såfremt man fejler på bare et af de tre dyder, vil det underminere ens troværdighed (ibid., 95f).

Den første dyd omhandlende velvilje overfor tilhørerne, skal bl.a. indbefatte, at afsenderen udtrykker de samme grundværdier som målgruppen (ibid.). I den forbindelse kan Girl Squads flertydige genreudtryk og deres budskab, som er præget af modsætningsforhold, siges at være årsag til, at det er svært at placere den egentlige modtager af *Ludermanifestet*. Det unge sprog med engelske slangord tiltaler unge, mens deres redegørelse af feminismen og deres forklaring med akademisk baggrund appellerer en anden målgruppe. Derudover er det ikke tydeligt, om bogen kun er skrevet til kvinder eller om den også er tiltænkt mænd. Eksempelvis blev det tidligere forklaret, at Girl Squad ikke skelner mellem det ”vi”, der omfatter kvinder, og det ”vi”, der omfatter alle køn (jf. 5.1 Flertydigt genreudtryk). I den forbindelse er det ikke muligt for Girl Squad at udtrykke deres målgruppes grundværdier, netop fordi de ikke konkretiserer deres målgruppe. Dermed kan man argumentere for, at de ikke opnår etablering af denne etosdyd.

Den anden etosdyd omhandler, hvorvidt afsenderen udtrykker moralsk beskaffenhed ved bl.a. ikke at skjule hensigter, ikke at være en vendekåbe og desuden at holde sig til det samme udtryk af sin identitet (Frederiksen 2009, 95). I relation til Girl Squads feministiske budskab fandt vi, at Girl Squads meninger ikke er repræsenteret gennem deres handlinger, idet deres feministiske mærkesager er modstridende med det, som de udtrykker. I den forbindelse kan den tredje etosdyd inddrages. Den tredje etosdyd omhandler afsenderens udtryk af kompetence inden for området, der tales om. Det kan f.eks. være, hvorvidt afsenderens fremtoning virker troværdig (ibid.). Der er flere eksempler på, at Girl Squads fremtoning ikke virker troværdig for modtageren. Det kan forklares ud fra, at der eksisterer bestemte diskurser i samfundet, som gør, at modtageren ikke kan forbinde det seksuelle udtryk med intelligens og troværdighed. Argumentet for denne diskurs omtaler Girl Squad selv, hvilket blev nævnt i begyndelsen af dette afsnit, hvor de som nævnt selv påpeger, hvordan de har modtaget kritik af deres akademiske baggrund på grund af deres feminine og seksuelle udtryk. Dermed bliver det tydeligt, at Girl Squads etablering af etos i *Ludermanifestet* fremstår utroværdig, idet de ikke opnår nogle af de tre etosdyder.

Girl Squad er afhængige af at fremstå troværdige for at overbevise modtageren om deres budskab, men som afsnittet har vist, formår de ikke at gøre dette i *Ludermanifestet*. De underminerer deres troværdighed ved at anvende engelske slangord på trods af at ville fremstå akademiske, de anvender nominaliseringer, generaliseringer og modalverber såsom ”bør”, og endelig så fejler de ift.

de tre etosdyder. Med udgangspunkt i Girl Squads underminerede troværdig fremsætter de en diskurs, som ikke overbeviser modtageren.

5.6 Selvmodsigelser

Ludermanifestet har flere steder tvivlsomme generaliseringer og selvmodsigelser, hvilket samlet får indflydelse på deres troværdighed. Det udtrykkes ved deres forsøg på at tilbageerobre anvendelsen af luderordet, hvor de eksemplificerer med den tilbageerobrede forståelse af homoseksualitet:

Det bedste og mest succesfulde eksempel på reclaiming er homoseksuelle mænd som i slutningen af 1980'erne begyndte at omtale sig selv som "queer", "gay" og "fag". Ved selv at bruge de ord, der tidligere var blevet sagt nedsættende imod dem, og bære dem med stolthed ændrede de ordenes betydning. På den måde er bøsse i dag en neutral beskrivelse af en homoseksuel mand (80)

Eksemplet viser, hvordan Girl Squad argumenterer for, at "queer", "gay" og "fag" ikke længere har en negativ omtale. Imidlertid bliver dette ugyldigt for modtageren, fordi Girl Squad før dette udsagn i har konstateret, at ord såsom "bøsse" og "homo" anvendes som fornærmelser:

Men feminisme er stadig et passende begreb, da vi i vores samfund har en tendens til at devalue-
re det feminine. Det er det, der sker, når ord som "bøsse" og "homo" bliver brugt som skælds-
ord. Det regnes simpelthen for at være nedværdigende for en mand at være sammen med en
mand, da han dermed påtager sig den "feminine" rolle (55).

De to eksempler er illustrative for den selvmodsigende oplevelse modtageren får af *Ludermanifestet*. Med modsigelserne opstår en generel oplevelse af, at deres feministiske budskab indeholder en vis form for selvmodsigelse. På den ene side forsøger de i høj grad at udpege, hvad der er galt med samfundets opfattelser af kvindekønnet, og hvad der burde laves om på (46ff). Mens de på den anden side repræsenterer det, som de prøver at tage afstand fra. Det er særlig tydeligt ift. deres forsøg på at gøre op med falske skønhedsideal, som tidligere blev forklaret (jf. 5.1 Ludermanifestets feministiske budskab). I relation til Laclau og Mouffes teori, er deres sproglige ordvalg en selvmodsigende ækvivalenskæde mod dette opgør. Det ses flere steder i deres anvendelse af ordet "fejl" ift. skønhed:

Forskønnelse burde være en belønning, ikke en straf. Når du forsøger at ændre eller forskønne dit udseende, så burde det være som belønning til dig selv og din krop – fordi du elsker den, og ikke fordi du hader den. Så når du lægger makeup, skal det være en sjov aktivitet, hvor du kan få afløb for noget kreativitet i stedet for at være et forsøg på rette og skjule hver eneste lille urenhed og skønhedsfejl (135)

De tre kvinder er ikke enige om, hvor meget forskønnelse der kan retfærdiggøres. Imidlertid er de enige om, at budskabet til kvinder skal være ”Find hellere det smukke i din unikhed, og se alle dine ”fejl” som det, der gør dig til dig” (135). Det er tydeligt med de to eksempler om forskønnelse, at Girl Squad ækvivalerer kropslige afvigelser fra skønhedsidealene til at være ”fejl”, hvorfor det er umuligt ikke at tænke på afvigelserne som fejl, der skal rettes. Dermed modsiger de deres feministiske diskurs om at skabe plads til forskelle ved at italesætte forskellene som noget forkert.

5.7 Flertydig selvfremsstilling

Ludermanifestet er som nævnt et multimodalt medie, hvori der indgår flere forskellige modaliteter såsom tekst, billeder og andre grafiske elementer. Billederne har en fremtrædende betydning for bogens samlede udtryk, hvorfor vi ud fra billeder i *Ludermanifestet* vil undersøge deres udtryk af modes i form af de materielle elementer såsom farverne i eksemplet med det franske boligmagasin (jf. 2.3 Multimodal diskurs). Et perspektiv, der tidligere blev forklaret, bestod af, hvordan der forekommer modstridende elementer i Girl Squads feministiske budskab, hvortil størstedelen af modsætningsforholdet blev forklaret med billedernes udtryk (jf. Girl Squads feministiske budskab). Med udgangspunkt i dette perspektiv inddeler vi dette afsnit i et perspektiv på Girl Squads intention med deres selvfremsstilling, derefter et perspektiv på det egentlige udtryk af deres billeder og sidst i afsnittet sammenholder vi de to perspektiver med Girl Squads feministiske budskab.

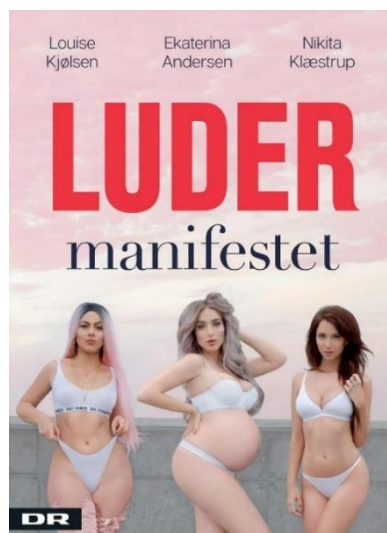
Girl Squad beskriver at en stor del af deres budskab kommer til udtryk gennem deres selvfremsstilling (237). Det stemmer overens med deres forsøg på at skabe en forståelse af feminisme, som et nodalpunkt, der ækvivaleres med kampen for accept af kvindens nøgenhed. I bogen refererer Girl Squad til selvfremsstillende nøgenbilleder som deres form:

Vores *nudes* er en udtryksform, en kunstform, og så er de vores ret. Vi poster *nudes* og afklædte billeder som en del af vores feministiske kamp for at vise, at man godt kan være nøgen og en seksuel kvinde og stadig have holdninger og uddannelse. Vi poster *nudes* som en del af et femi-

nint æstetisk kunstunivers for at vise skønheden ved den feminine krop. Vi poster nudes som *body empowerment* for at vise, at vi elsker former, også selvom vi ikke lever op til et klassisk og naturligt skønhedsideal. Og nogle gange poster vi bare et nude fordi vi har lyst (225).

Eksemplet viser, at intentionen bag Girl Squads selvfremsstilling omhandler deres feministiske kamp, hvor kvinder skal kunne vise sig nøgne og på samme tid repræsentere holdninger og uddannelse. De beskriver imidlertid også, at nogle gange er deres selvfremsstilling, blot fordi de har lyst. Samlet om deres intention kan man udlede, at de ønsker at gøre op med nogle forventninger, der bestemmer over kvinder. De mener, at man skal kunne lægge de billeder op, som man har lyst til.

Til at analysere udtrykket af Girl Squads selvfremsstilling tager vi udgangspunkt i et udvalg af billeder fra *Ludermanifestet*, som vi mener repræsenterer det ovennævnte budskab. Først og fremmest har vi valgt forsiden, fordi vi finder det vigtigt at belyse modtagerens første indtryk af bogen. Dernæst har vi valgt to billeder i bogen (170-171; 242-243), som har været anvendt i andre medier ift. den kritik, der har været rettet mod Girl Squad. Endelig har vi valgt tre billeder, som alle indgår i bogens femte mærkesag angående forskellen på ”Dick pics, hævn porno [sic] og nudes”. Mærkesagen fremstår som et forsvar, hvori de forsøger at retfærdiggøre deres selvfremsstillende og afklædte ”form” (222; 226; 239).

Billede 3. Forside

Forsiden viser titlen på bogen, hvor især ”LUDER” træder aggressivt frem med intense røde versaler. Den røde farve er kendt for at have en kraftig effekt og for at repræsentere ”blodets, kampens, revolutionens, lidenskabens og seksualitetens farve” (Rose 2014, 192-193). Under titlen ses de tre

unge og letpåkledte kvinder, der hver især har deres eget udtryk ift. figur, hårfarve og positur. Kjøl-sen, Andersen og Klæstrup er klædt i hvidt undertøj, som står i kontrast til de røde versaler over dem. Farven hvid fremstiller bl.a. objektivitet, uskyld og sandhed (ibid., 192). Den hvide farve kan derfor siges at nedtone den røde farves intensitet, men farverne står ikke i fuldstændig kontrast til hinanden, da de mødes på en lyserød baggrund.

Kress og Leeuwen taler om billeders komposition i relation til placeringen af elementer på eksempelvis billeder, som skal give en bestemt informationsværdi. Eksempelvis påpeger de, at modtageren vil læse billedet ved at forstå toppen af billedet som det ideelle og bunden af billedet som det reelle, mens midten af billedet fungerer som mægler (mediator), hvis evne er at forbinde det ideelle med det reelle (Kress & Leeuwen 1996, 181-183). I relation til *Ludermanifestets* forside, består placeringen af elementer, med overskriften ”Luder” i toppen, hvorfor modtageren vil anskue titlen som det ideelle, mens forsidenes mægler består af overskriftens anden del ”manifestet”, som forbinder det ideelle med Girl Squads som det reelle. Imidlertid fremstår Girl Squad opstillet, idet deres kroppe er vredet, snoet og poseret. Deres opstilling på samme linje fremstår som en slags trop, der repræsenterer en bevægelse. I den sammenhæng er Girl Squads blik rettet mod modtageren, som medvirker til modtagerens følelse af at være inviteret til deres bevægelse. Ifølge Kress og Leeuwen betyder en øjenkontakt mellem personer på billedet og modtageren, at der opsættes en ”demand image act”, hvor afsenderen skaber en medrivende og krævende øjenkontakt, hvilket medfører, at personen på billedet går fra at være objekt til at være subjekt (Kress & Leeuwen 1996, 117-119). Dermed konnoterer kvindernes øjenkontakt til modtageren, at de er subjekter, hvilket netop er en vigtig del af deres feminisme (jf. 5.1 Ludermanifestets feministiske budskab).

Det er imidlertid tydeligt, at deres gruppe afviger fra normerne, ikke mindst på grund af Kjøl-sens lyserøde paryk og hendes måde at hive underbukserne særligt langt op – potentielt for at fremhæve en større bagdel. Derudover kan det også siges at være afvigende, at Andersens centrerede gravide mave og den måde hun poserer på, er modstridende med normernes forventning af en gravid kvindes posering.

Stilen afspejler, at forsiden er et digitalt billede, der er redigeret og forskønnet. Den lyserøde himmel og den grå betonmur indikerer, at kvinderne er fotograferet udendørs. På trods af det overskyede vejr og de lyserøde skyer, der kan være baseret på en himmel, der er præget af en nuancerig solnedgang, så har de blot undertøj på, og ser ud til at være tilpas i det. Denne stil minder om den stil, som anvendes til forsider på modeblade, hvorfor forsiden da også kan ligne forsiden på et dameblad eller en undertøjsreklame. I den forbindelse kan yderligere pointeres, at deres ansigter i høj

grad udtrykker en form for billedmanipulation eller ekstrem brug af makeup, idet de sammenlignet med andre billeder fremstår som dukker på forsiden.

Billedets budskab tydeliggøres med titlen, som indikerer bogens indhold til at være et ”manifest”. Dermed skabes en forventning om, at bogen må omhandle en form for politisk erklæring om det at være luder. Man kan imidlertid argumentere for, at den røde overskrift og den vovede fremstilling af kvinderne appellerer til en så stærk og fastgroet stigmatisering, at modtageren fejlfortolker provokationen på forsiden, hvilket Christian Groes også pointerer overfor dem (81). Denne fejlfortolkning kan knyttes sammen med Girl Squads pointe fra bogen, om at deres billeder er blevet mødt med miskendelse. De påpeger, at Dannerhuset – organisationen der arbejder for at stoppe vold mod kvinder og børn (Danner 2018) – afslog deres forslag om at tage et billede foran husets vinduer med kvindetegn. Girl Squad citerer deres afslag: ””...vi vurderer, at der er for meget på spil i forhold til at koble Dannerhuset med jeres stærke billeder ... men vi gerne have dig (Louise) med i debatten den 8. marts”” (240). Ud fra denne pointe bliver det tydeligt, at Girl Squad er klar over, at deres billeder er ekstreme, og at de ikke bliver mødt med forståelse fra alle. Det stopper dem imidlertid ikke i at fortsætte med samme stil i deres billeder, hvilket ikke hjælper til forståelse af deres budskab.

I det følgende vender vi blikket mod billede 4 nedenfor, der har flere fællestræk med forsiden. Motivet består af Andersen, Kjølser og Klæstrup, som hhv. sidder eller ligger på en sofa. De optræder i undertøj og poserer. Ift. stil og farve optræder der særligt dusede farver (lyserød, sandfarvet, lysegul og støvet hvid), som konnoterer femininitet. Andersen og Klæstrups positur og farven på deres undertøj associerer til de samme positioner og farver, som en undertøjsreklame fra eksempelvis ”Agent Provecateur” eller ”Mimi Holliday”, som Andersen eller Klæstrup ofte reklamerer for på sin Instagram. I relation til dette taler Kress og Leeuwens om endnu et kompositionselement i form af begrebet fremtræden (saliency). Det indbefatter den eller det mest iøjnefaldende ift. placeringens fokus eller lys. Eksempelvis er billedets elementer såsom personer placeret for at tiltrække modtagerens opmærksomhed på forskellige måder. Det realiseres bl.a. af valget mellem elementernes placering i forgrunden eller baggrunden, elementernes relative størrelse, kontraster i farve eller tone eller forskelle i elementernes skarphed (Kress & Leeuwen 1996, 183). Med udgangspunkt i dette, er det særligt fremtrædende på billede 4 nedenfor Kjølser, som poserer i højtoptrukne underbukser med benene ud til hver sin side. Ydermere er hendes bryster blot dækket af to klistermærker.

Billede 4: "Foto til artikel i Politiken 9. januar 2017.

"Unge feminister: Derfor er vi afklædte"" (170-171)

De sarte farver på Andersen og Klæstrup brydes af Kjølens sorte underbukser og sorte læbestift, som er centreret i billedet og særligt opsigtsvækkende. En væsentlig pointe er, at hendes underbukser er formet som et stort "V", som konnoterer til "Venus", hvilket i renæssancen ofte var navnet på billedlige fremstillinger af nøgne kvinder (Stefánsson 2009). Denne konnotation bekræftes i de efterfølgende sider i *Ludermanifestet*, idet de medtager Sandro Botticellis maleri *Venus fødsel* (1486) (se billede 5 nedenfor). I relation til Botticellis maleri beskriver Girl Squad, hvordan den nøgne kvinde i klassisk kunst: "ofte er repræsenteret som passiv og "uskyldig", og hun udtrykker typisk ikke sin seksualitet" (228). Årsagen til dette er, ifølge Girl Squad, at kvinders nøgenhed kun er formidlet af mandlige maleres blik, eftersom det for kvindelige malere var forbudt at male efter nøgenmodeller (228).

Billede 5: *Venus fødsel*

Billede 6: "Louise, Venuspose 2017" (239)

Sammenligner man maleriet af Botticelli med billede 2, er der tydeligvis et oprør imod afbildning af kvinden som passiv og seksuelt udtryksløs. Man kan desuden argumentere for, at der kan konnoteres til madonna-luder-princippet (Wivel 2009, 280), da Kjølens blik er rettet kækt og med sensuelt let åben mund til modtageren. Motivet på billede 6 ovenfor illustrerer Kjølens, i det som Girl Squad kalder venus-posering, som kvinden på Botticellis maleri (billede 5), hvor hun blot har dækket kønsområderne med forskellige ikoner. Yderligere retter Kjølens sit blik mod modtageren og skaber dermed en demand-position, hvor hun kræver at modtageren ser hende som subjekt. På samme måde som billede 4, er billede 6 dermed et oprør mod afbildningen af kvinden som uskyldig og seksuelt udtryksløs.

De ovennævnte oprørske billeder er imidlertid ikke de eneste billeder, der er repræsenterende for *Ludermanifestet*. Andersen og Klæstrup er ligesom Kjølens også afbildet med nøgenbilleder, men Andersen og Klæstrups billeder konnoterer imidlertid nogle andre betydningsforhold. På billede 7 og 8 nedenfor er Andersen og Klæstrup placeret i en seng med kun få elementer, der dækker deres kvindelige kønsområder. De fremstår smukke, forskønnede og redigeret og konnoterer skønhedsidealiser såsom Marilyn Monroe og Jayne Mansfield, der er kendt for deres timeglasfigur med smal talje og store bryster.

Billede 7: Uden titel (226)

Billede 8: "Nikita og Watson. Sommeren 2017" (222)

Dermed er billede 7 og 8 en modsætning til de øvrige billeder i det ovenstående, på trods af at Andersen og Klæstrup skaber øjenkontakt med modtageren. Man kan desuden argumentere for, at kompositionen af kvinderne giver modtageren en fornemmelse af at "se ned på" kvinderne, idet kameraet er placeret over dem. Dette underminerer deres ambition om at ville være aktivt subjekt.

I relation til det modsætningsforhold som Girl Squads budskab udtrykker, kan man argumentere for, at Girl Squads forskellige billeder tilsvarende udtrykker forskellige budskaber. Først og

fremmest nogle af billederne konnoterer til et opgør, mens andre konnoterer til skønhedsideal. Det kan derfor diskuteres, hvorvidt alle Girl Squads forskønnede billeder formår at bryde med normopfattelser af kvinden, idet Girl Squad kan siges at passe til idealet, selvom nogle af deres billeder konnoterer mere feminisme end andre. I relation til deres billeder, så beskriver Andersen, at hun er opmærksom på effekten af billeder, hvorpå man optræder afklædt:

Jeg har skrevet om, hvordan feminismen og feminister har det i dagens Rusland og om skønhedsideal. Ingen af disse indlæg kom i medierne. Fordi de ikke indeholdt et letpåkædt billede. [...] Den eneste gang, mit fuldtpåkædte indlæg blev lagt ud af andre medier, var da jeg fortalte, at jeg var gravid. Til gengæld blev det lagt ud med et billede af den letpåkædte Nikita og overskriften "Et Girlsquad medlem er gravid". Fordi det selvfølgelig gav flere klik (236)

Det er modsigende for Girl Squad, at de er opmærksomme på, at det kræver nøgenbilleder for at blive hørt i samfundet, og at de så anvender nøgenbilleder for at blive hørt og kendt. Med udgangspunkt i dette formår de netop ikke at bryde med normerne, men blot at repræsentere dem.

Afsluttende for analysen af de udvalgte billeder kan det påpeges, at de konnoterer forskellige betydninger, hvor nogle af billederne udtrykker en særlig provokerende seksualitet og kravet om at være subjekt, mens andre billeder repræsenterer skønhedsideal.

5.8 Social praksis

Med udgangspunkt i ovenstående analyse af *Ludermanifestets* som tekst og diskursiv praksis, vil vi placere Girl Squads feministiske budskab i den omgivende sociale praksis. Derfor vil vi i dette afsnit undersøge hvilke net af diskurser, som den *Ludermanifestet* indgår i. Derudover vil vi i relation til Faircloughs essentielle fokus (jf. 1.3.1 Vores diskursanalytiske felt) undersøge om *Ludermanifestets* fremsætter en diskurs, som reproducerer i forvejen eksisterende diskurser, eller om den skaber forandring.

I *Ludermanifestet* italesætter Girl Squad en del af den eksisterende sociale praksis. Det gør de eksempelvis ved: "Der har været enormt meget postyr om os som personer og vores måde at udleve feminisme på" (12). I den forbindelse, omtaler de yderligere den kritik, som de har fået: "Vi er blevet kritiseret for, at vi kun kæmper for vores egen ret til at leve, som vi vil, og ikke en fælles feministisk kamp, og det undrer os" (11). En af dem som i særdeleshed har kritiseret Girl Squad er, som nævnt i specialets introduktion, journalisten Mette Fugl, som de har dedikeret deres valentinsbillede til (98-99). Fugl kritiserer bl.a. Kjølens efter en tv-debat, hvori de begge deltog. I en artikel under-

streger Fugl, at Kjølens var uforståelig i sin argumentation: ”Jeg fattede vitterligt ikke Kjølens tirade uden hørbare pausekommaer om subjekter og objekter og retten til at generobre kroppen” (Fugl 2017, B). I relation til kritikken mod Girl Squad, viste analysen af *Ludermanifestet*, at Girl Squad underminerer deres egen troværdighed gennem generaliseringer, manglende kildehenvisninger og svag etos-etablering. Dermed kan der argumenteres for, at Girl Squad ikke fremstår intelligente i social praksis, idet bogen ikke er overbevisende. Derudover kritiserer Fugl kvindernes projekt for at være fokuseret om deres egne ønsker og behov, frem for at handle om en kamp for alle kvinder: ”Så er der ikke andet tilbage end at opfatte fjerdebølgens lille iværksætterprojekt som noget, der kun er me og aldrig we” (Fugl 2017, B.). Girl Squad forklarer selv, at der er plads til alle kvinder i deres feminisme, men Susanne Staun kritiserer kvinderne for at være for smukke og ideale og dermed ikke kunne inkludere kvinder, der ligner ikke Girl Squad kvinderne (Staun 2017). Med udgangspunkt i kritikken af Girl Squad kan de siges at gøre mere end blot reproducere i forvejen eksisterende diskurser, eftersom de skaber opmærksomhed og debat.

I de senere år er eksempelvis kosmetik- og tøjproducenter begyndt at give udtryk for en feministisk agenda, og feminisme har ændret sig fra: ”at være en protestkultur til i højere grad at være en del af den glittede [sic] popkultur” (Keller 2017). På den måde får forbrugerne mulighed for at yde et politisk bidrag gennem den kommercielle feminisme, ved at købe et feministisk branded produkt eller lave et bestemt hashtag på sociale medier (ibid.). Nedenstående billede viser eksempelvis, hvordan et feministisk budskab er trykt på t-shirts, som fremvises af en kendt person.

Billede 9. Jennifer Lawrence og Benedict Cumberbatch

I dette tilfælde skuespillerne Jennifer Lawrence og Benedict Cumberbatch, som bærer t-shirts med et budskab fra henholdsvis Dior og ELLE Magazine. T-shirtsene kan på den ene side være et udtryk

for, at feminismen de seneste år har vundet udbredelse, men på den anden side kan de være et eksempel på, hvordan feminism bliver gjort til en vare, da eksempelvis Dior t-shirten kostede 710 dollars (ibid.). I samme artikel beskrives det, at Girl Squad også er blevet beskyldt for at gøre feminismen kommerciel af f.eks. forsker i køn og etnicitet Rikke Andreasen. Hun mener, at feminismen bliver gjort kommerciel ved at den er attraktiv for det mandlige blik: ”Det er også den både fotogene, æggende og letpåkledte feminism, som det danske trekløver Girl Squad bestående af Nikita Klæstrup, Ekaterina Krarup Andersen og Louise Kjølser er repræsentanter for” (ibid.).

I den forbindelse kan man desuden nævne Girl Squads inspiration af Beyoncé, som en faktor for deres feminism. Andreasen påpeger, at Beyoncé gør brug af denne form for feminism. Hun anvender ifølge Andreasen: ”sin seksualitet som strategisk tilpasning til at få udbredt det feministiske budskab: Hun taler et kropssprog, som folk forstår, og når hun så har dem inde i butikken, og de synes, det hele er rigtigt lækkert, så sniger hun sig til at give dem en lille sprøjte med feminism” (ibid.). Med udgangspunkt i disse eksempler, kan det udledes, at Girl Squad indgår i en social praksis, hvori de reproducerer en kommerciel feminism.

En andet net af diskurser, som Girl Squad indgår i, er en i forvejen eksisterende Instagram-feminisme. I den forbindelse påpeger Karen Dich, at Girl Squad ikke har opfundet fjerdebølgefeminisme, og at der findes mange andre interessante aktive feminister på sociale medier. Dich nævner bl.a. Amalie Have, som går under navnet *scandinaviandreamgurl* på Instagram. Ligesom Girl Squad optræder Have afklædt og: ”insisterer på retten til sin egen krop og seksualitet” (Dich 2017). Man kan argumentere for, at Have udfører mere aktiv feminism, idet hun f.eks. anvender sin Instagram-profil til at give en stemme til voldtægts ofre, og hun har for nyligt lanceret kampagnen ”The Face of a Survivor”. (ibid.). Girl Squad inddrager også en voldtægtsdiskurs i *Ludermanifestet* og kæmper for retten til deres egne kroppe og retten til at udtrykke deres seksualitet.

Dich nævner også Maja Malou Lyse, som går under navnet *habitual_body_monotoring2* på Instagram. Lyse deler bl.a. billeder af sin krop og sit sexlegetøj (Dich 2017). Lyse udtaler til Berlingske, at hun: ”er meget interesseret i at bruge feminitet [sic] som en æstetisk metode i det meste af mit arbejde. Feminiserede koder som farven lyserød går altid igen. Jeg vil give disse koder nye former for forståelse og kraft” (Lauritzen & Mailund 2016). Ydermere udtaler hun: ”Farven lyserød ser jeg som et performativt element ligesom kønskonstruktioner” (ibid.). I *Ludermanifestet* anvendes den lyserøde farve som et gennemgående element, der anvendes på samme måde. Genkendelig farveinddragelse kan ifølge Kress og Leeuwen som nævnt karakteriseres som en mode, der artikule-

rer en diskurs. Man kan argumentere for, at den genkendelige måde at anvende den lyserøde farve på falder inden for en social praksis, hvor dette konnoteres med femininitet.

Afsluttende kan rollen af Girl Squads feminisme placeres i social praksis. Gennem analysen af *Ludermanifestets* diskursive praksis er det blevet tydeligt, at Girl Squad reproducerer flere i forvejen eksisterende diskurser. Særligt deres repræsentation af skønhedsideal og deres selvmodsigelser bekræfter diskurser, hvori der eksisterer forventninger til, at kvinder ikke både kan se ud som Girl Squad og være troværdige feminister. På trods af at Girl Squad ikke forandrer eksisterende diskurser, så viste ovenstående kritik af Girl Squad, at de har skabt opmærksomhed i den sociale praksis, hvilket har medført en debat omkring de eksisterende diskurser.

5.9 Opsummering af første analyse

Opsummerende for første analyse kan det påpeges, at *Ludermanifestet* består af en kommunikativ begivenhed, som gennem sproglige og visuelle elementer formidler en feministisk diskurs. Denne diskurs består af et flertydigt genreudtryk, et modstridende feministisk budskab, et forsøg på at forhandle forståelsen af kvinde og luder, rebelsk og irettesættende humor, undermineret troværdighed, gennemgående selvmodsigelser og en flertydig selvfremstilling i Girl Squads billeder. Disse elementer indgår i en social praksis, som er kendetegnet ved et net af diskurser, som i forvejen omfatter feminisme på Instagram og kommerciel feminisme. I specialets sammenfatning ønsker vi at besvare det første indledningsvist nævnte underspørgsmål. I det følgende vil vi imidlertid først fokusere på Girl Squads individuelle Instagram-profiler.

Del 2

I denne anden del vil vi undersøge, hvordan Girl Squad sprogligt og visuelt fremstiller sig og deres budskab på Instagram. I relation til vores diskurstilgange anvendt i analysen af *Ludermanifestet* vil vi undersøge om Girl Squads Instagram-profiler reproducerer eller omstrukturerer i forvejen eksisterende diskurser med udgangspunkt i Kress og Leeuwens forståelse af multimodale udtryk. Vi er særligt interesseret i at undersøge, hvordan Girl Squads selvfremstilling udtrykkes gennem mediet Instagram. Dermed inddrager vi det tidligere nævnte medieparadigme, som har fokus på mediet som kanal (jf. 1.3.1 Teori og metode). Vi vil undervejs inddrage pointer fra analysen af *Ludermanifestet* for at sammenholde manifestet og Instagrams indflydelse på Girl Squads feministiske budskab. Til dette vil vi anvende teori om Instagram og social interaktion fra hhv. Goffman og Meyro-

witz til at undersøge selvfremstilling på Instagram ud fra udvalgte billeder på Girl Squads Instagram-profiler.

6. Selvfremstilling på sociale netværksmedier

Selvfremsstilling er i dag ofte forbundet med sociale netværksmedier, da der findes utallige selvmedier, som er struktureret efter en visuel identitet. Disse sociale netværksmedier opfordrer til, at brugeren selv iscenesætter sig gennem sit valg af bl.a. billeder og sin færden på mediet. Dette afsnit vil inddrage perspektiver fra Goffman og Meyrowitz, som på trods af at udgøre forholdsvis ældre teorier stadigvæk er relevante og fordi deres teori kan overføres til sociale netværksmedier.

I vores digitale tidsalder bliver der delt mange hurtige selvportrætter, men det er ikke kun spejlingen og den synlige arm, som er karakteristisk for selfien som genre, det er også en særlig æstetisk som gør sig gældende for denne (Frosh 2015; Fausing 2013). I den forbindelse blev det nævnt i introduktionen, at selfien er defineret som et behov for spejlbevidsthed, som mennesker har anvender for at se sig selv med egne øjne (jf. 1. Introduktion).

6.1 Selvfremstilling på Instagram

Instagram er en billed- og videodelingsapp til smartphones og en hjemmeside. Siden lanceringen af Instagram i oktober 2010 har over 150 millioner personer oprettet en profil. Instagram har flere forskellige funktioner, som en bruger kan benytte sig af. Instagram har en følgefunktion, som adskiller mediet fra andre sociale netværksmedier, da de brugere som følger en anden Instagram-profil bliver kaldt for *følgere* og ikke venner, hvilket er tilfældet på f.eks. Facebook. Herudover er det sociale netværk på Instagram asymmetrisk, da brugerne ikke behøver at følge hinanden for at være forbundet, men bruger A kan følge bruger B, uden at bruger B behøver at følge bruger A. Som standardindstilling er alle profiler på Instagram offentlige, hvilket betyder, at indholdet på profilen er synligt for andre modtagere på Instagram-appen eller hjemmesiden. På den måde vælger modtagerne selv, hvem de vil følge. Derfor dannes indholdet på den pågældende brugers profil efter, hvad modtageren ønsker at se (Hu et al. 2014, 569).

På Instagram kan brugerne skrive en tekst til sit billede, hvortil en bruger kan *hashtagge* sit billede med symbolet #. Et hashtag er en måde at markere, hvad materialet indeholder og sammenkobler materialet med lignende materiale. Men det har en dobbeltrolle, for udover ovenstående skaber det et tilhørsforhold til bestemte fællesskaber, og på den måde bygger hashtags virtuelle broer til andre fællesskaber af brugere (Yang et al. 2012, 261-262).

Udover muligheden for at følge, skrive tekst til sine billeder og hashtagge, så giver Instagram mulighed for at redigere billeder gennem forskellige værktøjer. Instagram har 16 filtre, som kan ændre et billede eller en videos udseende. Filtrene giver brugerne mulighed for at gøre billeder mere socialt attraktive og tiltrækker modtageren med et spændende visuelt udtryk (Hu et al. 2014, 569). I forbindelse med vores undersøgelse af Girl Squads Instagram-profiler, finder vi det derfor relevant at undersøge, om det karakteristiske for billeder på Instagram har en indflydelse på Girl Squads billeder.

Instagrams officielle presseside beskriver mediet som et fællesskab, hvor personer deler: "small moments of life through gorgeous mobile photos" (Instagram Press 2011) og et fællesskab, hvor billederne har evnen: "to connect people from all backgrounds, languages and cultures" (ibid.). Ud fra ovenstående beskrivelser af Instagram er det tydeligt, at billederne har en særlig betydning for mediet.

Koefoed og Larsen skriver, at teknologier ikke er uskyldige. De indeholder alle forskellige *affordances* som påvirker den måde, de anvendes på, og hvordan det sociale liv udspiller sig herpå. *Affordances* beskriver Koefoed og Larsen til de muligheder, som det pågældende sociale medie stiller til rådighed for brugerne. De forklarer, at nogle forskere differentierer mellem forskellige typer af *affordances*, men at deres undersøgelse kræver, at man ser på Instagrams samlede *affordances*, som omfatter dynamikker, forhold og kommunikative praksisser, tekniske features, taster og symboler på brugernes profiler. I forbindelse med *affordances* inddrager Koefoed og Larsen en pointe fra Nagy og Neff om, at: "users' perceptions, beliefs, and expectations of what the technology does [...] 'shape how they approach them and what actions they think are suggested'" (Nagy & Neff 2015 iflg. Koefoed & Larsen 2016, 2). Citatet udtrykker, hvordan en brugers opfattelse, overbevisninger og forventninger til mediet former, den måde brugeren anvender og tilgår det pågældende medie. I forbindelse med Instagram, udtrykker unge, at: "Instagram is mostly about polished, aesthetic and well thought out photo sharing practices" (Larsen og Kofoed, 2015 iflg. Larsen & Kofoed 2016, 1). Dermed kan Instagram karakteriseres som et medie, der indeholder polerede, æstetiske og intenderede fremstillinger, hvormed en bruger også vil handle og forstå mediet ift. dette (ibid.).

Timme Bisgaard Munk, ph.d i sociale medier beskriver i sin artikel: "Festen er flyttet til Instagram" (2012), at brugere flytter sig fra Facebook til Instagram, fordi: "her er et magisk spejl og et spil om opmærksomhed og anerkendelse", og at Instagram er det nye medie, hvor det handler om at se og blive set af andre. Han karakteriserer Instagram med bestemte billedtyper, hvor alle disse

er: ”skabt ud af sulten efter at vise sig og blive set” (Munk 2012). Det ”at se og blive set” har ifølge Munk stor social betydning og menneskers seksuelle og sociale begær er visuelt, hvorfor brugerne flytter sig fra Facebook til Instagram, da Instagram er mere ”sexet og sjovere” (ibid.).

Den sociale betydning får indvirkning på, hvordan billederne ser ud på Instagram, da brugerne forsøger at gøre deres billeder så socialt attraktive som muligt. Det ses eksempelvis ved, at brugerne forsøger at fremstille sig selv perfekt gennem sine billeder på Instagram, og den perfekte fremstilling forsøger brugerne at opnå gennem en diskret opstillet måde, som iscenesætter et perfekt højstatusliv (Munk 2012).

6.2 Goffman

Den canadiske sociolog og socialantropolog Erving Goffman (1922-1982) beskæftigede sig med den ordinære tilværelse og dermed helt elementære former for socialitet. Hans teori er svær at placere, idet den ikke tilhører en bestemt tradition eller et paradigme i samfundsvidenskaberne, derfor må den betragtes som en: ”hybrid mellem forskellige og ofte modstridende retninger i sociologien” (Jacobsen & Kristiansen 2002, 10). Goffman var eklektiker, da der kan spores mange forskellige inspirationskilder i hans teori, dette ligger desuden til grund for muligheden for at anvende ham i tværfaglige sammenhænge (ibid., 59). Hans inspiration kom bl.a. fra, Emile Durkheim, George H. Mead og Chicagoskolen. Med inspiration i Durkheim opfattede Goffman hverdagslivets sociale interaktioner som et ritual. Yderligere var Goffmans teori om selvet inspireret af den symbolske interaktionisme, der grundlæggende omhandler Meads forestillinger om, at mennesket skabes og formes i interaktionen med andre. I relation til Chicagoskolen fik Goffman sin forestilling om, at virkeligheden bedst kan forstås ud fra flere perspektiver (ibid., 13, 34, 41f, 50).

Goffman beskriver sit dramaturgiske perspektiv i sit værk *The Presentation of Self in Everyday Life* (1956). Goffman anvendte dramaturgien som en analytisk metafor, til at anskue social interaktion som et skuespil. William Shakespeare var en af de første til at påstå, at hele verden er en stor scene (Jacobsen & Kristiansen 2002, 88). Ifølge Jacobsen & Kristiansen er det efterhånden en velkendt forestilling: ”at mennesker i deres samvær spiller skuespil, at folk har facader, at mennesket er et manipulerende væsen, og at følelser ofte blot er frembragt med et bestemt formål for øje” (ibid.). Goffmans dramaturgiske perspektiv udtrykkes i følgende citat:

I shall consider the way in which the individual in ordinary work situations presents himself and his activity to others, the ways in which he guides and controls the impression they form of him,

and the kinds of things he may and may not do while sustaining his performance before them
(Goffman 1990, 9).

Goffmans teori omfatter forestillingen om, at menneskers interaktion består af en performance, hvori individet kontrolleret fremstiller sig selv i interaktionen med andre individer.

Goffman introducerede begreberne *frontstage* og *backstage*. Førstnævnte sidestilles med begrebet *front-region*, som betegner det sted, hvor et individ udfører sin performance. Det er samtidig det rum, hvor individet spiller sin rolle og tilpasser sin performance efter de normer og standarder, der gælder for det bestemte sted: "The performance of an individual in a front region may be seen as an effort to give the appearance that his activity maintains and embodies certain standards" (ibid., 110). Nært beslægtet til front region findes begrebet back region, som defineres: "as a place, relative to a given performance, where the impression fostered by the performance is knowingly contradicted as a matter of course" (ibid., 114). Individets back region forbindes med steder, hvor der ikke kan trænge noget publikum ind. Endvidere er det i back region, at individet kan øve sin frontstage, samt tilpasse og gennemgå den (ibid., 115-116).

6.3 Meyrowitz

Joshua Meyrowitz (1949) fusionerer Goffmans dramaturgiske perspektiv og Marshall McLuhans medium theory (Meyrowitz 1986, 2-3). Meyrowitz er inspireret af Goffmans førnævnte begreber frontstage og backstage, men samtidig kritiserer han Goffmans teori for at være statisk og begrænset af forestillingen om ansigt-til-ansigt interaktion (ibid., 2; 46). Afgørende for Meyrowitz' teori er nemlig, at der i 1960'erne sker en stigende spredning af elektroniske medier såsom radio og tv, som ifølge Meyrowitz ændrede betydningen af tid og rum for social interaktion (ibid., viii). Meyrowitz inddrager derfor McLuhans teori, som behandler medier som en udvidelse af allerede eksisterende sanser, hvorfor indførelsen af et nyt medie i et samfund må betyde, at den sansemæssige balance for menneskerne i det samfund forandres. Meyrowitz kritiserer imidlertid McLuhan for at fokusere kun på medieeffekter, og derved ignorere de strukturelle aspekter, der er ved ansigt-til-ansigt interaktion (ibid., 3f). Dermed integrerer Meyrowitz et fokus på mediet, der anskues som årsag til forandringer i samfundet, hvortil Goffmans begreber kan anvendes til at forklare forandringernes konsekvenser for menneskers sociale adfærd.

Med udgangspunkt i ovenstående argumenterer Meyrowitz for, at tv-mediet fører til overlap mellem sociale sfærer, som engang var distinkte og adskilte (ibid., 5). Med baggrund heri argumenterer han for et overlap mellem frontstage og backstage:

In the combined setting, some behaviors that were once kept in the “backstage” of each performance would, of necessity, emerge into the enlarged “onstage” area. We would be forced to say and do things in front of others that were once considered unseemly or rude. The behaviors from previously distinct encounters, but would involve a new synthesis, a new pattern – in effect, a new social order (Meyrowitz 1986, 6).

Denne ”nye sociale orden”, som Meyrowitz nævner, kan forklares som en brydning med tidligere fastlagte regler, roller, sociale begivenheder og institutioner, som individet alt sammen må tillære sig gennem sin udvikling. Brydningen og forandringen herved sker, idet en forventet backstage-adfærd flyttes frem i frontstage. F.eks. kom der, i takt med tv’ets fremvækst, en offentlig opmærksomhed på sex og stærke rusmidler, som før havde været forventet at tilhøre backstage (ibid., 2-3).

Meyrowitz introducerede derfor begrebet *middle region*, som et supplement til frontstage og backstage: “Middle region behavior develops when audience members gain a “sidestage” view. That is, they see parts of the traditional backstage area along with parts of the traditional onstage area; they see the performer move from backstage to onstage to backstage” (ibid., 47). Middle region er dermed omfattet af et rum, hvor på den ene side er plads til delvis offentlig adfærd (frontstage) og på den anden side delvis privat adfærd (backstage) forekommer. Med andre ord er det ifølge Meyrowitz mediernes skyld, at tidligere ekstrem adfærd i front region mistes, fordi performere ikke længere har samme tid og rum, hvori de kan kontrollere den indøvelse og afslapning, som var grundlaget for deres front region rolle. F.eks. kan børn gennem tv-mediet opleve flere sider af den voksne, og kvinder kan iagttage mænds sider og omvendt, derudover kan folket se de magthavendes verden. Dertil: ”gøres det private offentligt – eller det offentlige privat, og alle ved potentielt set, hvilke forskellige roller der er til rådighed i samfundets forskellige rum (Hjarvard 2005, 27). Hjarvard opstiller en model, der forklarer Goffmans og Meyrowitz begreber for den sociale interaktion ift. hinanden:

Erving Goffman	Joshua Meyrowitz
"Backstage" Bag kulisserne Fristed og øvelokale Privathed	"Deep backstage" Lukket privathed Fristed og øvelokale
"Frontstage" På scenen Rollestyret adfærd Offentlighed	"Middle region" Adfærd med blandede roller af privat og offentlig karakter
	"Forward frontstage" Offentlig og ceremoniel adfærd

Figur 6: "Forholdet mellem den sociale interaktions steder hos henholdsvis Erving Goffman og Joshua Meyrowitz" (Stig Hjarvad 2005, 28).

På samme måde som det "gamle" front region mister ekstremer af tidligere adfærd, så vil den nye adfærd også være skyld i, at det "gamle" backstage har mistet noget af sin betydning, fordi den nye middle region er offentlig, og dermed performet for et publikum. Det betyder dermed, at performere tilpasser deres backstage til et tilstedeværende publikum.

6.4 Social interaktion på sociale netværksmedier

Jakob Linaa Jensen kobler Goffmans og Meyrowitz' teori, nævnt ovenfor, med den selvfremstilling der fremstilles på Facebook (Linaa Jensen 2009, 93). Ligesom i den virkelige sociale verden, så kan et individ performe sin identitet gennem sin selvfremstilling på f.eks. Facebook. En profil på Facebook fungerer som en persons frontstage, hvor han/hun performer sin identitet, sådan som han/hun gerne vil opfattes. Dermed kan sociale netværksmedier anvendes til forbedre og supplere det fysiske liv med et online liv igennem billeder, statusopdateringer og grupperelationer (ibid., 93). Imidlertid optræder personens backstage tilsvarende, f.eks. gennem kommentarer, eller gennem forskellige "tags" fra venner, der enten kan være positive eller negative ift. personens ønskede selvfremstilling. Derfor inkluderer Linaa Jensen Meyrowitz begreb middle region:

Det er ikke et fuldstændigt offentligt forum som f.eks. en hjemmeside uden adgangsbegrænsning, fordi kun et begrænset antal brugere kan se ens profil. Omvendt er det heller ikke et privat forum, som f.eks. en email-korrespondance eller sms-besked. Især "væggen", muligheden for at lægge kommentarer på brugerens profil, der er synlige for alle vennerne, er et fænomen midt

imellem og et eksempel på, at Facebook socialitet nok snarere fanges af det Joshua Meyrowitz (1985) har ”middle region”, en slags mellemscene (Linaa Jensen 2009, 93).

Eksemplet viser, hvordan Linaa Jensen diskuterer, hvordan Facebook applicerer både frontstage og backstage, hvorfor man er nødt til at anvende middle regionsbegrebet. Imidlertid kan det diskuteres, hvad begrebet kan belyse i en analyse, eftersom det dækker over så meget og forskellig adfærd, der måske befinder sig langt fra hinanden. Derfor inddrager vi alligevel en skelnen mellem front- og backstage og anvender middle region for at tydeliggøre, hvordan de optræder på samme tid.

Munk pointerer, at den diskrete perfekte selvfremstilling hovedsageligt består af frontstage, med en lille inkludering af backstage og brug af Instagram-filtre (Munk 2012). Udover den perfekte selvfremstilling, som tiltrækker opmærksomhed og anerkendelse, så er et billedmedie ideelt til det mobile internet, hvor brugernes opmærksomhed deles mellem de nye teknologiske og sociale betingelser. Billederne modtages og fordøjes på kort tid og kræver derfor ikke modtagerens fulde opmærksomhed og sparsomme tid (Munk 2012).

8. Analysemetode af Girl Squads Instagram-profiler

Med udgangspunkt i ovenstående teori om selvfremstilling og Instagram vil vi i analysen undersøge, hvordan Girl Squad fremstiller sig selv og deres feministiske budskab på Instagram. Derudover inddrager vi som nævnt teori af Kress og Leeuwens multimodale forståelse, samt deres billedteori. I analysen betragter vi Instagram, som et websted, der kan bestå: ”af flere individuelle websider, og de kendetegnes ofte ved at udgøre en indholds-, udtryks- og brugsmæssig enhed. Der vil med andre ord som regel være et gennemgående tema, design og/eller formål, der går igen på alle webstedets sider” (Olesen 2016, 257). Vi er desuden opmærksomme på begrebet interaktivitet, som kan være gældende for alle medier, men er fundamental egenskab ved digitale medier, der betegner computerens behov for, at brugeren er aktiv til forskel fra envejskommunikerende medier såsom en bog, tv’et eller radioen (Jensen 1998, iflg. Olesen 253). Olesen pointerer i den forbindelse, at: ”jo mere brugeren kan påvirke indholdet, jo sværere er det at tale om et narrativ i traditionel forstand, hvor afsenderen (f.eks. tekstforfatteren eller spilproducenten) kan opstille en sofistikeret fortælling med mange koordinerede fortællelag og karakterer” (Olesen 2016, 253). Endelig vil vi undervejs i analysen undersøge, hvilken selvfremstilling Girl Squad anvender ud fra Goffman og Meyrowitz’ begreber frontstage, backstage og middle region.

9. Analyse af Girls Squads Instagram-profiler

I vores analyse af Girl Squads individuelle Instagram-profiler har vi udvalgt billeder fra profilerne, som vi analyserer og undersøger ud fra et diskursivt, semiotisk og mediemæssigt perspektiv. De billeder som vi anvender i analysen, mener vi er repræsentative for Girl Squads det generelle udtryk af deres Instagram-profiler. Analyserne vil være opdelt efter hver af kvindernes profiler, hvor vi undervejs sammenligner vores analysefund med specialets analyse af *Ludermanifestet*. I hver af analyserne af profilerne vil vi samle op på profilernes udtryk og pointere forskelle og ligheder mellem profilerne.

9.1 Nikita Klæstrups Instagram-profil

Billede 10. Udsnit af Nikita Klæstrups Instagram-profil

På ovenstående billede ses et screen-shot af Nikita Klæstrups profiltæks t på Instagram. I tæks ten skriver Klæstrup begræns et om sig selv, men anvender nærmere tæks ten som en del af sin profession som blogger, hvilket ses ved, at hun henviser til sin blog og har en mail, hvor hun kan kontaktes i forretningsøjemed. Klæstrup er det medlem af Girl Squad, som har flest følgere på sin Instagram-profil. På nuværende tidspunkt har Klæstrup 217.000 følgere, som kan se alt på hendes profil og dermed er modtagerne af Klæstrups selvfremstilling.

9.1.1 Vinkler og poseringer

Flertallet af billeder på Klæstrups Instagram-profil er billeder, som viser selvfremstillende billeder flere steder i form af selfies. På billederne poserer hun med blikket rettet mod modtageren, hvilket henvender sig direkte til seeren af billedet. I relation til analysen af billederne i *Ludermanifestet*, blev det skildret, at Girl Squad har været meget opmærksomme på, hvad det vil sige at skabe øjen-

kontakt med modtageren, nemlig at det konnoterer, at de flytter sig fra at være objekt til at være subjekt, men på dette billede fremstår Klæstrups øjne på en måde, som ikke skaber øjenkontakt. Klæstrup fremstiller sig selv og performer på forskellige måder foran kameraet, f.eks. gennem kameravinkel og poseringer, hvilket dette afsnit vil fokusere på.

Billede 11

Billede 12

På billede 11 kan man se Klæstrup i halvtotal, hvor billedet er vinklet så seeren ikke kan se hele Klæstrups ansigt eller overkrop. Vinklingen har betydning for selvfremstillingen, da den er med til at bestemme, hvad der skal fremstilles. Samtidig kan vinklingen være anvendt for at fravælge dele af sit udtryk, som hun ikke ønsker at vise frem. Klæstrup er ikklædt mørkegrøn top, som let blottet hendes ene bryst. Tilstedeværelsen af det let blottede bryst giver en seksuel undertone til billedet. Den seksuelle undertone og den let blottede krop kan man argumentere for, giver modtageren adgang til Klæstrups backstage, som Goffman karakteriserer som en persons private rum. Det kan imidlertid diskuteres, om Klæstrup selv opfatter sin blottede krop, som en del af sit private rum. På den ene side giver hun ikke udtryk for sin backstage, da hun lægger billedet op på Instagram, hvor det bliver synligt for tusinde af mennesker, som hun ikke kender. På den anden side kan man argumentere for, at billedet i højere grad repræsenterer Klæstrups middle region, som følge af at modtageren har mulighed for at kommentere på billederne, og dermed bryde med mediernes indflydelse på mennesker performance.

Ifølge Frosh kan en selfie eksempelvis karakteriseres ved en synlig arm på et billede (Frosh 2015, 1608). Billede 11 kan derfor karakteriseres som en selfie. Ved en selfie har man mulighed for at have fuld kontrol over, hvordan man ser ud på billedet ift. ansigtsudtryk og udseende, mens det bliver taget. Dermed kan der argumenteres for at selfien udtrykker frontstage.

Klæstrups hud fremstår fejlfri, hvilket virker urealistisk og tyder på en redigering af billedet. I forbindelse med denne observering ift. Klæstrups hud kan det påpeges, at kvinderne i *Ludermani-*

festet skriver, at kvinder ikke skal stræbe efter idealer, men stadig beskriver, at en glat og fejlfri hud er et ideal (121). Hermed opstår der en modsætning i Girl Squads feministiske budskab i *Ludermannifestet* og på Klæstrups Instagram-profil, hvilket også er beskrevet i den forrige analyse (jf. 5.2 Girl Squads feministiske budskab). Vinklingen på billedet medfører, at der kun er en del af Klæstrup, som fremvises. Det udtrykker, at hun ikke vil vise alt frem, og dermed er der dele, som ikke kommer til udtryk. Selfie-genren er som nævnt ofte karakteriseret med en synlig arm, men også med en kontrolleret fremstilling af sig selv, som giver udtryk for frontstage, hvor man kun fremviser det smukke og ideelle, hvilket Klæstrup muligvis gør på det pågældende billede.

Billede 12 ovenfor er derimod ikke en selfie, men det er tydeligt, at Klæstrup fremstiller sig selv på en bestemt måde på billedet, da hun ved øjenkontakt og luftkys henvender sig til kameraets linse. Klæstrup er iført et kostume og høje hæle. Billede 12 indeholder to billeder, som er klippet sammen til et. På billedet til venstre står Klæstrup med venstre hånd i taljen, kigger direkte i kameraet og smiler let med lukket mund til kameraet, mens højre fod er placeret foran venstre. Denne posering med fødderne skaber en lang silhuet og drager opmærksomhed til Klæstrups talje ved den let fremskudte hofte og hånden i taljen. På det højre billede står Klæstrup med siden til kameraet og løfter det ene ben. Det løftede ben viser støvlernes sål, som vi vil vende tilbage til senere i denne analyse, og poseringen med siden fremviser Klæstrups bagdel. Begge poseringer er interessante, da de begge henleder seerens opmærksomhed på bestemte kropsdele. Poseringerne kan være et udtryk for at fremstille sig selv på den bedst mulige måde, for at fremstå mest attraktiv. Vinklingerne og poseringerne medfører dermed en forskønnet og opstillet selv fremstilling, hvilket ifølge Goffman udtrykker en persons frontstage, fordi det er en performeret fremstilling. Imidlertid gælder for billedet, at modtageren kan bryde med den opstillede performance, hvorfor billedet nærmere karakteriseres som Klæstrups middle region med overvægt af frontstage.

Begge billeder udtrykker dermed en overvægt af Klæstrups frontstage, hvor Klæstrup er bevidst om, hvordan hun fremstiller sig selv. Ydermere kan der argumenteres for, at de selv iscenesættende billeder er polerede og kun fremstiller det attraktive og skønne, da der ikke er nogle billeder, som kan udtrykke Klæstrups backstage, hvilket betyder, at hun ikke fremstiller sig selv eksempelvis uden make-up eller med uglet hår. Klæstrups Instagram-profil har en overvægt af fremstillende, iscenesatte og ideelle billeder, hvilket udtrykker frontstage. Denne overvægt af frontstage på Instagram-profilen gør at Klæstrups middle region overvejende består af frontstage.

På Klæstrups Instagram-profil er der også billeder, hvor hun optræder mere afklædt, end hun gør på de ovenstående billeder. Som tidligere nævnt er det denne type billeder, som Girl Squad er

blevet kritiseret for. På nedenstående billede 13 har Klæstrup placeret sig på en seng i et soveværelse blot iført undertøj. Man kan påstå, at et soveværelse repræsenterer menneskers backstage, idet det er der, hvor man kan "lade op" til morgendagens performance, hvilket er samme beskrivelse, som Goffman anvender om backstage, men der opstår en blanding af frontstage og backstage, idet Klæstrup poserer, og dermed performer for kameraet. På den måde kan man argumentere for, at billedet udtrykker Klæstrups middle region, netop på baggrund af denne blanding af regions, som Meyrowitz argumenterer for, sker når medier indblandes i mennesker interaktion.

Billede 13

Klæstrups undertøj konnoterer et modsætningsforhold, da den hvide farve symboliserer uskyld, og er drænet for forførelse (Rose 2014, 192-193), mens undertøjet med sine mange dele og blonder, som er let gennemsigtige, giver et seksuelt udtryk. Undertøjet konnoterer dermed både et uskyldigt og sensuelt udtryk til billedet. Yderligere kan man argumentere for, at undertøj konnoterer backstage, da det ikke er noget, som man viser frem i hverdagen, i og med at undertøj normalt vist er gemt væk fra under tøjet og dermed offentligheden. Derfor konnoterer undertøjet intimitet i sig selv. Hermed kan det ses, hvordan undertøj er en materiel ressource, som ud fra Kress og Leeuwens teori, udtrykker en mode, som artikulerer en bestemt diskurs indeholdende en forståelse af intimitet.

Klæstrup holder en mobil i sin højre hånd, hvilket konnoterer, at hun er ved at tage en selfie. Kvinderne omtaler dette i *Ludermanifestet* som *sexting* (227). Girl Squad definerer ikke selv sexting, men det kan defineres som: "sending sexually explicit messages via text or picture messages" (Drouin og Landgraff 2012, 444) Afsnittet hvor begrebet sexting indgår i, omhandler hvordan samtykke til deling af andres billeder er altafgørende. En modtager som har læst bogen kan muligvis sætte billedet i relation til den mærkesag, som sexting indgår i. Når dette er tilfældet, kan man argumentere for, at billedet kommunikerer Girl Squads feministiske budskab ift. mærkesag fem (jf. 5.1 Ludermanifestets feministiske budskab). Derimod giver billedet ikke udtryk for Girl Squads

feministiske budskab, hvis det ikke sættes i relation med *Ludermanifestet*, men fungerer nærmere som et udtryk for den nuværende selfie-kultur.

9.1.2 Klæstrups glamourøse fremstilling

Gennem sin selvfremsstilling på Instagram skaber Klæstrup en diskurs, som udtrykker en glamourøs livsstil. På billede 14 nedenfor står Klæstrup foran fire hvide hylder, hvor der står adskillige stiletter på. Stiletterne er placeret skiftevis med en sko vendt med ryggen til, hvor det bliver tydeligt, at de har en rød sål. Den røde sål er karakteristisk for det eksklusive skomærke Christian Louboutin, hvormed de konnoterer eksklusivitet og en højere social klasse, der er forbundet med deres pris. I billedteksten skriver Klæstrup: ”To quote Anna Nicola [sic] Smith: ”It is very expensive to be me”. Ved at gøre opmærksom på værdien af skoene fremstiller Klæstrup et glamourøst liv, hvor hun performer en ideel identitet og fremstår velhavende, hvilket kan være et udtryk for, hvordan Klæstrups fremstiller en middle region, som har overvægt af frontstage.

Billede 14

Billede 15

En anden type billeder som er karakteristiske for Klæstrups profil, er billeder af mad. Billede 15 er et eksempel på et typisk madbillede på Klæstrups Instagram-profil. På billedet er der affotograferet en tallerken nederst i højre hjørne, hvorpå der præsenteret er anrettet laks og rørag. Ydermere er der tagget en kendt restaurant, som hedder Cafe Victor, som tiltrækker de kendte, velhavende og smarte mennesker (Riegels og Bjørn 2014). I ”Festen er flyttet til Instagram” fremviser Munk to billeder, det ene viser kartoffelmad og det andet en tallerken med pasta og ketchup. Kartoffelmaden er æstetisk fremstillet, hvilket Munk karakteriserer som genretro. Herudfra kan det udledes, at den æstetiske fremstilling af mad er karakteristisk for Instagram (Munk 2012). I sin artikel fremviser Munk to madbilleder, som han skriver genretro og pastiche under (ibid.). Netop den æstetiske fremstilling, gør sig også gældende for Klæstrups madbillede, hvormed man kan argumentere for, at

billedet er typisk for Instagram. Teksten til billedet lyder: ”Scrambled eggs, salmon and rosé”. I sammenspil med teksten bliver det klart, at den rosafarvede væske er rosévin. Man kan argumentere for, at Klæstrup udtrykker glamourøse omgivelser igennem indbydende laks og rosévin, hvilket desuden konnoterer en frihed og en adfærd, som afviger fra normerne.

Madbillederne og skobillederne bliver på den måde en fremstilling af et dyrt og glamourøst liv, som Klæstrup sørger for at gøre opmærksom på ved tags, og italesættelse af værdien af f.eks. skoene. Med denne iscenesættelse og fremvisning af statussymboler fremstiller Klæstrup en middle region, som har overvægt af frontstage. Munk beskriver, at på Instagram vil personer gerne fremstille sig perfekt igennem deres billeder på en: ”ikke-opstyltet måde som privat improviseret, tilfældigt, perfekt højstatusliv” (ibid.). Dette kan man argumentere for, kan gøres ved at fremstille sin middle region, hvor Meyrowitz som nævnt beskriver, at man blander sin backstage (det private) med den ideelle fremstilling (frontstage), hvormed denne fremstilling af et højstatusliv på Klæstrups Instagram kan kommunikere en middle region.

9.1.3 Selvforskønnelse

På Klæstrups profil er der billeder af nogle af de kosmetiske behandlinger, hun får. I *Ludermanifestet* omtaler Klæstrup netop disse behandlinger. Klæstrup kritiserer, at den generelle samfundsholdning til disse behandlinger omfatter, at det er acceptabelt at få dem udført, men det er ikke noget, der tales om (118). Dette giver udtryk for, at der eksisterer en generel holdning i samfundet, om at behandlingerne bør tilhøre personers backstage.

Billede 11

Når Klæstrup lægger ovenstående billeder op på sin Instagram-profil, kan man argumentere for, at hun performer en del af sin backstage, hvorfor det igen er kan karakteriseres som både front- og backstage og dermed middle region. Billede 11 er et eksempel på en selvfremstillende diskurs. På

billedet er et lille udsnit af Klæstrups ansigt, to hænder i latexhandsker og en sprøjte, som er indført i Klæstrups kind. Selvom billedet kan være et udtryk for backstage, fremstår Klæstrups hud fejlfri og lettere duset, hvilket tyder på en redigering af billedet. Vinklingen giver som tidligere nævnt mulighed for at fravælge dele af sig selv, som man ikke ønsker at fremvise og den fejlfrie hud tyder på en redigering af billedet. Vinklingen og den redigerede hud fremviser imidlertid en overvægt af frontstage, da det giver en ideel selvfremsstilling. Ydermere fremstilles behandlingerne smertefrie, da Klæstrup har overskud til at dokumentere en behandling med en selfie. Ift. et feministisk budskab, udtrykker Klæstrup med billedet sin holdning til forskønnende behandlinger (118). Klæstrups holdning udtrykkes gennem billedets accept af skønhedsbehandlinger, så længe det er for ens egen skyld. Men man kan diskutere, om det modsiger Girl Squads feministiske budskab i deres anden mærkesag, hvori Girl Squad opfordrer kvinder til ikke at koncentrere sig om deres små skønhedsfejl, men i stedet lære at elske deres unikhed. Dermed fremstår samme modsigelse, som blev vist i analysen af *Ludermanifestet*, som er mellem Girl Squads forsvar for kosmetiske behandlinger og deres opfordring til, at kvinder skal elske deres skønhedsfejl (jf. 5.6 Selvmodsigelser).

9.1.4 Klæstrups feministiske udtryk på Instagram

Dette afsnit vil forsøge at samle op på analysen af Klæstrups Instagram-profil og undersøge, hvilket feministisk udtryk hendes profil angiver.

På billede 12 nedenfor ses et opslået magasin på et lammeskindstæppe i lyserøde nuancer, hvor der på en side er et billede af Klæstrup på venstre side og tekst på højre side. På billedet i magasinet befinder Klæstrup sig ude på gaden for at gå tur med sin hund Watson. Hun er iført en sort heldragt, denne beklædning adskiller sig en del fra den beklædning, som Klæstrup ellers er iført på sine Instagram-billeder. Udover magasinet er der en person, formodentligt Klæstrup, som står i et par blå stiletter. Dette gør, at billedet bliver en form for selfie, da fotografen, Klæstrup, tager et billede af sine egne fødder.

Billede 12

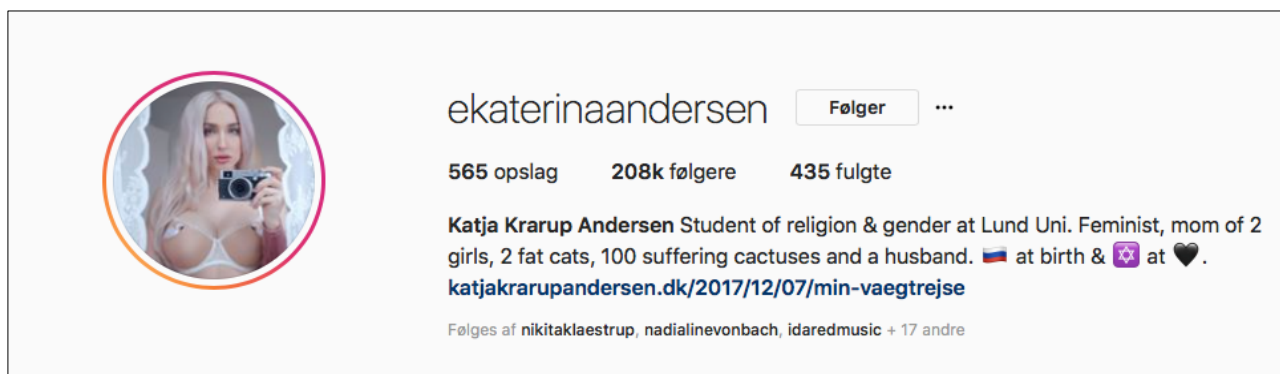
Teksten til billedet er: "I'm in @elledanmark this month talking about feminism". Teksten konnoterer, at artiklen omhandler en forklaring af Klæstrups feministiske forståelse og budskab. Det er imidlertid ikke muligt for modtageren at læse artiklen, eller på anden måde få adgang til artiklens indhold om Klæstrups feministiske budskab. Billedet har dermed i sig selv ikke et feministisk budskab, men sammensat med teksten, som italesætter feminisme, bliver det klart for modtageren at Klæstrup har et feministisk budskab. Det bliver imidlertid ikke klart for modtageren, hvad Klæstrups feministiske budskab er. Ydermere er det interessant, hvordan Klæstrup er iført noget, der ligner en flyverdragt, hvormed hun er helt tildækket. Tildækningen af kroppen strider direkte imod kvindernes forsvar af deres billeder og argumentation for, at deres form (billederne) er en vigtig del af deres budskab. På den måde opnår Klæstrup ikke at skabe en forbindelse for modtageren gennem sine letpåkledte billeder og sit feministiske budskab med dette opslag.

På sin Instagram-profil kontrollerer Klæstrup sin selvfremsættelse eksempelvis gennem brug af vinklinger og poseringer, som udtrykker, at hun aktivt vælger, hvordan hun vil fremstå for modtageren. Det kan fremstå som, at Klæstrup efterbehandler billeder, særligt i forbindelse med sin hud, som altid fremstår glat og fejlfri. Den glatte og fejlfrie hud kan argumenteres for, kun at være en ideel forestilling, som Klæstrup ønsker at leve op til på sine billeder. Ydermere fremstiller Klæstrup en højstatuslivsstil, hvilket Munk påpeger at dette ofte ses på Instagram.

I relation til begreberne front- og backstage kan Klæstrups billeder siges oftest at udtrykke hendes frontstage. Imidlertid er hun stadig modtagelig overfor kommentarer, hvorfor hendes frontstage performance kan blive afbrudt. Derfor kan man pege på, at Klæstrups performer i sin middle region på Instagram, hvorpå hun udviser en overvægt af frontstage. Der er altså en overvægt af frontstage på Klæstrups Instagram-profil, som iscenesættes gennem en poleret og intenderet fremstilling.

Ud fra vores analyse giver Klæstrup ikke et tydeligt feministisk budskab til udtryk. Klæstrup udtrykker en særlig form for femininitet som er en genkendelig skandinavisk stil på Instagram. Klæstrup kommunikerer ikke i samme grad det samme feministiske budskab, som Girl Squad udtrykker i Ludermanifestet. Klæstrup fremstiller sig selv i overensstemmelse med karakteristikken af Instagram-billeder og ikke på en eksplicit måde kommunikerer hun et feministisk udtryk til modtageren.

9.2 Ekaterina Andersens Instagram-profil

Billede 18

Ovenstående billede 18 er et screen-shot af Ekaterina Andersens profilttekst til sin Instagram-profil. På nuværende tidspunkt har hun 208.000 følgere, som kan følge med i hendes opslag på Instagram. I denne tekst definerer Andersen sig selv, hvilket både indebærer en akademisk uddannelse, et feministisk stempel og humor. Modtagerens opfattelse af Andersen er dermed hendes uddannelsesbaggrund, hendes interesser og hendes familiestatus in mente.

9.2.1 Vinklinger og poseringer

I ovenstående analyse er det påvist, at Klæstrup anvender vinklinger og poseringer på sine billeder, hvilket Andersen også anvender på sine billeder. På billede 19 nedenfor ses Andersen iført en lyseblå dragt med en dyb udskæring.

Billede 19

Et uddrag af teksten til billedet lyder: "Shoutout to @sozo_jewelry, who made this beautiful custom-made set of earrings and a bracelet for me out of my grandfather's golden teeth". Når modtageren læser teksten, bliver det tydeligt for ham/hende, at Andersens formål med billedet er at fremstil-

le sine nye smykker. Det er dog svært at få øje på smykkerne på billedet, da der kun fremvises én ørering øverst i billedets venstre side. Selvom Andersen beskriver, at billedet er for at fremvise sine nye smykker, er der imidlertid to andre elementer på billedet, som er fremtrædende elementer for modtagerens blik. I relation til Kress og Leeuwens begreb fremtræden, kan man forklare årsagen til at modtageren drages mod Andersens bryster med, at de er særligt fremtrædende på grund af størrelse og placering. På billede 19 er Andersens barm fremtrædende, fordi den har en dominerende placering og er det lyseste element i billedet.

Udover Andersen barm har kameraet en fremtræden placering, da det er placeret tættest på modtageren og befinder sig i det gyldne snit (Rose 2014, 177). Man kan argumentere for, at Andersen har en bevidst intention med synliggørelsen af sit kamera, som kan kobles med hendes forklaring fra *Ludermanifestet*, da det fremstår i *Ludermanifestet*, at hun interesserer sig for fotografering, billedkunst og fortæller at hendes forældre tog hende med på kunstmuseer (234). I relation til kameraets fremtrædende placering i billedet er det interessant at se på Andersens blik, og hvordan Andersen forstår sine selvportrætter: ”Mine selvportrætter er for mig en måde at forstå, hvordan jeg opfatter mig selv, hvordan jeg betragter min krop i dag. Min kunst handler om et feminint syn på den feminine krop” (234). I citatet beskriver Andersen, hvordan selvportrætter er hendes blik på sig selv. På dette billede er Andersens blik rettet mod kameraet, hvilket kan argumentere for, at Andersen tydeliggør overfor modtageren at dette er hendes blik på sig selv. På den måde signalerer hun, at hun ikke er objekt for andres blik, men at hun vælger at forholde sig til sit eget blik på sig selv. Dermed kommunikerer Andersen en del af Girl Squads feministiske budskab, fordi hun fremviser, hvordan hun ikke er et subjekt, som Girl Squad beskriver, som: ”Et subjekt er (i den forstand vi taler om begrebet) en bevidst, intentionel, iagttagende, formende og handlende position [...]. Altså man er agent i sit eget liv [...]” (229). Det kan dog diskuteres, om modtageren forstår Andersens intention med hendes, hvis de ikke har læst *Ludermanifestet*.

Teksten til billedet italesætter som nævnt en fremvisning af Andersens nye smykker. Man kan diskutere, om italesættelsen af smykkerne og deres placering er uhensigtsmæssig ift. at fremvise et feministisk budskab, fordi de fjerner modtagerens opmærksomhed fra billedets egentlige budskab. Hvormed billedet muligvis kommunikerer, at Andersen er mere interesseret i at fremstille sig selv frem for at fremstille sine smykker.

Et andet eksempel på Andersens poseringer på sine Instagram-billeder er nedenstående billede 20. På billedet poserer Andersen nøgen og med en buket blomster, der skjuler Andersens nedre kønsområde I forbindelse med billedets anvendelse af blomster, er der tilsvarende et billede i *Lu-*

Side 84 af 137

9.2.2 Andersens forskønnede kropspositivisme

Andersen fremstiller ofte billeder, som konnoterer en form for kropspositivisme, det ses eksempelvis på billede 21 nedenfor. Billedet er en selfie og en længere tekst, hvor hun omtaler, at kvindeskroppen gennemgår ændringer i forbindelse med graviditet og fødsel. På billedet står Andersen med samlede ben, en kop i den ene hånd og et kamera i den anden hånd. Andersen er iført undertøj i sar-te farver og farverne i rummet er også lyse og sarte. En dominerende farve ved billedet er hvid, som konnoterer renhed, jomfruelighed, ro og uskyld (Rose 2014, 192-193). Derudover giver farverne billedet et æstetisk udtryk.

I analysen af *Ludermanifestets* selvfremstilling, blev det påpeget, hvordan flere af bogens billeder var et oprør mod tidligere fremstillinger af kvinden, som passiv, uskyldig og seksuelt udtryksløs. I den forbindelse kan billede 21, på samme måde forstås som et oprør, fordi Andersen anvender sit kamera på samme måde, som ved billede 19 og 20. Særligt ved billede 19 fandt vi med analysen frem til, at billedet til dels udtrykker Andersens intention om at iscenesætte sit blik på sig selv, hvormed hun optræder som subjekt. Billede 21 udtrykker Andersen som et aktivt subjekt, da det er tydeligt, at det er hende, der tager billedet og vurderer det. Dermed fremstår Andersen ikke som et passivt objekt. Derudover giver hun modtageren adgang til sit soveværelse, som blev argumenteret for i analysen af Klæstrups profil, er et privat rum. Hvormed det konnoterer en overvægt af Andersens backstage.

Billede 21

Teksten til billedet er forholdsvist lang og indeholder et budskab som angiver en form for kropspositivisme. Vi har medtaget et uddrag af teksten:

Is she pregnant or just out of shape? We need the mom-bodies to go mainstream [...] But a body in the middle, a body that has given birth, and that does not look like either one of the above is

almost never visible in any kind of media or art unless it's advertisement for products that promise to improve on it. Such a body is still a huge taboo. [...] And even on Instagram where #bodypositivity is raging, if one has a profile, that shows such a body, with stretchmarks and loose stomach, the followers then mainly consist of others in the same situation - mothers who have a mom-body. Because there aren't many young girls who aspire to get such a body or heterosexual men that view that kind of body as desirable. [...] #feminism (Andersen 2018, A).

I ovenstående tekst bliver det tydeligt, at billedet skal fremstille en såkaldt "mor-krop", som ifølge Andersen ikke er noget samfundet ønsker at se, eller ønsker at have. I teksten nævner Andersen "bodypositivity" og "feminism" med hashtags. De to hashtags illustrerer den dobbeltrolle kan have. Et hashtag har en dobbeltrolle, udover at sammenkoble materiale med lignende materiale, skaber det et tilhørsforhold til bestemte fællesskaber, og på den måde bygger hashtags virtuelle broer til andre fællesskaber af brugere (Yang et al. 2012, 261-262). Dermed forbinder Andersen dette opslag til andre opslag med samme hashtags, og på samme tid indskriver sig i et bestemt internetbaseret feministisk fællesskab.

Det kan diskuteres, hvorvidt Andersens krop og udtryk fremstiller en realistisk mor-krop, fordi Andersen fremstår forholdsvist perfekt sine billeder. Andersens hår på billede 21 hænger let bølgende til den ene side og derudover har hun pyntet undertøj, som konnoterer sexet undertøj på. I relation til analysen af Klæstrups billeder, blev det påpeget, at hendes undertøj i sig selv udtrykker en mode, som konnotere noget privat, hvilket også er tilfældet ved Andersens fremstilling af undertøj. I forlængelse af det, kan det understreges, at den form for undertøj de fremstiller, har et særligt seksuelt udtryk, idet det ikke blot er undertøj, men det er undertøj pyntet med flæser, blonder og mønstre, hvorfor det fremstår eksklusivt. Andersen gør desuden modtageren opmærksom på undertøjets eksklusivitet, idet hun tagger mærket Agent Provocateur, hvorfor dette udtrykker en opstillet undertøjsreklame. I den forbindelse, kan vores pointe fra afsnittet om *Ludermanifestets* sociale praksis inddrages, om at der eksisterer en kommerciel feminisme på sociale netværksmedier. Denne diskurs indskriver Andersen sig i, ved at tage undertøjsmærker.

Andersens billede tydeliggør, at hun poserer foran kameraet, idet hun står med samlede ben, let fremskudt hofte og drejet overkrop. Denne posering konnoterer en intentionel selvfremstilling, som udtrykker, at Andersen fremsætter en frontstage, men med sin usikre kropsfremstilling og argumentet om, at samfundet ikke finder denne krop attraktiv og placeringen i soveværelset, kan man i høj grad argumentere for, at Andersen i dette tilfælde trækker en del af sin backstage ind på Insta-

gram. På den måde udtrykker billedet Andersens middle region, fordi frontstage og backstage støder sammen i Andersens selvfremstillingen på Instagram.

9.2.3 Andersens feministiske udtryk på Instagram

I *Ludermanifestet* giver Girl Squad flere forklaringer på, hvordan deres billeder i bogen og på Instagram indeholder et feministisk budskab (5.7 Flertydig selvfremstilling). Nogle af billederne på Instagram tilkendegiver et feministisk budskab tydeligere end andre, da de selv italesætter det på eller i teksten omkring billederne. Nedenstående billede er et eksempel på, hvor Andersen fremsætter et feministisk budskab på sin Instagram-profil.

På nedenstående ses Andersen sidde på et køkkenbord. Netop denne placering er interessant, ift. at kvinder tidligere er blevet forbundet med at være ansvarlig for madlavningen i køkkenet, hvilket omtales i *Ludermanifestet*: ”at vi kvinder bare skal slappe af og prise os lykkelige for at være ude af køkkenet” (12). På denne måde får Andersens placering i køkkenet en modstridende betydning for hendes feministiske budskab, fordi køkkenet tidligere var kvindens plads. Billedet illustrerer derudover, at Andersens blik er rettet mod kameraets linse og henvender sig dermed direkte til modtageren. Hendes blik virker tomt, træt og udmattet. Derudover er Andersen kun halvt iført sin kjole, hvilket giver indtryk af, at hun ikke er færdig med at tage tøj på, men sammen med det tomme og udmattende blik, kommunikerer hun, at hun arbejder hårdt for at komme til at fremstå, som hun gør.

Billede 22

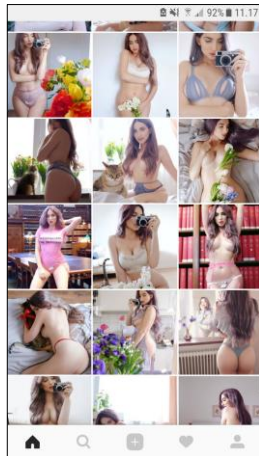
Teksten til billede 22 tilføjer en forklaring til, hvorfor Andersen fremstår udmattet og træt på billedet. Et uddrag fra teksten til billedet lyder som følgende:

The face of "i'm finally ready to go out the door, after washing and styling my hair, beating my face up with the beauty blender and choosing an outfit", so now I'm tired and hungry. It feels

almost like a form of work – reproductive work – the maintenance of gender differences. To make your appearance as different as possible from the male appearance is a duty imposed on women (Andersen 2018, A).

Efter billedets tilhørende tekst beskriver Andersen, at der er en længere tekst til billedet på både engelsk og dansk, som modtageren kan få adgang til ved at trykke videre til de næste billeder. Eksemplet ovenfor udtrykker, at Andersen har et feministisk budskab, som omhandler hendes holdning om, at kvinder er nødt til at fremstå så feminine som muligt gennem valget af makeup og beklædning. I relation til Butlers forestilling om det performative køn, så kan man argumentere for, at Andersen mener, at kvinder skal performe deres køn, som noget der kan skelnes fra det maskuline køn. Andersen fremsætter dermed en diskurs, hvori det er forventet af kvinder, at de skal anvende feminine artefakter. Denne diskurs kommer særligt til udtryk i: ”To make your appearance as different as possible from the male appearance is a duty imposed on women”. I dette citat er det særligt ordet ”imposed” som lægger tryk på, at det er en forventning som tillægges en kvinde. Andersen er iført en kjole, hvilket er en typisk kvindelig beklædningsgenstand, derudover har hun ikke dækket sin barm, hvilket er et fysisk udtryk for det kvindelige køn. På den måde citerer Andersen sit køn gennem et fysisk udtryk. Imidlertid citerer hun ikke kun sit køn som feminint, men hun citerer også en forventning til kvinder, om at de skal arbejde hårdt med deres udseende, for at kunne adskille sig fra mænd.

Særligt for Andersens Instagram-profil er det interessant at inddrage et syn på helhedsindtrykket af hendes profil. Kress og Leeuwen omtaler, hvordan en diskurs kan kommunikeres gennem bestemte modes som udgør en bestemt stil. Nedenstående billede er det billede, som vi udvalgte til vores interviewundersøgelse.

Billede 23

På billede 23 ses et screenshot af Andersens Instagram-profil. Disse billeder kan karakteriseres ligesom flere af billederne i ovenstående analyse. Billederne er alle selfies, hvor Andersen optræder mere eller mindre afklædt. Farverne på billederne er sarte og dæmpede og på flere af billederne er der tydeligt placeret blomster. Ydermere er Andersen iført delikat lingeri på flertallet af billederne. Farverne, blomsterne og lingeriet skaber en bestemt stil gennem sit æstetiske og ensartede udtryk.

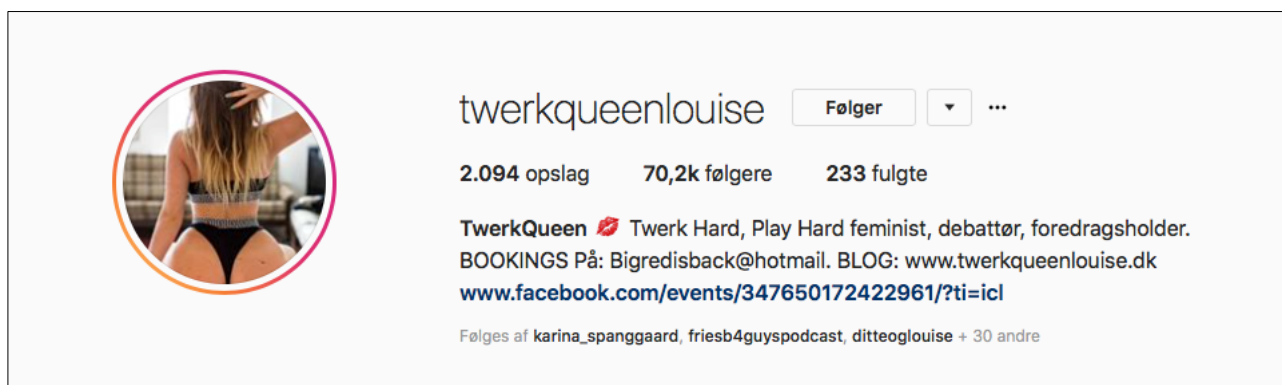
Opsummerende for Andersens Instagram-profil, så kan det understreges, at hun ved hjælp af poseringer, vinklinger og en bestemt æstetisk stil, hvilket for det første skaber en ideel selvfremsstilling, men også passer ind i de karakteristika for Instagram, hvormed Andersens billedet ikke skiller sig ud fra det generelle udtryk på Instagram. Andersen fremstiller både en feministisk og en kropspositivistisk diskurs gennem sine billeder og sin tekst på sin Instagram-profil. Den kropspositivistiske diskurs bliver kommunikeret gennem billeder og tekst dertil, men billederne er præget af Andersens æstetiske stil og poseringer, hvilket kan argumenteres for skaber en forskønnet fremstilling. Ydermere kan man diskutere om, Andersens krop udtrykker en typisk mor-krop. Hvis dette ikke er tilfældet, bliver den kropspositivistiske diskurs selvmodsigende, da hun fremstiller et forskønnet billede af sin krop. Den feministiske diskurs kommunikerer også gennem billede og tekst. Teksten er en forkortet version, hvor den fulde tekst findes på et andet billede, som er vedhæftet billedet. Det kan desuden diskuteres om, Andersens feministiske budskab kommer klart til udtryk, da det kræver, at modtageren læser en lang tekst, hvilket strider imod Munks karakterisering af Instagram som et hurtigt medie, hvor modtageren ikke har hele sin opmærksomhed (jf. 6.4 Social interaktion på sociale netværksmedier). Billedet konnoterer stadig et feministisk budskab, fordi Andersen er placeret i køkkenet.

Andersens stil er karakteriseret ved feminine farver og smukke blomster, der passer ind i billedernes farver. Det kan argumenteres for, at denne stil er lignende den æstetik som allerede eksisterer på Instagram, hvormed billederne ikke skiller sig ud, og på den måde kommunikerer Andersens visuelle udtryk ikke nødvendigvis noget bestemt til modtageren, som vil aflæse stilen og selvfremstillingen i overensstemmelse med Instagrams karakteristika.

Ift. Meyrowitz' middle region fremstiller Andersen sig ofte afklædt, hvilket konnoterer backstage, da dette ikke er en performance, som man ser i offentligheden. Derudover kommer Andersens backstage til udtryk i forbindelse med fremstillingen af hendes mor-krop, som hun ikke mener lever op til samfundets ideal. Imidlertid fremstiller Andersen sig også gennem frontstage, hvor hun aktivt performer foran kameraet og anvender farver og andre udtryk på bestemte og genkendelige måder for at fremstille sig selv på en forskønnet og feminin måde. Dermed understreger Andersens Instagram Meyrowitz' forestilling om, at medier skaber flydende overgange mellem front- og backstage og dermed skabes der en middle region.

9.3 Louise Kjølens Instagram-profil

Louise Kjølens Instagram-profil giver et andet udtryk end Andersen og Klæstrups. På Kjølens profil er der en stor del af indholdet, som er videoer af Kjølens, der twerker enten i sit hjem eller i andre sammenhænge. På billede 24 nedenfor vises Kjølens profilbillede og profilttekst, som indikerer, at hun gerne vil kendes som Twerk Queen. Det understøttes af profilbilledet, som afbilder hende i små underbukser, der er trukket op over hofterne, hvilket fremhæver størrelsen af hendes bagdel. I profilteksten findes også information om, at Kjølens er feminist.

Billede 24. Udsnit af Louise Kjølens Instagram-profil.

9.3.1 Vinkler og poseringer

Ligesom Klæstrup og Andersen gør Kjølsten også brug af poseringer og bestemte vinklinger på sine billeder. I analyserne af Klæstrup og Andersens billeder på Instagram-profiler blev der argumenteret for, at de har en tendens til at posere foran kameraet for at se slankere og mere perfekte ud. Det er imidlertid ikke i samme grad tilfældet for Kjølstens posering på nedenstående billede. På billede 25 sidder Kjølsten i den posering, som hun kalder ”frogpose” (Kjølsten 2018, A), hvor hun sidder på hug med benene spredt ud til hver side, som får hendes hud til at lave folder. Kjølsten ser modtageren i øjnene og rækker tunge med et kækt smil, som udtrykker en stærk selvtillid.

Billede 25

Teksten til billedet understreger hendes bevidsthed om dellernes synlighed. Teksten består af hash-tags, hvortil den første ”#phatpoppingpussy” læses som ”phat”, der er slang for det engelske ”fat” og popping, som refererer til at være smuk eller sexet. Ud fra dette hashtag understreger Kjølsten en form for selvironi, der både omfatter hendes bevidsthed om sit fedt, men samtidig udtrykker en stolthed over det. Det andet hashtag ”#pussypower” henleder modtagerens opmærksomhed mod et feministisk budskab, da dette refererer til kvindelig magt. Man kan argumentere for, at modtageren opfatter Kjølstens middle region, idet hun både viser dele fra sin backstage og dele fra sin frontstage. Afsløringen af frontstage forklares ved Kjølstens valg af billede og tekst, som ren performance. Ift. Kjølstens backstage så kommer den til udtryk igennem de kommentarer, som findes ved siden af billedet, da hun ikke kan kontrollere eller performe udfaldet. Eksempelvis skriver en kvinde: ”Du har en stor delle”. Imidlertid vælger Kjølsten ikke at lade sig gå på af det og svarer i en kommentar til kvindens: ”jeg har masser af deller og jeg er vild med dem”. Det tydeliggør, at Kjølsten ikke bekymrer sig om, hvad andre tænker om hendes billeder og ikke tænker negativt om sine former.

I relation til analysen af Kjølstens selvfremsstilling i *Ludermanifestet*, så minder billedernes posering i høj grad om poseringen på billede 25 (jf. 5.7 Flertydig selvfremsstilling). Det ses for det første ud fra Kjølstens beklædning på billede 25, som kun består af hvide tennissko og en sort body-

stocking med lange ærmer. Særligt fremtrædende er hendes bodystocking, der danner et ”V”, som dækker over hendes kønsområde. Man kan argumentere for, at Kjølsten har valgt at danne dette ”V” bevidst og dermed konnoterer et oprør til billeder af kvinder, som passive og seksuelt udtryksløse ligesom ”Venus fødsel” maleriet. Et andet fællestræk er Kjølstens øjenkontakt med modtageren, som får hende til at fremstå med ”demand image act”, hvilket giver hende status som subjekt. Øjenkontakten og tungen der rækker ud, udtrykker imidlertid også et provokerende udtryk, som sandsynligvis fanger modtageren til at stoppe op og undersøge på Instagram-mediet, som ellers ifølge Munk er karakteriseret ved brugere, der ikke tillægger mediet deres fulde opmærksomhed (jf. 6.4 Social interaktion ved sociale netværksmedier).

Et andet billede som Kjølsten lægger op på sin Instagram-profil, er billede 2 nedenfor. På billedet ses Kjølsten liggende på maven på en massagebriks. Kjølsten er næsten fuldstændig afklædt, og har blot minimale sorte underbukser på. Kjølsten ligger på en måde, hvor hun skyder sin bagdel opad og fotograferes oppefra, hvilket gør, at Kjølstens bagdel ser stor ud ift. resten af hendes krop. I relation til Kress og Leeuwens begreb fremtræden, så kan visuelle elementers relative iøjnefaldenhed som nævnt bestemmes af størrelseskontraster. Med udgangspunkt heri er det mest fremtrædende ved billedet derfor den relativt forstørrede bagdel.

Billede 26

Da Kjølsten er afklædt på billedet, kan der argumenteres for, at modtageren inddrages i Kjølstens backstage, men det er imidlertid meget opstillet og forskønnet, hvilket udtrykker frontstage. Dermed opstår igen dele fra både front- og backstage, hvorfor der er tale om en performativ middle region. Det er imidlertid primært frontstage, der præsenteres i form af iscenesættelse og farvevalg.

Med denne selvfremsstilling kan man argumentere for, at Kjølsten fremstiller sig på en måde, som medfører, at hun opfylder nutidens kropsideal. I Ludermanifestet skriver Kjølsten, at hendes krop mere eller mindre lever op til det nuværende samfundskropsideal, da det indeholder et ideal om en stor bagdel. Selvfremsstillingen er i dette tilfælde ideel og iscenesat, for at opfylde det før-

nævnte kropsideal. Billedet er en modsætning til ovenstående ”frogpose”-billede, bl.a. fordi hun ikke udtrykker sig selv som subjekt, der skaber øjenkontakt med modtageren og kræver noget. Kjøl-sen fremstår som et objekt, der repræsenterer nutidens skønhedsideal.

9.3.2 Kjøl-sens kropspositivisme

På Kjøl-sens Instagram findes flere billeder, som konnoterer en form for kropspositivisme, der kommer til udtryk på f.eks. billede 16 nedenfor. På billedet ses Kjøl-sen i en hudfarvet heldragt, som sidder tæt til hendes krop. Hun har bøjede ben, en hånd på hoften og den anden hånd i sit hår. Kjøl-sen kigger ikke i kameraet, men lukker derimod sine øjne og har åbentstående mund.

Billede 3

Teksten til billedet lyder: ”Sometimes my belly is hard sometimes my belly is soft, luckily I don’t give a FUCK when I’m feeling the music #bodydiversity #bodypositive #lovethyself”. Teksten udtrykker, at Kjøl-sen er ligeglad med, hvordan hendes krop ser ud, når hun danser. Kroppens betydning i dette billede bliver understreget af dragten, som giver et realistisk billede af kroppen, men også fordi den nærmest ’går-i-et med’ Kjøl-sens hud, og dermed får hende til at fremstå, som var hun nøgen. Hashtaggene udtrykker som tidligere nævnt et fællesskab, som her udtrykkes med tre kropspositivistiske hashtags, som er ”bodydiversity”, ”bodypositive” og ”lovethyself”. Dette fællesskab kan understreges gennem de kommentarer, som Kjøl-sen får til sit billede.

9.3.3 Kjøl-sens billedredigering

I forlængelse af Kjøl-sens italesættelse af kropspositivisme vil vi kigge nærmere på, hvordan Kjøl-sens redigerer sine billeder. På det nedenstående billede 28 er Kjøl-sen iført lyserøde tennissko, en lille lyserød g-streng og en lyserød top. Kjøl-sen sidder med ryggen mod modtageren, men drejer hovedet, så hun kigger på modtageren. Modtagerens opmærksomhed vil formentlig drages mod

Kjølens bagdel, som er særdeles tydelig i billedet. Det er den både ved Kjølens minimale tildækning af den og ved poseringen. Hvis modtageren har set superstjernen Nicki Minajs album cover til albummet *Anaconda* vil denne formodentligt kunne se ligheden til Kjølens billede, som næsten er en tro kopi af dette.

Billede 28

Billede 29

Teksten til billedet understøtter kopieringen af Minajs billede med: ”My anaconda don’t [...] #anaconda #bootylove #nickiminaj #trynadoyouproud”. Som det før er beskrevet, er hashtags en måde at indholdskategorisere sine billeder på Instagram på. Billede 28 er lagt op på Instagram den 24. juni 2015, hvilket er interessant, da Kjølens lægger billede 29 op den 26. juni 2015. Dette billede ser anderledes ud, hvis man ser de to billeder ved siden af hinanden. Men der er dog forskel på de to billeder. Forskellen er eksempelvis Kjølens hudfarve, som på billede 28 er brunere end billede 29. Derudover er en af forskellene, at der er lagt skygger og lys på Kjølens på billede 28. Som nævnt uploades billede 29 to dage efter billede 28 er blevet lagt op. I teksten til billede 29 står der:

This is me, no photoshop or nuttin!! With the Anaconda picture we chose to photoshop it because we wanted it to look like the original .. BUT as a feminist and a person wit [sic] a real body I also wanna share the completely unedited version! Cos this is me, this is my anaconda picture! I love my body exactly the way it is

Med denne tekst forklarer Kjølens, hvorfor hun har lagt billede 28 op. Hun forsvare i teksten sin brug af photoshop ved at forklare, at det er anvendt for, at hun ligner Nicki Minajs billede mest muligt. Derudover kobler hun feminisme og kropspositivisme, ved at skrive at hun deler billedet for at vise det uredigerede billede. Det er dog bemærkelsesværdigt at Kjølens ikke nævner anvendelsen af photoshop på billede 28, og at billede 29 er lagt op efter to dage.

9.3.4 Kjølens feministiske udtryk på Instagram

På Kjølens Instagram-profil er en del af det uploadede materiale videoer. Videomaterialet er af forskellig karakter, imidlertid er flertallet videoer af Kjølens, der twerker. Der forekommer dog også videoer, hvor Kjølens udtaler sig om en bestemt sag eller et bestemt fænomen. De sager og fænomener, som Kjølens taler om, er eksempelvis: hævnporno, en patriarkalsk samfundsstruktur og skønhedsideal, som nedenstående billede 30 er et eksempel på. Gennem videoerne kommunikerer Kjølens et feministisk budskab, som omhandler de samme mærkesager, der blev oplistet i analysen af *Ludermanifestet* (jf. 5. Analyse af *Ludermanifestet*).

Billede 30

Teksten til videoen er: ”I anledningen af #kvinderneskampdag har jeg talt med @formatpaainsta om idealer og jagten efter den perfekte kvinde i programmet #missperfect ... (hjerter emoji) #youareperfectthewayyouare”. Denne tekst sammenkobler i høj grad videoen med et feministisk budskab ved at hashtagge kvindernes kampdag og italesætte idealer og den perfekte kvinde.

Når videoen afspilles, taler Kjølens direkte til modtageren om Miss Danmark konkurrencen. I videoen udtrykker Kjølens sine synspunkter og generelle holdning til konkurrencen. I begyndelsen af videoen udtaler Kjølens: ”Kære Miss Danmark. Du skal slet ikke blande dig i, hvornår jeg er perfekt. Miss Danmark dyrker nogle virkelige gammeldags, og derfor desværre også nogle super begrænsende [sic] kvindeideal”. Kjølens afslutter videoen med at pointere, at konkurrencen går ud på at finde en pige, der er ”god nok”. Udover lyden, så er videoen tilføjet undertekster og mellem indslagene med Kjølens udtalelser, er der stillbilleder fra de tidligere Miss Danmark konkurrencer, hvorpå der er tekst om Miss Danmark konkurrencens regler og handling. Gennem denne fremstilling ved hjælp af lyd, gestik, undertekster og information om konkurrencen, kommunikerer Kjølens tydeligt sit budskab til modtageren.

Munk udtrykker at Instagram, som medie ikke kræver en modtagers fulde opmærksomhed, men med Kjølens måde at kommunikere til modtageren, kan man argumentere for, at det bliver

svært for modtageren, ikke at forstå Kjølens holdning ift. Miss Danmark konkurrencen. Videoen bliver dermed en måde at kommunikere et komplekst feministisk budskab til modtageren gennem et medie, hvor det kræver, at der kommunikeres klart og tydeligt.

Et andet udtryk for Kjølens feministiske budskab er nedenstående billede 31.

Billede 31

Billede 32

På billedet vises Kjølens i halvtotal med siden til kameraet. Kjølens er iført gennemsigtigt undertøj, en lang lyserød paryk og et rødt tørklæde bundet omkring hovedet, derudover har Kjølens sin højre arm løftet, bukket og med knyttet hånd. Det røde tørklæde og poseringen konnoterer den verdens kendte plakate fra Anden Verdenskrig (se billede 32). Plakaten blev genopdaget i 1980'erne og blev udbredt mange steder igen. På plakaten står der "We can do it", hvilket den ofte bliver kaldt. Ydermere er den kendt som "Rosie the Riveter" som var en stærk kvindelig produktionsarbejder. Plakatens udtryk er blevet anvendt til at promoveret feminisme (Kimble & Olsen 2006). Denne selvfremsstilling med reference til billede 20 konnoterer på baggrund af sin historie et feministisk budskab.

Opsummerende kan det udledes, at Kjølens udtrykker et kropspositivistisk budskab gennem sin Instagram-profil, som hun kommunikerer igennem en uperfekt ikke-ideel fremstilling af sig selv, billedteksterne og hashtaggene til billederne. Der kan argumenteres for, at denne fremstilling udtrykker Kjølens backstage, da hun fremviser sine buler, folder og "deller", som ofte holdes private i det nuværende samfund. Hendes fremvisning af sit private backstage karakteriseres som en reaktion mod den polerede selvfremsstilling, som ofte er kendetegnende for Instagrams udtryk. Hendes profil udtrykker dermed en kropspositivistisk diskurs, som fremstiller den uperfekte krop. Imidlertid fremstår Kjølens backstage som en blanding af back- og frontstage, idet hun vælger at fremstille sin backstage på en bestemt måde. Og igen så brydes denne fremstillende frontstage af de kommentarer, som påpeger hendes uperfektheder. Imidlertid lader Kjølens ikke sit kropspositivistiske budskab påvirke af kommentarerne. I forlængelse af det kropspositivistiske budskab anvender Kjølens imidlertid poseringer, vinklinger og redigeringer af sine billeder. Denne

fremstilling strider imod den kropspositivisme. Når Kjølens fremstiller sig selv ved hjælp af ovenstående, så handler hun stadig ud fra Instagrams karakteristiske forskønnede billeder, hvormed hun udtrykker, at noget er bedre end andet. Dette opsætter et modsætningsforhold på Kjølens profil, som modsiger den kropspositivisme. Kjølens Instagram-profil italesætter en feministisk diskurs, som gennem tekst, tale og reference til et feministisk symbol kommunikerer til modtageren. Anvendelsen af debatterende videoer og referencer giver muligvis et modspil til, at Instagram er ”et hurtigt medie”, hvor modtageren ikke lægger hele sin opmærksomhed. Denne anvendelse gør det nemt for modtageren at aflæse Kjølens feministiske budskab. Ydermere anvender Kjølens mange hashtags som kan kategoriseres inden for en feministisk diskurs, hvormed hun indskrives i et feministisk fællesskab.

9.4 Opsummering af anden analyse

I dette afsnit opsummerer vi de mest fremtrædende fund fra de foregående analyser af Klæstrup, Andersen og Kjølens Instagram-profiler. Derudover sammenligner vi kvindernes Instagram-profiler med hinanden og endvidere belyser vi forholdet mellem udtrykket af Instagram-profilerne med udtrykket af *Ludermanifestet*.

Det var tydeligt, at alle profilerne gav et udtryk af at være opstillet ift. kameravinkler og pose-ringer, hvorfor deres performance kan betragtes som en middle region med overvægt af frontstage. Imidlertid viste analysen af Kjølens profil, at hun i mindre grad end de andre fokuserede på et perfekt og redigeret udtryk. Særligt for Klæstrups profil er et skandinavisk og glamourøst udtryk, mens det er særligt for Andersens profil, at der forekommer billeder, som udtrykker en feministisk pyntet stil. I modsætning til de to er det særligt for Kjølens profil at udtrykke kropslig udfoldelse i form af billeder og videoer, som demonstrerer hendes bagdel og hendes evne til at twerke med den. Der udtrykkes en vis form for femininitet på alle profilerne, men det er kun til en vis grad, at kvindernes feministiske budskab, som det blev skildret i *Ludermanifestet* kom til udtryk.

I specialets opsamling vil besvare specialets andet underspørgsmål til problemformuleringen, imidlertid vil vi i det følgende først fokusere på specialets praksisundersøgelse.

Del 3

Indledningsvist blev det nævnt, at opgavens tredje del har til formål at undersøge, hvordan unge forstår Girl Squads selvfremsstillende billeder. For at kunne udføre denne undersøgelse har vi valgt at udarbejde og udføre kvalitative receptionsinterviews i fokusgrupper. Vi har valgt denne metode,

fordi den giver mulighed for at undersøge en modtagers opfattelse af en given medietekst. Vi vil af denne årsag i de følgende afsnit inddrage en beskrivelse af og begrundelse for, hvordan vores interviewguide er udformet. Ydermere vil vi med baggrund i medieforsker Kim Schrøders multidimensionale model udforme vores egen analysemodel. Denne model er udarbejdet ud fra Schrøders hypotese om, at der findes generelle aspekter ved receptionen af et medieprodukt, som kan være givende at arbejde ud fra, og som en forsker altid bør medtage i sin analyse af kvalitative receptionsinterviews.

10. Mediereception som kvalitativ metode

For at undersøge de unges opfattelse og forståelse af Girl Squads billeder inddrager vi en receptionsanalytisk metode. Reception defineres bl.a. som: ”publikums modtagelse af programmer og tekster, og hvordan indholdet bliver tolket og gjort meningsfuldt og relevant” (Hagen 2013). Endnu en forklaring af ordet findes inden for forskningen af mediebrug og publikum, hvor man taler om ”mediereception”, som er en empirisk tilgang, der fokuserer på mediebrugeres betydningsdannelse i brugernes møde med medieteknologi og medieindhold (Lomborg 2016). Med udgangspunkt i ovenstående definitioner forholder vi os til mediereception som en empirisk tilgang, som omfatter et fokus på, hvad et publikum forstår og fortolker ved en medietekst.

Fordelen ved receptionsanalyse er, bl.a. at den medtænker en analyse af de: ”specifikke medier og deres tekster [og sammenholder det] med individuelle eller gruppeinterviews med brugere om deres oplevelse og forståelse af, holdning til og motivation for at anvende disse konkrete medier og tekster” (ibid.). Derfor er der to led i receptionsanalyse, hvor den første fokuserer på mediet selv og den anden bl.a., på oplevelsen af mediet. I dette speciale anvender vi analyserne i del 1 og 2, som første led. Til det andet led i receptionsanalysen vil vi i specialets del 3 undersøge unges forståelse af og holdning til Girl Squads konkrete billeder fra Instagram.

Receptionsanalyse har imidlertid også nogle faldgruber, som særligt ses ved receptionsanalyser af digitale medier. Faldgruberne vedrører tekst, modtager og deres indbyrdes relation. Ift. digitale mediers tekster (forstået som en meddelelse med en bestemt hensigt) er det ofte svært at afgrænse dem, fordi de indbefatter en hypertextuel struktur, hvor modtageren selv bestemmer rækkefølgen af tekstopplevelsen. Desuden har brugeren mulighed for at redigere og tilføje nye tekstdele gennem f.eks. kommentarspor (Lomborg 2016). Vi har imidlertid som nævnt valgt at afgrænse vores undersøgelse til udelukkende at være Girl Squads selvfremsstilling på deres billeder fra Instagram, da vi ikke ønsker at undersøge unges brug af Instagram generelt, men i stedet deres konkrete opfattelse af

Girl Squad gennem deres selvfremstilling. Vi vil dog oplyse de unge om, at billederne er udvalgt fra Kjølser, Andersen og Klæstrups profiler. Endvidere medtager vi spørgsmål angående deres opfattelse af Instagram i vores interviews.

Ifølge Hagen kan receptionsforskning karakteriseres ud fra seks forskellige punkter, heriblandt et, der omhandler receptionsforskningens fokus på betydning, som ofte har medført anvendelsen af kvalitative tilgange: ”På den måde får man adgang til publikums egne ord og udsagn, og dermed indsigt i den måde, seerne selv definerer deres seeraktiviteter og mediepraksisser på” (Hagen 2013). I forlængelse af det er det kvalitative forskningsinterview relevant, idet formålet med det er at forstå temaer i den levede dagligverden ud fra subjekternes egne perspektiver (Brinkmann og Kvale 2015, 45). I dette speciale vil vi derfor udføre kvalitative interviews, som skal udgøre receptionsanalysens empiriske materiale.

11. Interview

Specialet tager som nævnt udgangspunkt i interviewmetoden til at indsamle empiri, der kan hjælpe til at besvare vores undersøgelse om, hvordan unge opfatter Girl Squads selvfremstilling. Vi har valgt at udføre fokusgruppeinterview, fordi denne interviewform har flere styrker, som passer til vores vidensinteresse. Ifølge Brinkmann og Kvale består et fokusgruppeinterview af en gruppe på seks til ti personer, som ledes af en moderator. Fordelen ved fokusgruppeinterviewet er, at det livlige og kollektive samspil gør det velegnet til undersøgelser vedrørende nye områder, samt tabubelagte emner. Interviewstilen er kendetegnet ved at være ikke-styrende, fordi det primært handler om at få mange forskellige synspunkter frem vedrørende emnet, der er i fokus. Moderatoren har flere ansvarsområder, heriblandt: 1) at præsentere de emner, der skal behandles, 2) at gøre samspillet lettere, 3) at skabe en eftergivende og accepterende atmosfære, der tillader tilstedeværelsen af personlige og modstridende synspunkter på det emne der er i fokus. I forlængelse af sidstnævnte skal det understreges, at fokusgruppeinterviewet ikke behøver at resultere i enighed eller løsninger på de spørgsmål, der diskuteres. Formålet er netop at få forskellige synspunkter på emnet. Imidlertid har fokusgruppeinterviewet den ulempe, at det livlige samspil og moderatorens reducerede kontrol kan bevirke et kaotisk udtryk i transskriberingen (Brinkmann & Kvale 2015, 205-206). For at imødekomme den ulempe har vi valgt at sammensætte formen fra fokusgruppeinterviewet med formen ved det semistrukturerede interview. Det semistrukturerede interview: ”defineres som et interview, der har til formål at indhente beskrivelser af den interviewedes livsverden med henblik på at meningsfortolke de beskrevne fænomener” (ibid., 22). Det semistrukturerede interview kan som navnet

antyder placeres imellem et struktureret og ustruktureret interview. Det anvendes med henblik på at få svar på en række spørgsmål, som ofte er udformet som en interviewguide, der dog stadig giver plads til at respondenterne kan udfolde sine svar. Moderatoren, som vi efterfølgende kalder forskeren, behøver ikke stille spørgsmålene i samme rækkefølge, som de er struktureret i interviewguiden, men kan i stedet samle op på de svar som respondenterne giver. Samlet set skal alle spørgsmål dog stilles (Bryman 2016, 468). Ift. de to andre former, det strukturerede- og det ustrukturerede interview giver det semistrukturerede interview i højere grad mulighed for at benytte sig af ”dialogens vidensproducerende potentialer”, som giver større mulighed for at følge op på de tematikker, som interviewpersoner omtaler. Formen giver også forskeren bedre muligheder for at deltage og stille relevante spørgsmål til informanterne ift. undersøgelsens rammer og teoretiske forståelse (Brinkmann 2014, 39). Da vores fokusgruppeinterviews er tilpasset gymnasielærernes krav om, ikke at tage for meget af elevernes tid i undervisningen er interviewene tilrettelagt efter en tidsramme på 15 minutter. Det har imidlertid medført, at vi har valgt at udforme grupper af tre til seks personer for at kunne give det enkelte individ mere taletid.

En anden pointe vi ønsker at understrege ift. vores semistrukturerede fokusgruppeinterviews er, at det ikke er vores formål at udtale os om generelle fænomener, men i stedet at undersøge respondenternes livsverdener og deres opfattelse af Girl Squads billeder. Derfor vil vores interview forløbe med *åbne spørgsmål*, hvor forskeren ikke tilkendegiver sin holdning, men aktivt følger op på respondenternes svar og dermed forsøger at få respondenterne til at uddybe sit udsagn (Brinkmann & Kvale 2015, 23, 26). I relation til det kan et eksempel fra den fænomenologiske tilgang anvendes som strategi for interviewet:

”Før et interview kan forskeren gå ind i en epoché-proces og sætte sig ud over associationer, meninger, fakta og biases for ikke at farve eller styre interviewet [...] Her er kunsten altså at navigere mellem kendskab til fænomenet, der kan gøre det muligt at stille de relevante spørgsmål, og en bevidst eller tilstræbt naivitet, hvor man ikke på forhånd dømmer eller kategoriserer givne udsagn” (Brinkmann og Tanggaard 2015, 234).

Med udgangspunkt i ovenstående, vil vi derfor udelade vores holdninger til emnet og stræbe efter ikke at dømme eller evaluere på respondenternes svar, når vi interviewer. Det står imidlertid stadig til diskussion, hvorvidt man helt kan undgå at lede eller påvirke respondenter i kvalitative interviews (Brinkmann & Kvale 2015, 47). Det er alligevel vores bestræbelse tilnærmelsesvist at opnå deres forståelse uden at påvirke dem.

Vi er desuden opmærksomme på, at det er en god ide at overveje, hvad formålet med ens interview er. I dette speciales tilfælde er det eksempelvis at undersøge unges opfattelse af Girl Squads selvfremsstilling. En forsker må være forberedt på sit emne før interviewet for at kunne stille gode spørgsmål, hvorfor det derfor ikke er muligt at se fuldstændigt bort fra teorien (ibid., 52). Vi vil imidlertid bestræbe os på at lægge vores teoretiske viden fra os i udførelsen af interviewene.

12 Analysemetode

I de følgende afsnit vil vi beskrive, hvilke forbehold vi vil tage ift. transskriberingerne af fokus-gruppeinterviewene. Dernæst følger vores overvejelser vedrørende analysens arbejdsmetode og endelig forklares analysens konkrete trin.

12.1 Transskribering

Vi har valgt at optage interviewene og efterfølgende transskribere dem. Vi er opmærksomme på, at det ikke er simpelt at gengive med ord, hvad der er blevet sagt i et interview. Ifølge Brinkmann og Tanggaard er det nødvendigt at tage højde for, at det talte og skrevne sprog er sproglige medier, der er vidt forskellige (Brinkmann & Tanggaard 2015, 43). Vi forsøger imidlertid at komme så tæt, som mulig på det talte sprog ved f.eks. at medtage, at respondenterne nikker eller ryster på hovedet.

Med inspiration fra Brinkmann og Tanggaards manual for transskribering (ibid., 44), har vi udformet vores egen, som er tilpasset vores interviewform. Manualen skal sikre, at transskriberingerne udført af os har samme struktur. Den er vedhæftet den første gruppes transskribering (se bilag 4). For at imødekomme problematikken ved at omskrive det talte sprog til det skrevne, vil vi tage højde for to af Brinkmann og Tanggaards pointerer. 1) at transskriberingen udføres af den, som har afholdt interviewet, da det er svært for en tredjepart at høre den præcise ordlyd på optagelsen og 2) at transskribere forholdsvis tidligt efter afholdelsen af interviewet, så man potentielt kan huske, hvad der er blevet sagt (Brinkmann og Tanggaard 2015, 43). Eftersom vi begge to deltager i samtlige interviews, og hver især udfører to interviews, opfylder vi dermed dette krav. Vi har imidlertid valgt, at observatøren transskriberer forskerens interview, fordi observatøren potentielt har haft bedre overblik over samtalen, da denne ikke skal stille spørgsmål eller give reaktioner på respondenternes svar.

12.2 Overvejelser vedrørende analyse

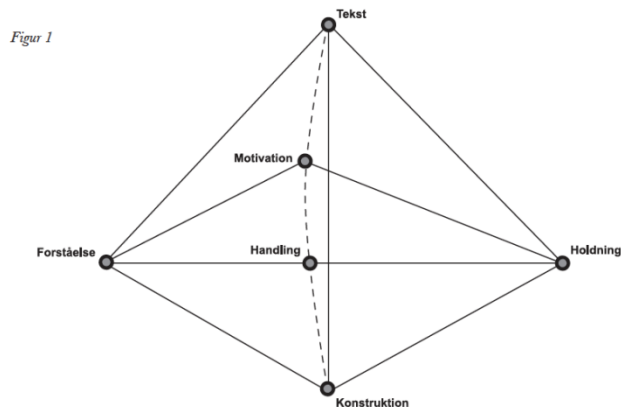
Når vi behandler vores empiri, er det relevant at gøre sig nogle grundlæggende overvejelser vedrørende vores analysemetode. Ifølge Tanggaard og Brinkmann begynder analysen allerede i løbet af interviewsituationen, fordi forskeren kan afprøve tolkninger i mødet med interviewpersonen (Brinkmann og Tanggaard 2015, 45). Man kan diskutere, hvad analyse i den kvalitative sammenhæng egentlig er. Brinkmann og Tanggaard forklarer analyseprocessen til at være: ”en bevægelse mellem at analysere (bryde ned, stille skarpt) og syntetisere, og målet er at ende med et overblik over materialet, der sætter en i stand til at se nye sammenhænge, en ny orden, som ikke var åbenbar fra begyndelsen” (ibid., 46). I dette speciales tilfælde er det imidlertid modsat, fordi vi arbejder med diskursanalyse og poststrukturalisme, som netop anser det for legitimt, at resultaterne af en analyse ikke giver nye sammenhænge, men derimod ”fragmentariske” og ”mosaikagtige” perspektiver. Fordelen herved er, at det giver nye perspektiver og et blik for modsætninger (ibid.). Imidlertid vil vi i dette speciale tage udgangspunkt i begge tilgange, så vi på den ene side analytisk fokuserer på transskriberingerne og i fortolkningen af dem forsøge at se nye sammenhænge. Mens vi på den anden side har in mente, at fragmentariske og mosaikagtige perspektiver ikke nødvendigvis er negative for vores undersøgelse.

12.3 Receptionsanalytisk fremgangsmetode

Analysen af vores empiriske materiale vil blive sammenholdt med analyserne fra specialets del 1 og del 2, dette gøres: ”for at forstå, hvilke betydninger forskellige mediebrugere ’læser ind i’ teksten” (Lomborg 2016). Vi har valgt at tage udgangspunkt i Schrøders multidimensionale model (2003), som tager udgangspunkt i nogle generelle dimensioner ved mediereception, som altid i en eller anden grad har indflydelse på, hvordan modtagere oplever og anvender medieprodukter (Schrøder 2003, 63). Modellen kan anvendes til at indfange de vigtigste aspekter ved receptionen af medietekster, samt til udarbejdelsen af vores kvalitative interviews, og endelig til at strukturere analysen ud fra (ibid., 67). Modellen er derfor: ”en checkliste der skærper blikket for de fundamentale aspekter ved medieret betydningsproduktion” (ibid., 63).

Den multidimensionale model består af fem dimensioner: motivation, forståelse, konstruktionsbevidsthed, holdning og handling. De fem dimensioner er illustreret i en pyramidemodel for at tydeliggøre, at alle dimensionerne er forbundet med hinanden og teksten. Endvidere skal det expliciteres, at alle dimensionerne, undtagen handlingsdimensionen, skal opfattes som bevægelige på en

linje mellem to yderpunkter. Handlingsdimensionen er derimod en ”enten-eller” dimension (ibid., 68).

Figur 7: Den flerdimensionale model (Schrøder 2003, 67)

Motivation

I motivationsdimensionen ligger fokus på, hvor motiveret modtageren er, og hvilken form for motivation, der danner baggrund for modtagerens interaktion med medieteksten. Motivation handler: ”dybest set om den relevans-relation, der eksisterer mellem, på den ene side, modtagerens tids og rumligt strukturerede livsverden, og på den anden side medietekstens og brugssituationens univers” (Schrøder 2003, 68). På den måde er det nødvendigt at se på, hvorfor den givne medietekst er relevant ift. andre medietekster af lignende genre (ibid.).

Forståelse

Denne dimension undersøger, hvordan en modtager forstår medieindholdet denotativt og konnotativt. Den giver mulighed for at undersøge, hvordan modtagerens forståelse af en tekst er i overensstemmelse med, eller afviger fra, afsenderens intenderede budskab og/eller andre modtageres forståelse af tekstens budskab. Dermed giver denne dimension mulighed for at sammenligne en modtagers forståelse med et intenderet budskab og/eller andre modtageres forståelse (ibid.).

Konstruktion

I konstruktionsdimensionen er det særligt en bevidsthed over for medieteksten indhold, som er i fokus. Det er at forstå relationen mellem medietekst og modtager. Særligt i forbindelse med interaktive medietekster har modtageren mulighed for at være medskabere af teksten, men er modtageren

bevidst om dette og om tekstens indhold ift. f.eks. genre, valg, intertekstuelle referencer, humor og ironi, eller forholder modtageren sig blot til det givne udtryk som medieteksten giver uden at have en større forståelse for dennes komponenter (ibid.).

Holdning

Som tidligere nævnt bevæger holdningsdimensionen sig ikke mellem yderpunkter på modellens akse, men har ét fast ståsted. Holdning omhandler modtagerens subjektive indstilling til medieteksten og dens indhold. Holdningen kan være: ”præget af accept eller afvisning, enighed eller uenighed, eller en vekselvirkning mellem disse holdninger”. En tekstoplevelse vil altid afkaste en subjektiv holdning til indholdet, men modtageren er oftest kun bevidst om sin holdning til denne, hvis den er negativ ift. medieteksten (ibid.).

Ydermere er der to pointer, som kan være væsentlige at tage højde for i analysen. Først skal den multidimensionale model ikke betragtes som en proces-model, hvilket vil sige, at dimensionerne ikke skal betragtes i en bestemt rækkefølge. Betydningsdimensionerne kan derfor også ske på samme tid, hvorfor: ”én interviewsituation ofte rummer vidnesbyrd om mere end én oplevelsesdimension” (ibid., 67). Og endelig kan modellens dimensioner uden besvær inkorporere andre betydningsaspekter eller temaer, som gælder for vores konkrete undersøgelse (ibid., 63). Derfor vil vi i det følgende afsnit inddele flere af Schrøders dimensioner med tematiske emner.

13. Interviewguide

Med udgangspunkt i teorien fra del 1 og del 2 samt de metodiske overvejelser i del 3, har vi udformet en interviewguide, som findes i bilag 2. Interviewguiden indbefatter de emner vi gerne vil spørge ind til, samt forskningsspørgsmål og interviewspørgsmål. Vi tager udgangspunkt i Brinkmann og Kvaales eksemplar, som beskriver forskningsspørgsmålet til at være teoretisk affattet, hvorimod interviewspørgsmålene skal formuleres specifikt til modtagerens hverdagsprog (Brinkmann og Kvale 2015, 186-187). Forskeren kan selv bestemme, om der vælges en tilgang med direkte spørgsmål, eller om der anvendes mere indirekte spørgsmål (ibid., 185). Vi har valgt sidstnævnte, for så vidt som muligt ikke at påvirke de unges opfattelse af Girl Squads selvfremsstilling, men kun undersøge, hvad de tænker om billederne, hvad deres holdninger er, og hvordan de forstår billedernes formål.

Nedenstående er et udsnit af vores interviewguide, som er inspireret af Brinkmann og Kvaales model (ibid., 187). Vi har valgt at tilføje en fjerde kolonne i vores interviewguide, som indeholder opfølgende spørgsmål, der kan hjælpe til uddybe respondenternes svar.

Emne	Forskningsspørgsmål	Interviewspørgsmål	Opfølgende spg.
Forståelse/holdning Kønsforventninger (Butler)	Hvilke kulturelle forventninger har unge til kvinder, der er afklædte. Hvordan gør de unge køn?	(slide 3 vises) Hvad tænker I om kvindernes baggrund ud fra billederne?	F.eks. beskæftigelse, uddannelse, interesser, personlighed.
	Forstår unge, at der er feministisk intention bag?	Hvorfor tror I de har lagt disse billeder på Instagram?	Kunne der være et formål eller en intention med billederne?
	Hvordan forstår unge mediet Instagram?	Er det normalt for kvinder på Instagram at lægge denne form for billeder op?	

På trods af at vi følger en interviewguide skal den ikke nødvendigvis følges trin for trin. Ifølge Brinkmann og Tanggaard er det vigtigt også, at lade sig overraske af materialet og være åben over for sammenhænge, modsætninger og brud, som alt materiale kan indeholde (Brinkmann og Tanggaard 2015, 46).

14. Analyse af interviews

Inden vi går i gang med analysen, vil vi klargøre hvilket arbejde, der går forud for analysen. Først har vi lyttet til interviewene og transskriberet dem. I transskriberingsprocessen har vi skrevet relevante noter ned i transskriberingens venstremargen. Herefter har vi igen lyttet og gennemlæst vores interviews med henblik på at kategorisere respondenternes udtalelser i højremargen ift. Schrøders dimensioner. Imidlertid var der flere forskellige perspektiver fordelt under de individuelle dimensioner, hvorfor vi har valgt yderligere at supplere nogle af dimensionerne med undertemaer: frontstage, medietekstens kontekst, accept eller forargelse, distancering, kønsnormer, effekt af Instagram, opmærksomhed og anerkendelse samt feminisme. Med andre ord har vi allerede ved gennemlæs-

ningerne begyndt vores analyserende og fortolkende arbejde. Vi vil nu analysere det empiriske materiale ud fra Schrøders dimensioner. Undervejs vil vi lave henvisninger til transskriberingerne (bilag 4-7). Henvisningerne i parenteserne vil være (bilagsnummer, linjenummer).

Der var 17 elever, som meldte sig til vores interviews, fem elever fra 1. g, seks elever fra 2.g (delt i to grupper af tre), og seks elever fra 3.g. Vi vil i analysen henvise til de aliasser, som vi har givet respondenterne for at få en flydende tekst, hvor det på samme tid bliver tydeligt, hvem der siger hvad.

14.1 Motivation

I vores mail til gymnasielærerne gjorde vi det klart, at vi ønskede, at eleverne selv skulle have lyst til at deltage i undersøgelsen. På den måde kan man argumentere for, at eleverne er motiveret for at deltage, da de selv har meldt sig til undersøgelsen.

Udover deres motivation for at deltage i undersøgelsen blev det tydeligt under vores interviews, at relevans-relationen ift. medieteksten og brugssituationen var klar, da alle respondenter i undersøgelsen har en Instagram-profil. Respondenten Palle forklarer dog, at han ikke selv uploader materiale på Instagram og næsten ikke anvender det (7, 19).

Ift. motivationsbegrebet er det ydermere interessant at se på respondenternes kendskab til Girl Squad. Respondenternes kendskab til kvinderne kan potentielt påvirke deres besvarelser. De fleste af grupperne genkendte en eller flere af kvinderne som kendis-personer, og nogle af respondenterne kendte til kvindernes feministiske baggrund. Nikita Klæstrup blev genkendt som politiker (4, 23; 6, 36-37), og derudover var der et kendskab til hendes deltagelse i reality-showet Paradise Hotel (7, 34) og til den kjole vi har omtalt tidligere i specialet (4, 36-38). Louise Kjølsten blev flere gange genkendt som Twerk Queen (4, 35-36), eller blot :”hende, der twerker mega meget” (6, 25-26). Der er kun én, der giver udtryk for at kende lidt til Ekaterina Andersen (7, 31-32). De resterende respondenter ved ikke, hvem Andersen er (4, 25-26), men de kender til Girl Squad. Gruppe 1 kendte ikke til kvindernes feminisme, gruppe 2, 3 og 4 kender alle til kvinderne som feminister i større eller mindre omfang. Der er flere af respondenterne, der italesætter, at Girl Squad er kendte for billeder, hvorpå de optræder letpåkledte, og at de forsøger at udøve en anderledes form for feminisme: ”Ja det er de der feminister [...]. Det er sådan lidt, sådan nogle feminister. Altså de prøver sådan at udtrykke sig ved sådan at lægge nogle letpåkledte billeder ud på Instagram” (5, 21;31-33). Respondenterne har dermed et varieret kendskab til Girl Squads medlemmer, men alle respondenterne,

undtagen gruppe et, har eller opnår gennem interviewet kendskab til Girl Squad som feminister, enten ved egen erfaring eller gennem de andre respondents svar.

14.2 Konstruktionsbevidsthed

Da alle respondenterne har en Instagram-profil, har de et kendskab til mediet, dets muligheder og indholdet på Instagram. Deres erfaring kan variere, særligt Palle, som ikke anvender sin Instagram (7, 14-15;19). Dette kan gøre, at Palle ikke har den samme relation og opfattelse af mediet, som de andre. Palle er i den forbindelse den eneste, som opfatter billederne, som: ”lidt grænseoverskridende” (7, 65), hvortil Karla udtrykker, at hun synes: ”de er pæne” (7, 64). Det kan udledes i det følgende svar af Karla, at Palle finder det grænseoverskridende, fordi han ikke er vant til Instagram: ”Nu er jeg jo vant til at bruge Insta meget, og jeg har da set billeder, der er meget værre end det der, ift. hvor meget tøj de har på” (7, 67-69). Med denne udtalelse giver Karla udtryk for, at der er opbygget en form for tolerance og accept af lignende billeder på Instagram.

14.2.1 Frontstage

De fire interviewgrupper udtrykker alle, at Girl Squad fremstiller sig selv på en opstillet og særligt poleret måde. Flere af respondenterne udtrykker, at billederne er opstillede, hvilket de bl.a. beskriver, at de opfatter gennem kvindernes poseringer. Andersens posering bliver særligt bemærket, hvilket udtrykkes ved, at Silke udbryder: ”Ej det billede der”, og forklarer herefter at: ”Hun står sådan lidt med hoften opad, lige for at få sådan en god talje, tror jeg. Og så med hænderne over hovedet, håret på brysterne” (4, 119-121). Herefter tilføjer Line: ”Ja og hende der i midten, er det ikke Nikita. Det er også meget opstillet” (4, 122-123). Det bliver dermed tydeligt, at Silke og Line opfatter poseringer, som en metode Andersen og Klæstrup fremstiller sig selv på. Udover poseringerne fremhæver respondenterne, hvordan påklædning og rekvisitter har betydning for deres opfattelse af billederne. Under interviewet bliver Andersens undertøj og hendes anvendelse af blomster i sine billeder eksempelvis nævnt. Kirsten beskriver Andersens undertøj som ”fancy”, og kan ikke forbinde undertøjet med det, som en gennemsnitlig kvinde ville gå med på en hverdag. Eksempelvis på grund af undertøjet opfatter respondenterne billedet som opstillet og fremstillet, hvormed billedet ikke repræsenterer den gennemsnitlige kvinde (6, 179-184). For flere respondenter har blomsterne den effekt, fordi de er intenderet og langt fra tilfældige, hvilket gør at respondenterne kategoriserer billederne som opstillet (5, 131-134).

Udover poseringer og rekvisitter påpeger Sigurd og Karla, at de opfatter billederne som opstillede, da de mener, at Girl Squad redigerer deres billeder (6, 58-59; 7, 130-132). Tanja opfatter særligt Andersen og Klæstrups billeder som redigerede (7, 70-72). Flere af respondenterne har mistro til, at Girl Squads billeder ikke har gennemgået en behandling, hvorfor respondenterne beskriver billederne som falske, ikke naturlige og redigerede. Klæstrups billeder bliver beskrevet som falske, særligt på grund af billedets fremstilling af hendes ansigt (7, 70-72) og i forbindelse med Andersens billeder beskriver Mads, at han især opfatter hendes billeder, som opstillede (7, 212-213). Ydermere nævner Karla fra samme gruppe, at hun tror, at billederne er manipuleret med airbrush. Det er lidt uklart om det er Andersens billeder, eller om det er Girl Squads billeder generelt, som denne respondent henviser til. Med ovenstående beskrivelser og analyser af respondenternes svar, er det tydeligt at respondenterne oplever Girl Squads billeder som opstillede, og at Girl Squad redigerer deres billeder for at give et bestemt indtryk med deres fremstilling.

14.2.2 Medietekstens kontekst

Vi fortalte respondenter at alle billederne var fra kvindernes Instagram-profiler, hvilket betød at vi placerede billederne i relation til Instagram. Vores italesættelse betød, at respondenterne forholdte sig til Instagram som medie og kontekst for billederne.

Nogle respondenter giver derudover udtryk for, at der på sociale netværksmedier og særligt Instagram, er nogle forventninger til hvad ens selvfremsstilling skal indeholde. Sigurd forklarer dette med, at der er nogle bestemte forventninger til dem, som de skal leve op til: ”man skal redigere, man skal have den bruneste hudfarve, man skal have de færreste rynker [...]. Man skal helst have det perfekte liv og det skal være den perfekte frokost” (6, 310-315). Sigurd beskriver også, hvordan de sociale netværksmedier giver mulighed for at udtrykke sig i overensstemmelse med disse forventninger, selvom det ikke er den hele sandhed, da det er muligt for brugerne uploade billeder asynkront, hvilket Sigurd beskriver med: ”man sidder bare derhjemme, og laver måske ikke det store, men lægger et billede op fra en ferie for et halvt år siden, og så virker det som om man har det fedeste liv” (6, 315-318). Dette udsagt understøttes af Kirstine fra samme gruppe, som beskriver, at der er nogle aktiviteter, som bliver anset for at være mere attraktive og prestigefyldte end andre. Det at sidde hjemme har ikke den samme sociale værdi: ”som hvis man er ude og tager billeder af en eller anden fin restaurant, eller hvis man er ude et sted og få fancy drinks og drikker øl et sted. Så handler det meget om, at man skal synes, at man har været alle mulige steder og man har et fedt liv, hvor der hele tiden sker noget” (6, 323-327). Derudover beskriver Sigurd og Kirstine, at de er af den

opfattelse, at billederne på sociale netværksmedier skal se ud på en bestemt måde: ”Det skal have de rigtige farver. Og så er der jo flere, der går ind og tjekker ens Instagram og det vil man jo gerne have. Så kan man måske få nogle venner på Facebook, eller på snapchat, eller følge en twitter” (6, 330-333). Dermed beskriver respondenterne, at Instagram giver mulighed for at fremstille sig selv anderledes end virkeligheden nødvendigvis tillader. I relation til Goffmans begreb frontstage, har respondenterne en forståelse af, at man performer sin identitet på sociale netværksmedier, hvorfor man kan argumentere for, at de er opmærksomme på Girl Squads fremstillede identitet, og dermed deres frontstage. Imidlertid kan man argumentere for med Meyrowitz’ begreb middle region, at Instagram er middle region, og at respondenterne har en oplevelse af at Girl Squads middle region indeholder en stor del af frontstage.

Ud fra ovenstående kan man med Schrøders forståelse af konstruktionsbegrebet argumentere for, at respondenterne har en kritisk bevidsthed overfor Girl Squads billeder, da de tilgår dem med en forståelse for, at de er redigerede, opstillede og ikke fremviser det naturlige. Derudover giver nogle af respondenterne udtryk for en generel kritisk holdning til indholdet på Instagram. Respondenterne bliver på den måde hverken offer eller medspiller for medieteksten, men nærmere en vidende og opmærksom modtager af medieindholdet. Respondenterne forholder sig kritisk til Girl Squads billeder, og respondenterne giver klart udtryk for at Girl Squads billeder fremstiller en frontstage, hvilket kvinderne gør ved deres performance foran kameraet og modtageren. Ifølge respondenternes svar kan man argumentere for, at de mener, at Girl Squad performer en bestemt identitet gennem deres selvfremstilling.

14.3 Holdning

Vi har valgt at inddele respondenternes svar i temaerne accept og forargelse, distancering, samt kønsnormer.

14.3.1 Accept eller forargelse

Respondenternes holdning til Girl Squads billeder er varierende, men flertallet af respondenterne giver udtryk for, at de ikke selv ville lægge lignende billeder op på de sociale netværksmedier. Nogle af respondenterne udtrykker meget klart, at de bestemt ikke ønsker, at billeder af denne karakter bliver lagt op på eksempelvis Instagram: ”Jeg skulle i hvert fald ikke udstilles på den måde” (4, 149). Mens blot én af respondenterne, Karla, har lagt et billede op på Instagram, hvor hun optræder lettere afklædt. Karla fortæller, at hun har lagt et billede op af sig selv i bikini fra en ferie. Men Kar-

la understreger, at det "ikke [var] sådan opstillet undertøjsbilleder" (7, 195), men at: "det er mere bare sådan ferie billeder, altså det er selvfølgelig opstillet, jeg har jo bedt hende om at tage et billede" (7, 197-198). I ovenstående udtalelser giver Karla udtryk for, at der ifølge hende er en grave-rende forskel på, om billedet er et opstillet bikinibillede fra en ferie, eller om det er et opstillet un-deretøjsbillede ligesom Girl Squad lægger op. Derfor kan der argumenteres for, at Karla har forskel- lige diskursive opfattelser af bikini og undertøj, som gør at disse to beklædningsgenstande ikke konnoterer det samme.

Nogle af de andre respondenter, som ikke har lyst til at fremstille sig selv på samme måde, beskriver, at der kan forekomme kritik, hvis man lægger denne type billeder op. Dette beskriver Thomas med: "hvis det var en af os, der synes man godt lige kunne tænke sig at lægge sådan nogle billeder op af sig selv, så tror jeg at det ville blive set lidt ned på" (4, 154-156). I relation til "at bli- ve set ned på" kan man argumentere for, at Thomas omtaler en stigmatisering. Herefter tilføjer Sil- le: "Jeg ville i hvert fald ikke turde møde op en mandag morgen" (4, 158). Man kan argumentere for, at Thomas og Sille udtrykker, at der er en nedsættende diskurs om at fremstille sig selv letpå- klædt, hvor man optræder letpåklædt. Ydermere udtrykker Thomas at: "man må forvente kritik eller et eller andet, hvis man lægger sådan noget op" (4, 176). Sille udtrykker sig med en frygt for dette nedsættende blik: "Jeg ville i hvert fald ikke turde møde op en mandag morgen" (4, 158). Dermed tilkendegiver Sille en frygt for andres holdninger, hvilket udtrykker, at andres kommentarer og holdninger fungerer som en social kontrol for, hvad de unge lægger op på de sociale netværksmedi- er.

Selvom flertallet af respondenterne ikke ønsker at lægge billeder op af denne karakter, accep- terer flertallet, at Girl Squad gør det. Line siger f.eks.: "Altså det må de jo sådan set selv om" (4, 146), hvortil Sille tilføjer, at hun er ligeglad, hvad andre gør, så længe hun ikke bliver presset til at gøre det (4, 147-148). En anden respondent, Sigurd, er helt uforstående overfor, hvorfor Girl Squad lægger disse billeder op: "Det er jo bare fordi jeg ikke rigtig kan se formålet med det, at udstille sig selv på den måde, bare for at få et tal" (6, 228-229), her formoder vi, at "et tal" henviser til likes eller følgere. Sigurd mener, at kvinderne lægger billederne op, fordi: "det er jo også en måde at promovere sig på, og få anerkendelse på, eller hvert fald få opmærksomhed på" (6, 215-217). For Sigurd er det enten ikke den rigtige måde eller af de rigtige årsager, at kvinderne lægger disse bille- der op, og han kan ikke se et formål med at udstille sig selv på denne måde.

Kirsten beskriver, hvordan hun synes, at Girl Squad er modige og fortjener respekt for at turde at lægge billederne op, hvor de optræder letpåklædte, fordi: "man har jo ikke nogen anelse om,

hvordan folk reagerer. Man kan jo godt blive svinet til, altså så det er modigt nok at gøre det” (6, 210-214). Karen tilslutter sig Kirstine, og synes: ”det er sygt nice” (6, 237), men efter at hun bliver forsikret om af Jacob om, at kvinderne gør det for at tjene penge (6, 238), synes hun at: ”Det er så det, der er lidt forkert. [...]. Jeg synes ikke det er sådan negativt. Jo jeg ville jo aldrig gøre det der, men du ved... Det er ikke fordi, jeg tænker anderledes om dem” (6, 239, 242-244). Jacobs opfattelse af Girl Squads intention gør ikke, at Karen tænker anderledes om kvinderne, men imidlertid mener hun stadig, at det er ”lidt forkert”. Dermed kan der argumenteres for, at penge og intention spiller ind på, hvad Karen tænker om det at lægge billeder op, hvor Girl Squad optræder mere eller mindre afklædt.

Gruppe 4 er også forholdsvis accepterende overfor Girl Squads billeder. Richard udtrykker dog, at han synes: ”de virker for opstillede, det er ikke særlig naturligt” (7, 168), hvilket kan betyde, at han ikke mener at billederne sender et godt budskab til andre, eller at billeder på sociale netværksmedier bør være naturlige, for at være acceptable. Mads’ holdning til billederne, er at: ”de måske sku lægge det op, de gerne vil” (7, 173). Han uddyber med, at det er modtagerens eget valg, om denne ønsker at se på billederne og derfor mener Mads: ”hvad de bruger deres profil til og hvad de lægger op, det synes jeg er deres eget valg” (7, 177-178). For Mads er det særligt det frie valg, både til at lægge billederne op og til at se dem, hvis modtageren har lyst til det, der betyder noget for ham, når han skal danne sin mening om billederne. Det er dermed for Mads vigtigt, at brugerne selv har bestemt, hvad de ønsker at se eller hvad de ønsker at lægge op.

14.3.2 Distancering

I ovenstående afsnit fremgår det, at flertallet af respondenterne i vores interviews udviste accept for Girl Squads ønske om at lægge disse billeder op på Instagram. Imidlertid giver flere af respondenterne udtryk for en distancering til billederne.

Flertallet af respondenterne mener, at det er afvigende eller anormal opførsel for ikke-kendte personer at uploade denne type billeder på Instagram. Lotte og Anna udtrykker begge, at det mest er kendte personer, som lægger billeder op af dem selv, hvor de optræder uden så meget tøj på (5, 97). Dette understøttes af Line og Thomas, som er enige i at særligt kendte personer dyrker en afklædt selvfremstilling (4, 81-82), og at: ”det virker sådan lidt mere i gåsøjne acceptabelt, når de er kendte mennesker” (4, 151). Thomas forklarer dette med, at kendte personer allerede er udsat for en eksponering i medierne, og derfor virker det ikke, på respondenterne, lige så voldsomt, når de uploader denne type billeder. Disse respondenter beskriver også, hvordan de ville reagere anderledes, hvis

det var deres klassekammerater, som begyndte at uploade denne type billeder. Men når det er kendte personer, så er det mere en selvfølgelighed (4, 188-189). Dermed kan man argumentere for, at der for de unge vi interviewer er påvirket af en diskurs om kendte personer, som gør at det er mere socialt acceptabelt, at de eksponerer sig selv, da de allerede bliver eksponeret i medierne. Udover at distancere sig fra denne billedtype, så beskriver Sigurd også, at Girl Squad forsøger at fremstille et perfekt liv (6, 232), og Molly beskriver at denne adfærd ikke er atypisk på Instagram (7, 107-108).

14.3.3 Kønsnormer

I løbet af vores interviews kom det til udtryk, at respondenterne havde bestemte kulturelle forventninger til kvinderne ud fra deres billeder på Instagram.

I vores interviewguide inkluderede vi et spørgsmål omhandlende respondenternes forventninger til Girl Squads baggrund. Flere af respondenterne gav udtryk for, at kvinderne i Girl Squad ikke virker særlig intelligente ud fra deres billeder (6, 80-82). Lotte siger: ”Altså jeg tror ikke at det er de skarpeste, jeg ved det ikke, altså jo” (5, 56). Thomas tilføjer, at: ”Man kunne måske også godt tænke sådan lidt, at de har haft en hård barndom eller sådan et eller andet. De har ligesom haft behov for at udtrykke sig selv” (5, 57-60). Respondenterne beskriver, at der eksisterer en diskurs om, at hvis det er den måde, en person udtrykker sig på, må der være en dybere liggende årsag, enten er de ikke kloge nok, til at gøre andet eller også har de oplevet svigt i barndommen. Flere af respondenterne udtrykker, som tidligere nævnt, at kvinderne kunne have til formål at opnå anerkendelse, berømmelse eller at få opmærksomhed (5, 190-193; 6, 215-217). Her kan dimensionerne holdning og forståelse siges at være forbundet, fordi respondenterne giver udtryk for en holdning, som de begrundes med en forståelse af Girl Squad. Senere blev respondenterne spurgt til kvindernes baggrund så kom ovenstående intention igen til udtryk, f.eks. siger Anna, at hun tænker billederne udtrykker at kvinderne er: ”Opmærksomhedssøgende” (5, 67). Flere af respondenterne forklarer dermed kvindernes adfærd som et forsøg på at få opmærksomhed fra omverdenen.

Nogle af respondenterne fortæller, at de ikke forventer, at kvinderne i Girl Squad har læst i flere år, men at de derimod forventer at kvinderne har en kreativ profession (7, 245-250). Respondenterne udelukker kontorarbejde, og nogen af dem endda betvivler, at kvinderne har en uddannelse. Dermed er der en diskurs omkring kvindernes udtryk og udtryksform, som gør, at der ikke forventes, at de er intelligente og har en længere uddannelse.

Flere af respondenterne er bevidste om Nikita Klæstrups politiske engagement. Lotte udtaler f.eks., at hun ikke kan se, hvordan billederne og det at være politiker kan have forbindelse: ”det

synes jeg ikke helt hænger sammen [...]. Altså jeg synes bare ikke at det er idealet for en politiker” (5, 76). Lotte giver her udtryk for, at der eksisterer en diskurs for, at man som politiker skal opføre sig på en bestemt måde, for at det er socialt acceptabelt og kan sammenkobles med en politisk sammenhæng. I denne forbindelse kan man argumentere for, at Girl Squads påstand om, at der er nogle, der ikke kan forbinde skønhed og intelligens. En anden respondent, Palle, mener at Klæstrup kunne være filmstjerne, hvortil Karla mener, at Klæstrup nærmere kunne være prostitueret (7, 88-89), dette forklarer Karla med Klæstrups tøjvalg, hvilket vi vil uddybe nærmere i temaet udseende.

Flere af respondenterne lægger særligt mærke til Andersen i forbindelse med spørgsmålet til kvindernes baggrunde. Det kan være fordi, respondenterne ikke har lige så stort kendskab til hendes baggrund som de andre to kvinders baggrund. Respondenterne foreslår at Andersen er model (7, 131) eller blogger (7, 103). Line foreslår, at Andersen er blogger, og beskriver, at bloggere: ”lægger sådan noget op og der sådan lever af være blogger” (4, 206-208). Lines holdning er, at bloggere har en lignende måde at udtrykke sig på, hvilket er en del af deres profession.

Nogle af respondenterne kommenterer på Ekaterinas poseringer, ansigtsudtryk og afklædte krop. Jacob siger: ”Ekaterina hun virker også sådan lidt halv liderlig på alle sine billeder” (6, 126). Dette forklarer han med Andersens poseringer og ansigtsudtryk, som han beskriver som: ”det skal virke som om hun nærmest er forelsket i den der ser det billede” (6, 278-279). Efter vi spurgte mere ind til Jacobs opfattelse af Andersens udtryk, forklarer han, at:

”Det er hvert fald hendes intention at se fræk ud, så hun ligesom kan fange en masse til at se hendes billeder. Jeg ved ikke om hun ligefrem vil se liderlig ud, eller om hun ligefrem ser liderlig ud. Men hun skal hvert fald prøve at skabe noget opmærksomhed, og det gør de jo alle sammen på hver sin måde kan man sige” (6, 284-288).

Dermed giver Jacobs svar udtryk for, at der eksisterer en særlig diskurs for, hvordan en kvinde kan se lysten og fræk ud. Denne diskurs mener han, at Andersen performer gennem sine billeder.

Det er tidligere beskrevet i denne analyse, at respondenterne Karla forstod en forskel ved undertøj og badetøj, der er imidlertid flere respondenter, der under interviewet giver udtryk for, at Girl Squads tøj og udseende konnoterer diskurser, hvilket vi vil undersøge nærmere i dette afsnit.

Karla fortæller, at hun forbinder Klæstrups tøj med en prostitueret eller en stripper. Når vi beder Karla forklare, hvorfor hun forstår dette ved Klæstrups udtryk, svarer hun, at det er tøjet, der konnoterer dette: ”Trøjen, der er kun lige dækket over... og læder, det forbinder jeg med sådan noget lidt sådan stripper-agtigt” (7, 91-92). Det bliver dermed udtrykt, at Karla forbinder det blottede

eller lettere tildækkede med en profession, hvor sex og seksualitet har dominerende betydning. Der kan argumenteres for, at dette er fordi, der eksisterer en bestemt diskurs for, hvordan prostituerede ser ud.

Lotte giver under interviewet også udtryk for, at der er noget ved Girl Squads fremstilling på deres billeder, som konnoterer "luder" efter hendes diskurs omkring, hvad en "luder" er: "Altså jeg synes ikke, at det er sådan frastødende eller sådan noget. Jeg tænker ikke, at det er sådan luderagtigt. Det er ikke fordi, jeg synes, at det er en klam person så. Det må de selv om" (4, 149-152). Der kan argumenteres for, at det ikke er den samme diskurs, som Karla og Lotte har. Lotte sammensætter "en klam person" og "frastødende" med "luder". Hermed kan der argumenteres for, at det er ikke "luder" som profession, men det er nærmere nogle personlighedstræk, som Lotte forbinde med ordet luder. Lotte uddyber med:

Altså jeg ville ikke tænke så meget, jeg ikke at det er frastødende. Jeg synes godt nok, der er nogen som er meget dømmende og sådan, at de må godt nok have en lav uddannelse eller et eller andet eller de må godt nok være dum, eller de søger godt nok meget opmærksomhed eller et eller andet (5, 186-190).

Med denne beskrivelse skaber Lotte en ækvivalenskæde for en luder. Denne person kan beskrives som er frastødende, har en lav uddannelse, er uintelligent eller opmærksomhedssøgende. I speciallets analyse af *Ludermanifestet* blev det undersøgt, hvordan Girl Squad mener, at samfundet har en bestemt diskurs i forbindelse med "luder" (jf. kvinde- og luderforhandlinger). Lottes diskursive opfattelse af en luder, kan der argumenteres for at denne bekræfter nogle af Girl Squads påstande, hvor en kvinde er en luder, når hun klæder sig udfordrende eller blotter sin krop. Ydermere bekræfter Lottes diskurs, at hun mener der er personer, som ikke ville kunne forbinde kvindernes fremstilling med en høj akademisk uddannelse eller med intelligens.

Kirstine kommenterer på Kjølens påklædning: "hvor hun (Louise) har en meget lille g-streng på, der sidder helt op over navlen, der synes jeg måske det bliver lidt meget. Jeg har aldrig forstået, hvorfor underbuksekanten skal sidde helt oppe over navlen, det synes jeg virker sådan lidt voldsomt" (6, 252-259). Det er placeringen af Kjølens g-streng virker voldsom på Kirstine, og hun begrundet det med, at: "jeg synes det bliver for meget, når det bliver så meget hud" (6, 265-266). I forlængelse af dette er det interessant, hvordan Kirstine synes, at Kjølens påklædning er mindre acceptabel end Klæstrup og Andersens fordi: "Ja altså det er hvert fald også hende, som viser mest hud" (6, 263). I relation til ovenstående opfattelse af luder, var det den blottede krop som diskursivt

havde en bestemt forståelse omkring sig. Derudover kan man se Kirstines beskrivelse som et udtryk for backstage. Potentielt mener Kirstine at den afklædte krop tilhører en backstage performance, når der er en vis mængde af bar hud.

Kirstine beskriver senere i interviewet kvinderne, som: ”De er sådan nogle sminkedukker, lidt synes jeg” (6, 83). Denne kommentar kommer i forlængelse af, at Sigurd beskriver, hvordan han uden kendskab til kvinderne ville opfatte dem som uintelligente. Derfor kan Kirstines kommentar forbindes med beskrivelsen af Girl Squad som uintelligente give udtryk for at ”sminkedukker” har en bestemt diskurs, ligesom ”luder”. Man kan argumentere for, at udtalelsen tilkendegiver, at sminkedukker blot er et flot ydre, som ikke har anden substans end deres udseende.

I specialets analyse af Girl Squads Instagram-profiler er det belyst, hvordan Andersen og Kjølsten italesætter kropspositivisme gennem deres selvfremsstilling på deres Instagram-profiler, hvilket er noget, som vores respondenter også giver udtryk for under vores interviews.

I løbet af vores interview spurgte vi, hvad respondenterne tror at Girl Squads intention med deres billeder er, til dette svarer både Karen og Kirstine, at de tror intentionen er at fremstille et fokus på kvindelige former og kropsdele (6, 52-53, 57). Særligt Karen kobler intentionen bag billederne sammen med et feministisk budskab ift. at vise kvindekroppen frem: ”Jamen det er lidt som om de skal vise kvindekroppen frem, også hvis det sådan er, at de var feminister, så kan det også have noget at gøre med, at sådan ser en normal kvinde ud med alle former og sådan noget” (6, 171-173). Sammen med fremstillingen af kroppen uddyber hun med, at kvindekroppen eksisterer i alle former og omtaler ”en normal kvinde”. Det viser, at der eksisterer en diskurs omkring kroppens diversitet. Sigurd tilføjer i denne forbindelse: ”Det er jo ligesom [...] stor numse, der gør at man pludselig får noget anerkendelse og måske et bedre selvværd” (6, 195-197). Med denne kommentar kan der argumenteres for, at ”man” henviser til modtageren. Hvis dette er tilfældet, mener Sigurd, at ved at opleve en fremstilling af en kvinde, der viser sin store numse, vil modtageren selv kan opnå et højere selvværd. Dette kan være fordi modtageren oplever, at andre også har en krop, der afviger fra en idealforestilling. Jacob siger om intentionen: ”Altså jeg tænker det er for at provokere den almindelige borgers tanke om, bl.a. hvordan kvindekroppen ser ud” (6, 199-200). Det handler for respondenterne altså om at fremvise noget, som kan afvige fra idealet, så det kan kommunikere til modtageren at der eksisterer en helt almindelig krop. Tanja peger på Kjølsten og siger: ”Måske er det også sådan [...] at man ikke behøver være mega tynd, og at det er okay at have former”. Dette citat fremhæver, at Tanja særligt lægger mærke til Kjølstens kropslige udtryk, som for hende signalerer, at man ikke behøver at se ud på en bestemt måde for at ens krop er acceptabel.

Imidlertid påtaler Karen, hvordan hun ikke helt kan forbinde kvinderne i Girl Squad med ”en normal kvinde”: ”Jeg tænker også, at den gennemsnitlige kvinde ser måske ikke præcis ud som de gør på billederne, så det er måske også sådan lidt stereotype” (6, 174-176). Ud fra citatet kan man argumentere for, at Karen synes kvinderne i Girl Squad i højere grad repræsenterer et ideal frem for at fremstille den gennemsnitlige kvinde, hvilket også er diskuteret i analysens første del. Karen uddyber sin observation med, at kvindernes billeder virker ”meget opstillede” (6, 179), og at de dermed ikke fremstiller en gennemsnitlig kvinde, i relation til det kan man inddrage frontstage begrebet, da dette gør, ifølge Karen, at kvinderne i Girl Squad gennem deres fremstilling ikke viser den normale kvinde, potentielt fordi Karen ser deres udtryk som forskønnet og urealistisk. I denne forbindelse er det interessant at se, hvordan Jacob og Sigurd tilføjer, at det ikke er ensbetydende med, at kvinderne får positiv omtale og anerkendelse (6, 202-203). Dette kan fortolkes til, at selvom kvinderne med deres billeder fremstiller en kropspositivistisk diskurs, ikke nødvendigvis ændre noget med deres fremstilling, da de blot fremviser forskønnede idealer.

14.5 Forståelse

Afslutningsvist vil vi behandle respondenternes forståelse af Girl Squads selvfremsstilling på Instagram. Denne dimension vil derfor sammenholde respondenternes besvarelser og dele af denne analyse med Girl Squads feministiske budskab, ydermere vil effekten af Instagram blive undersøgt.

14.5.1 Effekt af Instagram

Det er tidligere beskrevet, hvordan vi med vores italesættelse af Instagram, som er medie for billederne, skaber en kontekst at forstå billederne ud fra. Nogle af respondenterne forstår Girl Squads intention med billederne ift. Instagram, det er eksempelvis ift. at sælge produkter, tjene penge på at være kendt på Instagram og at opnå likes (4, 61, 134; 6, 238). Respondenten Tanja forklarer, at der: ”er også nogen der har det som et erhverv, altså at der er nogen der tjener mange penge på at blive sponsoreret og sådan nogle ting, og det kan godt være deres Instagram er blevet meget kendt og det er typisk sådan nogle, der får sådan nogle tilbud” (7, 152-155). De tilbud, som Tanja nævner er at komme i tv, i bladende m.m. (7, 148-151). Dermed forstår Tanja intentionen med Girl Squads billeder til være, at de vil være kendte, og derfor lægger de disse billeder på Instagram for at blive kendte. Det er også tidligere nævnt, at nogle af respondenterne tror, at kvinderne tjener penge på at lægge deres billeder op, hvormed kvindernes intention kan aflæses til at være at tjene penge på at være en Instagram-personlighed (jf. køn).

Udover intentionen, tror nogle respondenter, at kvindernes intention med billederne er at blive kendte og tjene penge, Anna nævner eksempelvis at intentionen kan være: ”Flere følgere måske, det er lidt mere attraktivt at følge sådan en der, end bare en der lægger billeder op af en eller anden skov” (5, 145-146). Jacob, Annemette og Sigurd beskriver også, at Girl Squads intention kan være at få likes (6, 58-59; 6, 64-65; 6, 90). Jacob udtaler: ”Ja, altså ... Jeg synes bare, at seksualitet spiller en stor rolle i det her, men jeg tror også, det er en måde at få likes på” (6, 64-65). Jacob forklarer dermed at kvinderne optræder afklædte for at andre vil trykke like deres billeder.

En anden respondent forklarer intentionen med, at Girl Squad godt kan lide at fremstille sig på denne måde, hvor de viser meget hud (5, 38-39). Ydermere beskriver Peter at en ideel selvfremsstilling kan være kvindernes intention, da: ”Man prøver vel altid at fremstille sig bedst muligt på Instagram, og det er vel også lidt det de prøver på, på de billeder” (5, 218-219).

14.5.2 Opmærksomhed og anerkendelse

Flere af respondenterne, som det tidligere er analyseret, mener at Girl Squad fremstiller sig selv på denne måde, for at få opmærksomhed og anerkendelse på (jf. 14.3.1 Accept og forargelse). Kvinder kategoriseres som opmærksomhedssøgende og deres intention forklares også i høj grad med, at de ønsker at få opmærksomhed fra andre.

Interessant ift. opmærksomhed og anerkendelse er at nogle af respondenterne giver et bud på, hvorfor kvinderne søger dette. Eksempelvis udtaler Sigurd:

Jeg tænker mere, at det måske er en eller anden måde de kan få en anerkendelse på, som de måske aldrig har haft, fordi de ikke har været gode i skolen eller et eller andet. Det er jo ikke fordi de promoverer sig, som om de har den bedste uddannelse eller noget. Det er jo ligesom likes og undertøj store ... stor numse, der gør at man pludselig får noget anerkendelse og måske et bedre selvværd (6, 191-197)

Man kan dermed argumentere for, at Sigurd forstår Girl Squads intention til at få dækket et behov for anerkendelse, som de ikke har fået dækket, da kvinderne var yngre, eller at kvinderne lægger billederne op for at få en bedre selvværd. Her kan man formode, at han mener, det er muligt for kvinderne at opnå dette, fordi de lægger billederne op på Instagram, hvor det er muligt at modtage anerkendelse.

Udover en intention om personlig opmærksomhed, så beskriver nogle af respondenterne også, at intention kan være til et bestemt budskab eller en bestemt debat. Mads udtaler, at: ”Jeg tror de er

lagt op for at vise deres former og kurver og sådan noget, men måske også for at provokere lidt og skabe noget debat. Det er de hvert fald kendt for at gøre” (7, 50-52). Her sammenkobler Mads sit kendskab til kvinderne i Girl Squad med det, der ifølge Mads, er deres intention. Mads uddyber med, at Girl Squad ønsker at skabe en debat om, hvad der er acceptabelt at lægge op på sociale netværksmedier, og hvor meget tøj man bør have på, på billeder på sociale netværksmedier (7, 54-56). Dette giver udtryk for, at der er en debat om selvfremstilling på sociale netværksmedier. I forlængelse af Mads’ udsagn tilføjer Karla: ”Ja men der er jo også meget debat om, hvad man må lægge op. Som om man ”slutshamer” piger. Så jeg tror også bare det er sådan ”vi lægger bare det op vi har lyst til” (6, 57-59). I dette citat forbinder Karla den foromtalte debat og diskurs med slutshaming, hvilket kan argumentere for, at der allerede er en diskurs om slutshaming på sociale netværksmedier. Ydermere italesætter hun også det, Girl Squad selv beskriver om deres nudes, at de lægger dem op, fordi de har lyst (jf. Introduktion).

Det er tidligere omtalt, hvordan flere af respondenterne gav udtryk for, at hud og letpåkledte kroppe konnoterede bestemte ting, eksempelvis seksualitet. Vil vi se nærmere på, hvordan respondenternes forståelse af seksualitet har betydning for deres opfattelse og holdning til Girl Squads selvfremstilling. I forbindelse med selvfremstilling beskriver Sigurd, at det handler om at man bliver seksuelt tiltrukket (6, 310). I denne forbindelse kan man argumentere for, at sex sælger, og at selvfremstilling hyppigst og mest effektivt bliver gjort med seksuelle undertoner. Karen udtrykker derimod, at seksualisering gør, at man ser ned på Kjølens evne til at twerke:

Især også Louise, du ved, hun kan noget med sin bagdel. På den måde så viser hun jo også bare, at det er det hun er god til. Så kan det godt være, at det der med, at det er en numse, så bliver det lige pludselig seksuelt forbundet, det kunne jo lige så godt være et eller andet, andet. Det kunne være hun var god til yoyo. Så der ser man jo allerede ned på det, men det er jo egentlig det hun er god til (6, 303-309).

I ovenstående citat pointerer Karen at kroppen, særligt bagdelen, er seksualiseret, hvilket gør at selvom Kjølens er dygtig til at twerke, så får hun ikke den rigtige anerkendelse, fordi kroppen er seksualiseret og dermed er evnen ikke ligeså gyldig.

Flere af respondenterne giver også udtryk for, at der er forskel på seksualiseringen af den mandlige og den kvindelige krop. Karen beskriver denne forskel med: ”og så er det lige som træningsblogs fra mænd, der lægger de jo også ud deres resultater, så hvis det var den form, så er det jo et helt andet billede man får af dem, men det ser meget seksualiseret ud” (187-190). Citatet udtryk-

ker, at der er en anden diskurs om den afklædte mandlige krop, end når kvinderne i Girl Squad lægger letpåkledte billeder op, det begrundes delvist i Karens svar med, at formen for mænd er en anden. Det kommer til udtryk, at Karla har forskellige diskurser om den seksualiserede krop ift. køn:

Forsker: Er der noget i tænker på med hensyn til selvfremsstilling generelt?

Karla: altså jeg tænker da, at det er værre når kvinder gør det, end når mænd gør det, det bliver der set noget ned på i hvert fald (7, 268-271).

Dette indleder en samtale, som bl.a. inkluderer bevægelsen #freethenipple, kvinderettigheder og mandlige fitness-bloggere. Girl Squad omtaler også #freethenipple i deres bog (jf. 5.2. Girl Squads feministiske budskab). Det er Molly, der kender til freethenipple og hun forbinder denne bevægelse med kvinderettigheder, som omhandler, at kvinder vil have de samme rettigheder til at lægge topløse billeder op på sociale netværksmedier. Det udtrykker, at eksempelvis denne bevægelse har skabt en antagonistisk diskurs, som udfordrer den eksisterende diskurs, hvori forståelsen er at kvinders topløse overkrop konnoterer noget andet end mænds. Denne samtale slutter med:

Forsker: så i mener der er forskel på, hvis en dreng smider blusen end en kvinde?

Karla: ja

(alle nikker) (7, 287-290)

Dette bekræfter Girl Squads påstand om, at den kvindelige krop er seksualiseret og til politisk debat (52), hvilket skaber nogle begrænsninger for kvindens handlemuligheder, og Girl Squad beskriver at en del af deres feministiske budskab er at skabe frie handlemuligheder for personer (133).

14.5.3 Feminisme

I specialets analyse af Instagram-profilerne blev det tydeligt, hvordan særligt Andersens og Kjøl-sens profiler havde flere elementer, som konnoterede feminisme gennem kropspositivistiske udtryk. Mens Klæstrups profil i mindre grad kunne siges at udtrykke feminisme (jf. 9.1 Klæstrup; 9.2 Andersen; 9.3 Kjøl-sen). I interviewet med de unge om Girl Squads selvfremsstilling viste flere af respondenterne forståelse for Girl Squads intention med billederne. Det var især ved Girl Squads individuelle billeder, at respondenterne opfattede feministiske elementer. Under denne analyses un-

dersøgelse af respondenternes holdning, er det blevet belyst, at respondenterne forstod et kropspositivistisk budskab med Girl Squads billeder (jf. 14.3.3 Kønsnormer). Kroppen er i høj grad en del af den generelle fjerdebølgefeminismes kamp, og af Girl Squads budskab (jf. 3. feministisk teori; 5.2 Girl Squads feministiske budskab). I respondenternes besvarelser er den mest gennemgående opfattelse af feminisme omhandlende et fokus på kvinders kropsformer. Her blev det omtalt, at det for kvinder skulle være okay at være almindelig, og at kurver var naturlige. Eksempelvis kan det argumenteres for at både Mads og Jacob tror, at Girl Squads intention er at provokere samfundet til en debat om kropsidealer (4, 50-52; 6, 199-200). Ift. Butlers citeringsbegreb kan man argumentere for, at nogle af respondenterne mener, kvinderne i Girl Squad ønsker at citere nye kropslige identiteter og idealer i forbindelse med køn. På samme tid udtrykkes det, at Girl Squad fremstiller sig gennem en opstillet selvfremstilling, og at kvinderne citerer et kvindeligt ideal, som ikke er repræsentativt for kvinder.

Udover at flere af respondenterne mener, at Girl Squads intention er en kropspositivistisk diskurs, så beskriver nogle også, at de tror intentionen er at kæmpe imod forventninger og fordømmelser til og af kvinder. Både respondenterne Peter og Lotte kender til feminister, som anvender en form, der består i billeder, hvor kvinderne optræder letpåkledte, for at udtrykke sig (5, 31-33; 5, 100-106). Richard tolker budskabet til, at Girl Squad ønsker at vise, det ikke er slemt at være afklædt, hvormed han mener, at Girl Squad forsøger at sætte fokus på blufærdighed og at det ikke er slemt at være letpåkledt (7, 160-161). Det kan argumenteres for, at Karla er enig i denne tolkning, fordi: ”der er jo også meget debat om, hvad man må lægge op. Som om man ”slutshamer” piger. Så jeg tror også bare det er sådan ”vi lægger bare det op vi har lyst til” (7, 57-59). Ud fra citatet kan man argumentere for, at Karla forstår Girl Squad som individer, der lægger billeder op på Instagram, for at udfordre samfundets begrænsninger for kvinder.

I relation til Butlers citeringsbegreb, opfatter flertallet af respondenter altså ikke Girl Squad som nogen, der gør som alle andre. De unge ser Girl Squads afklædte selvfremstilling, som et bevidst valg kvinderne har gjort for at gøre op med de forventninger, der tillægges kvinders blufærdighed. Ifølge respondenterne, citerer eller repræsenterer Girl Squad ikke blot tidligere normsatte skønhedsideal, som andenbølgefeminismen forsøgte at gøre op med (jf. 5.1.3 Inspiration fra tidligere feminisme). Derfor kan det udledes, at der er flere unge, der forstår Girl Squads feministiske budskab, og at de forstår den som en kamp for accept af kvinders kropsforskellighed og kvinders ret til at vise sig afklædt uden at blive misbilliget. Det er imidlertid stadig relevant at påpege, at forståelsen ifølge vores respondenter har to sider. På den ene side er Girl Squad modige og sætter gang i

debatten. På den anden side fremstiller de sig selv på opstillede billeder, og reproducerer skønheds-idealiser gennem f.eks. forskønnelse.

14.6 Opsummering af tredje analyse

I den foregående analyse er det blevet vist, at de unge respondenter alle var motiveret for at deltage, fordi de kendte Instagram og var motiveret for at deltage i interviewet. Analysen fandt, at de unge er bevidste om, hvad Instagram er karakteriseret med ift. den type billeder, som brugere af mediet opfordrer til. I den forbindelse opfattede de unge Instagram som et medie, hvor der lægges særlig vægt på opstillet selvfremstilling, hvilket kan tolkes som en middle region, der ofte vægter frontstage. Respondenterne havde klare holdninger til, hvad de selv ville uploade på Instagram. De tog særligt afstand fra den selvfremstilling, som Girl Squad udtrykker på deres billeder, men accepterede og anerkendte Girl Squad for deres ambition. Flere af respondenterne bekræftede Girl Squads påstande omhandlende luderstigmaet og den grundlæggende skelnen mellem kvinders seksuelle udtryk og deres intelligens. Ift. respondenternes forståelse af Girl Squads feministiske budskab, er det svært for dem at forbinde feminismen med Girl Squads individuelle billeder. Imidlertid forstår flere respondenter, at Girl Squad forsøger at udtrykke en form for kropspositivisme.

14.7 Refleksioner over empirisk undersøgelse

Efter udførelse af vores interviews har vi reflekteret over undersøgelsens validitet ift. vores rolle, fokusgrupperne og udarbejdelsen af vores interviewguide.

Ifølge Brinkmann og Kvale omhandler validitet: ”hvorvidt en metode undersøger, det den har til formål at undersøge” (Brinkmann og Kvale 2015, 318). I vores metodeafsnit understregede vi, at vores formål ikke at udtale os om generelle fænomener, men at få adgang til forskellige synspunkter på selvfremstilling og at undersøge, hvordan respondenterne opfatter Girl Squads billeder (jf. 11. Interview). I forbindelse med vores formål har vi overvejet, hvordan vores undersøgelse med 17 respondenter er repræsentativ for unges reception af Girl Squads billeder. Brinkmann og Kvale forklarer, at det egentlige antal af respondenter ikke er nødvendigt før, at undersøgelsen er valid. Det handler i højere grad om, at der er en: ”overførlighed af viden fra én situation til en anden under hensyntagen til den sociale videns kontekstualitet og heterogenitet” (Brinkmann og Kvale 2015, 229). På denne måde bliver vores undersøgelse valid, da vi teoretisk undersøger et felt og herefter bekræftes i, at den viden vi har derfra, er repræsentativ for respondenternes besvarelser.

En af årsagerne til, at vi valgte fokusgrupper, var, at der ofte er en livlig debat og et samspil mellem respondenternes svar, og denne form er velegnet til nye områder og tabubelagte emner. I den forbindelse oplevede vi, at to af vores fokusgruppers samtale i mindre grad forløb med et livligt samspil. Disse to grupper var de grupper, hvor der var tre respondenter i hver. Det kan sandsynligvis være antallet, der var årsagen til, at samtalen ikke fungerede som forventet. Imidlertid gav disse interviews mere taletid til hvert individ, hvorfor deres interviews gav svar, der var mere udfoldede ift. de spørgsmål, vi spurgte dem om.

I vores interview afsnit blev det forklaret, hvordan vi vil stille uddybende spørgsmål til respondenternes svar. Imidlertid kræver det en øvet interviewer at kunne følge op på alle svar, hvorfor der er plads til forbedring i vores spørgeteknik. I relation til at det kræver en øvet interviewer for at udføre et godt interview, så kan det påpeges, at vi sandsynligvis har ledt de unge i bestemte retninger mht. den måde vi har stillet spørgsmålene på. Imidlertid er sådanne ledende spørgsmål ifølge Brinkmann og Kvale ikke altid reducerende for interviewets reliabilitet (Brinkmann & Kvale 2015, 231). Faktisk kan det være positivt for en kvalitativ undersøgelse at anvende ledende spørgsmål:

Et projekts orienterede forskningsspørgsmål bestemmer, hvilken type svar der kan fås. Igen er opgaven ikke at undgå ledende forskningsspørgsmål, men – på linje med en hermeneutisk understregning af fordommenes rolle – at erkende spørgsmålets forrang og forsøge at eksplicitere de orienterede spørgsmål, hvorved man giver læseren af en interviewrapport mulighed for at bestemme spørgsmålenes indflydelse på forskningsresultaterne og vurdere validiteten af resultaterne (232f).

Med udgangspunkt i citatet vil er det derfor positivt, at vi belyser sandsynligheden for ledende spørgsmål, hvortil læseren af dette speciale selv kan vurdere validiteten af vores analyse.

Ift. vores udarbejdelse af vores interviewguide, så kunne vi have lavet nogle spørgsmål, som i højere grad adresserede det individuelle svar. I vores interviewguide henvender spørgsmålene sig i høj grad til gruppen, hvor respondenterne frit kan byde ind. Derfor svarer respondenterne ofte på samme tid, hvilket har gjort det svære at transskribere. Hvis vi havde formet vores spørgsmål, så respondenterne kunne svare på skift, kunne vi have haft et mere statistisk svar at gå ud fra, hvormed vi eksempelvis kunne have set på, om respondenternes kendskab til Girl Squad havde indflydelse på deres opfattelse af billederne. Vores formål var imidlertid at få adgang til respondenternes opfattelse af Girl Squads billeder, hvormed det ikke er nødvendigt med et mere opdelt perspektiv. Ydermere er fokusgruppeinterviews karakteriseret ved en livlig debat, hvor respondenternes svar supplerede

hinandens. Et mere struktureret interview ville sandsynligvis kunne ødelægge muligheden for at få fokusgruppeinterviewet til at fungere.

I relation til vores interviewguide kunne et tragtformet interview eventuelt have givet nogle andre resultater. Brinkmann og Kvale eksemplificerer denne type interview med et eksempel:

et eksempel kan være en interviewer, der er interesseret i at undersøge kulturelle holdninger i et lokalsamfund, og som begynder med at spørge generelt om kvarteret og derefter spørger, om der er mange indvandrere, og slutter med specifikt at spørge om holdninger til deres muslimske naboer (Brinkmann & Kvale 2015, 185).

På den måde begynder intervieweren med spørgsmål med de spørgsmål, som ligger længes væk fra det emne og formål som interviewet har, hvorefter spørgsmålene går tættere på det egentlige formål med interviewet. Vi kunne have anvendt denne interviewform til at komme endnu nærmere respondenternes holdning og forståelse af Girl Squad og deres feminisme.

15. Sammenfatning og diskussion

I det følgende vil vi samle og reflektere over teoriernes bidrag til specialets problemformulering omhandlende vores undersøgelse af, hvordan Girl Squad sprogligt og visuelt formidler deres feministiske budskab, og hvordan dette budskab forstås gennem deres selvfremsstilling. Endvidere vil vi placere Girl Squad som en del af det senmoderne samfund. Vi har inddelt diskussionen i tre afsnit, hvoraf vi i det første samler op på de tre analysers fund. I det andet afsnit diskuterer vi ud fra vores fund, hvordan man kan forstå Girl Squad og i samme afsnit forholder vi os kritisk til vores anvendelse af metode og teori i specialet. Endelig vil vi i diskussionens tredje afsnit inddrage teorier om adfærd på og uden for sociale medier, som skal være med til at placere Girl Squad i det senmoderne samfund.

15.1 Specialets dele

De følgende afsnit er inddelt efter de indledningsvist nævnte problemstillinger, som vi i det følgende vil besvare.

Specialets første del

For at besvare specialets overordnede problemformulering blev der stillet tre underspørgsmål, hvoraf denne del havde fokus på at besvare det første, som omhandlede en undersøgelse af Girl Squads budskab, formidlet gennem *Ludermanifestet*s sproglige og visuelle udtryk, samt hvilken rolle dette budskab har i den sociale praksis.

I analysen af *Ludermanifestet* fandt vi frem til, at bogen er et multimodalt medie, der kombinerer forskellige modaliteter, hvoraf de mest iøjefaldende er billederne i bogen. I analysens undersøgelse af bogens øvrige tekstindhold blev der ift. Faircloughs teori om intertekstualitet udpeget forskellige referencer til tidligere feministiske bølger og kønsforestillinger, som endnu behandler problemstillinger angående ligestilling og kønsopfattelse. Der var imidlertid en forskel på tidligere definitioner af en feminist til den af Girl Squad, der betragter en feminist som en, der tror på ligestilling, mens tidligere definitioner medtager pointen om, at en feminist er en, der anerkender, at der er problemer med ligestilling og opfordrer til handling. Deres definition af en feminist står desuden i modsætning til deres valg om at udgive deres bog som et manifest, hvis genreudtryk ofte er karakteriseret ved at opfordre andre til handling. Det var imidlertid heller ikke det eneste genreudtryk, som bogen udtrykker, idet analysen fandt flere fællestræk med *Kvinde kend din krop*, der er karakteriseret, som en håndbog. Det flertydige genreudtryk er med til at forvirre modtageren om Girl Squads egentlige ambition med *Ludermanifestet*.

Med Laclau og Mouffes teori om nodalpunkt, mesterbetegner og ækvivalenskæde fandt vi i analysen yderligere frem til, at Girl Squad fordelagtigt anvender ækvivalenskæder, som understøtter deres kvinde- og luderforhandlinger. Det kan diskuteres, hvorvidt Girl Squad tilbageerobrer luderordet, men i deres valg af det ekstreme luder-ord og dertilhørende ækvivalenskæder, skubber de positivt til forståelsen af kvinder, der blot udtrykker deres seksualitet eller frie vilje. Deres forhandlinger understøttes af den gennemgående anvendelse af rebelsk humor, som både fremstår humoristisk og på samme tid gør oprør mod samfundets magt over kvindens handlinger.

I relation til Faircloughs begreber omhandlende tekstens grammatik, sammenhæng og tekststruktur fandt vi, at Girl Squad ofte generaliserer, hvilket medfører, at der ikke er plads til individualitet i deres manifest. Eksempelvis viste analysen, at når Girl Squad omtaler påstande angående mænd de kender, så gælder det for alle mænd, og ift. kvinder, når de selv har erfaret at blive kaldt luder, så gælder det for alle kvinder. Dette medfører en mangel på troværdighed, som Girl Squad ellers i høj grad forsøger at etablere i bogen. Deres generaliseringer følges desuden af manglende henvisning og svag etos-etablering.

Med Butlers teori om det performative køn fandt vi i analysen, at Girl Squads feministiske intention med deres selvfremstilling ofte stod som en modsætning til deres selvfremstillings egentlige udtryk. Gennem analysen af billeder fra *Ludermanifestet* viste vi, hvordan Girl Squad på den ene side har feministiske billeder, som konnoterer et oprør mod forestillingen om kvinden som et seksuelt udtryksløst objekt. Mens deres selvfremstillende billeder på den anden side repræsenterede skønhedsideal, som de i den sproglige formidling forsøger at gøre op med. Dette førte analysen frem til gennemgående modsigelser i Girl Squads samlede feminisme.

I analysens sidste del om den sociale praksis placerede vi Girl Squad i konteksten af kommerciel feminisme og Instagram-feminisme. Dermed indtager Girl Squad en rolle i en samtidig feministisk tendens som udspiller sig oftest på de sociale medier. I relation til dette afsnits indledningsvist stillede underspørgsmål kan det besvares med, at *Ludermanifestets* sproglige og visuelle udtryk formidler et feministisk budskab, der ønsker at gøre oprør mod normsatte forventninger til kvinder. Imidlertid bliver budskabet ikke formidlet til nogen bestemt modtager, og kvindernes sproglige generaliseringer, selvmodsigelser og underminerede troværdighed overbeviser ikke enhver modtager om, at de har ret. *Ludermanifestets* visuelle formidling fremstår tilsvarende med et modsigende budskab, eftersom kun nogle af deres billeder udtrykker et opgør med tidligere opfattelser af kvinder, mens andre af billederne repræsenterer forskønnede skønhedsideal.

Specialets anden del

Specialets analyse af den første del viste, at størstedelen af Girl Squads feminisme findes på Instagram, da *Ludermanifestet* særligt bestod af billeder, teksteksempler og beskrivelser derfra. Af denne grund har specialets anden del fokuseret på Girl Squads Instagram-profiler, hvortil vores interesse var at svare på problemformuleringens andet underspørgsmål omhandlende undersøgelsen af, hvordan Girl Squad fremstiller sig selv og deres budskab på Instagram.

Med udgangspunkt i teorien af Goffman og Meyrowitz fandt vi i analysen frem til, at Girl Squad i høj grad blander deres backstage med frontstage, hvorfor de performer en form for middle region. Det blev særlig tydeligt i vores analyse af Girl Squads billeder, som hver især fremstillede meget private sider af sig selv og samtidig udtrykte en bevidsthed om billedets offentlighed i form af bl.a. poseringer og vinklinger. Analysen viste imidlertid, at der var forskel på, hvor offentligt eller privat Klæstrup, Andersen og Kjølens billeder gav udtryk for at være.

Ift. Klæstrups Instagram-profil viste vi med analysen, at den udtrykte glamourøs succes og selvforskønnelse i form af kosmetiske behandlinger. I vores analyse af Klæstrups billeder, blev det

tydeligt, at det er karakteristisk for Klæstrup at lægge billeder op, som er meget smukke ift. feminine farver og forskønnede luksuriøse elementer. Dermed viste analysen, at det er et meget opstillet udtryk, som placerer Klæstrups billeder mod frontstage. Imidlertid kan flere af hendes billeder karakteriseres som private, idet modtageren har visuel adgang til hendes soveværelse og undertøj, hvorfor hendes frontstage placering blandes med backstage. Det gav et samlet udtryk af middle region performance, men i Klæstrups tilfælde var det primært en middle region, der havde en overvægt af frontstage. Den samme overvægt af frontstage viste sig ved Andersens Instagram, som imidlertid forsøgte tekstligt at udvise et kropspositivistisk budskab. Billederne underminerede imidlertid det kropspositivistiske med en feministisk og forskønnet stil, som repræsenterede nutidens skønhedsidealer. I modsætning til de foregående kvinder, så udtrykte Kjølens profil mere af sin backstage, idet hun tillader former og appelsinhud på sine billeder. Derudover udtrykker Kjølens Instagram hendes backstage gennem private holdninger, som hun udtrykker gennem opslag af debatter eller billeder, der bl.a. repræsenterer kvindekamp og lige rettigheder for alle køn. Hendes udtryk af backstage performance blandes imidlertid med frontstage, hvor hun forsøger at opstille sin bagdel til at fylde mest muligt på sin Instagram og de individuelle billeder. Dermed blandes Kjølens front- og backstage til en middle region, der udtrykker en ligevægt af de to. Dermed er det i mindre grad et entydigt feministisk budskab, som Klæstrup, Andersen og Kjølens Instagram-profiler giver udtryk for, selvom deres profiler viser, at de deltager i debatter herom.

Specialets tredje del

Specialets første og anden del viste, at Girl Squad forsøger at fremføre deres feministiske budskab gennem flere medier bl.a. bogmediet og Instagram-mediet. Analyserne af de to forskellige medier viste imidlertid en større forskel på udtrykket af deres budskab. Det var særligt analysen af Instagram-profilerne, der viste at billedernes udtryk var svære at kombinere med deres feministiske budskab. I relation til problemformuleringens tredje underspørgsmål, fandt vi det derfor nødvendigt at undersøge, hvordan unge Instagram-brugere forstår Girl Squad igennem den selvfremsstilling de anvender. Efter udførelsen og optagelsen af fire interviews, transskriberede vi og herefter analyserede vi de unges forståelse af Girl Squad. Denne analyse viste, at flere unge forstår aspekter ved Girl Squads feministiske budskab.

15.2 Specialets forståelse af Girl Squad

I det følgende vil vi diskutere vores forståelse af Girl Squad ud fra en kritisk overvejelse af specialets tre dele og herunder vores teori og metodeanvendelse. Vi har inddelt specialets forståelse af Girl Squad i tre karakteristika, som er blevet vist mest frekvent ift. specialets tre analyser. Disse karakteriserer Girl Squad som en gruppe, der formidler et flydende budskab, reproducerer skønhedsidealiser og alligevel har formået at opnå onlinefællesskaber.

15.2.1 Girl Squads flydende budskab

Ud fra specialets diskursanalyse af Girl Squads bog og Instagram-profiler blev det tydeligt, at medierne både har fordele og ulemper i deres formidling af Girl Squads feministiske budskab. Vedrørende bogens fordele blev der nævnt, at anvendelsen af rebelsk humor belyste en absurditet ved de sociale regler, der er bestemt for kvinder, og at bogen dermed appellerer til dobbeltbundet latter. Yderligere viste analysen af Girl Squads selvfremskillede billeder i bogen, at flere af billederne visuelt udtrykte et opgør med tidligere forventninger til, at kvinden afbilledes seksuelt udtryksløs og ofte i en objekt-position. Derudover viste analysen at de unge forstår og anerkender det opgør, Girl Squad forsøger at fremføre.

Der var imidlertid også flere ulemper ift. bogens formidling af et troværdigt feministisk budskab, som bl.a. viste sig i form af sproglige og visuelle selvmodsigelser. Særligt modsigende er deres ambition om, at der skal være plads til forskelle og udfoldelser af skønhed, mens de samtidig italesætter og afbilder afvigelser og forskelle som fejl, der kan rettes ved hjælp af forskønnelse. Bogens fordele og ulemper efterlader dermed et udtryk af et budskab, som er flydende og ikke fastholder en entydig holdning.

Går man f.eks. ud fra en af Girl Squads primære holdninger om, at kvinder skal have lov til at udtrykke sig, som de vil på billeder. Det står i modsætning til deres holdning om, at mænd ikke må sende grænseoverskridende billeder uden at bede om samtykke først. Med udgangspunkt i deres egen holdning om samtykke, så tager de ikke højde for at bede om samtykke for dem, der skal se deres afklædte billeder. Man kan derfor argumentere for, at der ikke tages højde for modtagerne, som ikke ønsker at se Girl Squad udtrykke deres seksualitet. Ud fra dette perspektiv kan man udlede, at det er en egoistisk tankegang, hvor man kun tænker på jeg'et, og dermed udelader vi'et.

15.2.2 Girl Squads reproduktion af skønhedsideal

Med udgangspunkt i teorien af Butler og Fairclough fandt analyserne frem til, at Girl Squad ofte repræsenterer i forvejen eksisterende diskurser vedrørende kvinden og skønhedsideal med deres selvfremskillede billeder. Imidlertid viste analysen af Andersens Instagram-profil, at hun er bevidst om dette, eftersom hendes ambition netop er at reproducere femininitet og vedligeholde kønsforskelle. Dermed går Andersen imod de samfundsbestemmelser, der har bestemt, at det feminine skal være negativt, ved at fremstå så feminin som overhovedet muligt. Man kan argumentere for, at vi med specialets diskursanalyse ikke har taget højde for det positive i at repræsentere noget, som ellers bliver udskældt. Imidlertid viser diskursanalysen, at det er problematisk at forstå billeder, der repræsenterer noget i forvejen eksisterende, men betyder noget andet for afsenderen. Eksempelvis repræsenterer kvindernes selvfremskillede billeder, særligt Andersen og Klæstrups, flertallet af billeder, der findes på Instagram, som anvender samme farver, redigering og forskønnelse. Man kan desuden argumentere for, at hvis kvinder vil følge Andersens ambition om at reproducere femininitet, så er den femininitet hun repræsenterer, en, hvor kvinder skal ændre deres udseende ved f.eks. brystforstørrelse eller anvende markant makeup.

Med udgangspunkt i ovenstående kan det udledes, at Girl Squad forstærker de idealer, som allerede er opstillet for kvinden og dermed reproducerer de det kontrollerende overfor kvindens handlemuligheder og udfoldelser.

15.2.3 Girl Squads onlinefællesskab

I specialets analyse af Girl Squads Instagram-profiler blev det tydeligt, at kvinderne indskrifter sig i fællesskaber gennem deres anvendelse af hashtags. Eksempelvis anvendte Kjølens hashtags, som gav udtryk for at være en del af et fællesskab, der omfavner alle former på kroppen. I den forbindelse viste vores analyse af vores kvalitative interviews, at Girl Squads billeder af flere respondenter blev forstået i relation til kropspositivisme. Flertallet af de unge accepterede at have adgang til Andersen, Klæstrup og Kjølens backstage. Imidlertid understregede dette flertal, at de ikke selv kunne lægge lignende billeder op, hvorfor man kan udlede, at de ikke selv vil give offentligheden adgang til deres backstage. Der var desuden ikke enighed om, hvad årsagen var til at lægge lignende billeder på Instagram. Respondenterne skiftedes til at mene, at det kunne være på grund af et feministisk budskab, en form for marketing, et behov for anerkendelse, eller en adfærd, der var et forsøg på at forblive eller blive kendt. I relation til respondenternes bud på årsagen til Girl Squads billeder, så kan deres svar knyttes sammen med respondenternes udtryk af Girl Squads billeder som

særligt opstillede. Dertil kan det udledes, at Girl Squads billeder udtrykker en overvægt af frontstage i deres middle region, hvorfor det giver indtrykket af billederne som overfladiske på trods af billedernes forbindelse til kropspositivisme eller andre feministiske relationer. Dermed indskrives Girl Squad sig i onlinefællesskaber, som kun forholder sig overfladisk til fællesskabet og dermed kun udtrykker budskabet flygtigt.

15.3 Adfærd på de sociale netværksmedier i et senmoderne samfund

Efter en diskussion af specialets forståelse af Girl Squad vil vi forsøge at diskutere Girl Squads adfærd på sociale netværksmedier ud fra et samfundsmæssigt perspektiv. I Linaa Jensen og Tækkes bog *Sociale medier* (2018) omtaler de en stigende tendens til unges politiske engagement på nye medier og særligt sociale netværksmedier (Linaa Jensen & Tække 2018, 178). Undersøgelser fra 2006 viste, at det især var politikere, der anvendte de sociale netværksmedier til at udbrede deres politiske holdninger. Senere undersøgelser viser, at det ikke kun er politikere, men at medierne også er med til at mobilisere nye grupper og heriblandt flere unge til politisk bevidsthed, deltagelse og engagement (ibid., 179). Der er imidlertid et aspekt forbundet med den politiske gruppedannelse på de sociale netværksmedier, som vedrører gruppernes bestandighed. Linaa Jensen og Tække beskriver dette som: ”en tendens til engagementet er brændende i en kort periode, men derefter fordamper. Sociale medier er ikke fora for vedvarende mobilisering. Der er snarere tale om, hvad Christensen og Christensen i 2013 kaldte ”flygtige fællesskaber”” (ibid.). I relation til ovenstående karakteristik af Girl Squads flydende budskab kan man ud fra Linaa Jensen og Tækkes perspektiv argumentere for, at Girl Squads feministiske og dermed politiske budskab er flydende på grund af deres gruppes mobilisering på sociale netværksmedier, som kun er fora for flygtige fællesskaber.

Med udgangspunkt i betegnelsen flygtige fællesskaber, ønsker vi at diskutere, *hvorfor* sociale netværksmedier indbefatter disse fora. På den ene side findes der flere perspektiver på, at mediet er ansvarlig for denne adfærd. Eksempelvis beskriver artiklen ”Undersøgelse: Instagram er det mest skadelige sociale medie for unge” (2017), at en britisk spørgeundersøgelse har vist, at Instagram har effekt på unges angst, depression, ensomhed og kropsopfattelse (Melanders 2017). En pointe er, at det særligt er unge piger, som ikke føler de kan leve op til de kroppe, der bliver afbildet på Instagram. Det kan diskuteres, hvorvidt brugere af Instagram oplever denne affekt fra Instagram. Til dels viste vores receptionsinterviews ift. forståelsen af Girl Squads Instagram-billeder, at de unge tydeligt er afstandtagende fra, det opstillede og forskønnede på billederne. I en vis udstrækning ville det formentlig kræve affektfokuserede receptionsinterviews for at kunne konkludere.

På den anden side kan man argumentere for, at mediet blot er et produkt af det omgivende samfund. I den forbindelse kan der inddrages et perspektiv på det senmoderne samfunds konkurrerende struktur. Ove Kaj Pedersen taler om, at samfundet er gennemtrængt af konkurrence, som har medført, at vi er gået fra en velfærdsstat til en konkurrencestat. Pedersen påpeger bl.a. skole- og uddannelsessystemet, som et sted, hvor elever lærer at blive ”soldater” for Danmarks internationale konkurrence (Pedersen 2011, 172). Ydermere påpeger Pedersen, at menneskelige relationer har fået økonomisk karakter, da individer lærer, at deres potentiale skal realiseres ift. faglige sammenhænge. Dermed er man uden faglige færdigheder ikke noget værd. Det konkurrerende viser sig dermed i, at alle har retten til at realisere sit faglige potentiale, hvorfor mennesket ikke ses som uerstatteligt (ibid., 188f, 196f). Med udgangspunkt i Pedersens perspektiv kan man argumentere for, at Girl Squads selvfremskillende billeder og generelt sociale netværksmedier er et produkt af det omgivende samfund. I dette perspektiv kan Girl Squads faglige potentiale forstås som deres feministiske intention, som de forsøger at udbrede på ekstrem og konkurrerende vis for at blive set i samfundet.

13. Konklusion

Specialet har igennem tre dele reflekteret over besvarelsen af den indledningsvist nævnte problemformulering, hvordan Girl Squad sprogligt og visuelt formidler deres feministiske budskab, og hvordan dette budskab forstås gennem deres selvfremskilling. Specialets første og anden del har fokuseret på mediets sprog, herunder Girl Squads bog og Instagram-profiler ift. deres tekstlige og visuelle sprog. Specialets tredje del har fokuseret på billedmediets kontekst, herunder unges forståelse af Girl Squads selvfremskilling.

Vi fandt flere fællestræk i analyserne af *Ludermanifestet* i første del og Girl Squads Instagram-profiler i anden del. Først og fremmest at Girl Squads budskab sprogligt og visuelt formidles flydende. Analysen af den første del af specialet viste, at Girl Squads sproglige diskurser i *Ludermanifestet* modsiger mærkesager, som Girl Squad ellers gør rede for. Det samme gjorde sig gældende for analysen af Girl Squads visuelle diskurser både i *Ludermanifestet* og for analysen af deres Instagram-profiler, der sprogligt forklares som forandring, men visuelt repræsenterer eksisterende diskurser. I forlængelse af dette fandt vi i diskussionen af analyserne frem til Girl Squads karakteristika af at reproducere skønhedsidealiser gennem deres selvfremskilling. Imidlertid fandt vi i specialet, at flertallet af de unge fra vores receptionsinterviews forstod, at Girl Squad indskrives sig i et fællesskab på Instagram, som indbefatter kropspositivisme. Men at det også måtte være et forsøg på at opnå anerkendelse, eller et forsøg på at blive kendt.

Dermed er problemformuleringen besvaret ud fra analysernes tre fællestræk, som karakteriserer forståelsen af Girl Squad. I specialets endelige diskussion blev Girl Squad placeret i en samfundsmæssig kontekst, der forklarede deres feministiske og dermed politiske adfærd på Instagram, som et produkt af det senmoderne samfund, hvilket ifølge Pedersen karakteriseres som en konkurrencestat.

Litteraturliste

- Kjølse, L., Andersen, E., Klæstrup, N., 2017: *Ludermanifestet*. DR og Lindhardt og Ringhof Forlag A/S.
- Kjølse, L., 2018 A: <https://www.instagram.com/twerkqueenlouise/?hl=da>
- Andersen, E., 2018 A: <https://www.instagram.com/ekaterinaandersen/?hl=da>
- Klæstrup, N., 2018 A: <https://www.instagram.com/nikitaklastrup/?hl=da>

- Butler, J., 2014: *Gender Trouble - feminism and the subversion of identity*. 1. udgave 1990. Routledge, New York
- Butler, J., 2013: *Bodies That Matter*. 1. udgave 1993. Routledge, New York.
- Billing, M., 2005: *Laughter and Ridicule - Towards a Social Critique of Humour*. London, SAGE Publications Ltd.
- Brinkmann, S. & Tanggaard, L., 2015: *Kvalitativ metoder*, 2. udgave. Hans Reitzels Forlag.
- Brinkmann, S. & Kvale, S., 2015: *Interview – Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. 3. udgave. Hans Reitzels Forlag.
- Brinkmann, S., 2014: *Det kvalitative interview*. Hans Reitzels Forlag.
- Bryman, A., 2016: *Social research methods*, Oxford University Press.
- Drotner, K., Iversen, S. M., 2017: *Digitale metoder, At skabe, analysere og dele data*. Samfundslitteratur.
- Drouin, M. & Landgraff, C., 2012: "Texting, sexting, and attachment in college students' romantic relationships" *Computers in Human Behaviour*, Volume 28, Issue 2.
- Elsberg, B. A., Due, A. C., Dideriksen, L. C., Alexandersen, D. C., Melgaard, L. M., Inanloo, H. S., 2013: *Kvinde kend din krop – en håndbog*, Tiderne Skifter.
- Fairclough, N., 1992: *Discourse and social change*. Cambridge: Polity Press.
- Femø Nielsen, M., 2004: "Under vej med sig selv – organisationers identitet og selvfremstilling i interaktion med deres stakeholders": Femø Nielsen, Mie (red.): *Spin, Selvfremstilling og samfund – public relations som reflekterende praksis*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur
- Frederiksen, S. M., 2009: *Få de fortalt – sådan skriver du gode pressemeddelelser*. Gyldendalske boghandel, Nordisk Forlag A/S, København.
- Frosh, P. 2015: *The Gestural Image: The Selfie, Photography Theory, and Kinesthrtic Sociability*, *International Journal of Communication* 9

- Goffman, E., 1990: *The Presentation of Self in Everyday Life*. London. 1. udgave 1959. Penguin Books.
- Groes, C., 2006: "Luderen: et frigørelsesskrift": *Sex i grænselandet*. Tiderne Skifter
- Hjarvard, S., 2005: *Det selskabelige samfund – essays om medier mellem mennesker*. 1. udgave 2003. Samfundslitteratur
- Hu, Y., Manikonda, L. & Kambhampati, S., 2014: "What we Instagram: A First Analysis of Instagram Photo Content and User Types". The AAAI Press.
- Højgaard, L. & Søndergaard, D., 2015: "Multimodale forandringsprocesseri empirisk forskning": Brinkmann, S. & Tanggaard, L., 2015: *Kvalitativ metoder*, 2. udgave. Hans Reitzels Forlag.
- Jacobsen, H. M. & Kristiansen, S., 2002: *Erving Goffman – Sociologien om det elementære livs sociale former*. København, Hans Reitzels Forlag
- Jarvad, P. & Schack, J., 2008: *Håndbog i klarsprog – for ansatte hos Folketingets Ombudsmand*. Schultz Grafisk. København.
- Jenkins, H., 2006: *Convergence culture: where old and new media collide*. New York University Books.
- Jørgensen, M. W., & Phillips, L., 2006: *Diskursanalyse som teori og metode*. 5. oplag af 1. udgave 1999. Roskilde Universitetsforlag.
- Kimble, J. J. & Olson, C. L., 2006: "Visual Rhetoric Representing Rosie the Riveter: Myth and Misconceptions in J. Howard Miller's "We Can Do It!" Poster", Michigan State University Press, Rhetoric and Public Affairs, Vol. 9, No. 4.
- Klastrup, L., 2016: *Sociale netværksmedier*. Samfundslitteratur.
- Koefoed, J. & Larsen, C. M., 2016: *A snap of intimacy: Photo-sharing practices among young people on social media*. Frist Monday, Volume 21, Number 11.
- Kress, G. & Leeuwen, T. H., 1996: *Reading Images: The Grammar of Visual Design*. Routledge. London.
- Kress, G. & Leeuwen, T. H., 2001: *Multimodal discourse. The modes and media of contemporary communication*. Hodder Education. London.
- Laclau, E. og Mouffe, C. 1994: *Hegemony & Socialist Strategy – Towards a Radical Democratic Politics*. London, 1. udgave 1985. Verso
- Linaa Jensen, J. & Tække, J., 2013: *Facebook – fra socialt medie til metamedie*. Samfundslitteratur

- Linaa Jensen, J. & Tække, J., 2018: *Sociale medier*. Samfundslitteratur.
- Lyon, J., 2009: "Manifester og offentligheder – En afsøgning af moderniteten", K&K – Kultur og Klasse, Volume 37, Number 107.
- Meyrowitz, J., 1997: *Tre paradigmer i medieforskningen*. MedieKultur: Journal of media and communications research, volume 13, number 26.
- Meyrowitz, J., 1986: *No sense of place – The Impact of Electronic Media on Social Behavior*. Oxford University Press
- Mitchell, W. J. T., 1994: *Picture theory: Essay on verbal and visual representation*. The University of Chicago Press.
- Olesen, O., 2016: "Digitale tekster – analyse af websteder": Lauridsen, S. P., & Svendsen, E. (red.), *Medieanalyse*, 1. udgave 2015. Samfundslitteratur
- Pedersen, O. K., 2011: *Konkurrencestaten*. Hans Reitzels Forlag. København.
- Phillips, L., 2015: "Diskursanalyse": Brinkmann, S. & Tanggaard, L., 2015: *Kvalitativ metoder*, 2. udgave. Hans Reitzels Forlag.
- Rose, G. 2014: "Billedanalyse": Rose, G. & Christensen, C. H. (red.), *Analyse af billedmedier – Det digitale perspektiv*. Samfundslitteratur
- Schrøder, K., 2003: *Generelle aspekter ved mediereception? – et bud på en multidimensional model af kvalitative receptionsinterviews*. MedieKultur: Journal of media and communications research, volume 19, number 35
- Schrøder, K., Drotner, K., Kline, S., & Murray, C., 2003: *Researching audiences - A Practical Guide to Methods in Media Audience Analysis*. A&C Black
- Stage, C., 2016: "Bloggen som socialt medie – deltagelse, diskurs og affekt": Lauridsen, S. P., & Svendsen, E. (red.), *Medieanalyse*, 1. udgave 2015. Samfundslitteratur
- Stormhøj, C., 1999: *Kønnets regerende dronning – en introduktion til køn og krop i Judith Butlers forfatterskab*, Kvinder, køn og forskning, nummer 2
- Stounbjerg, P. (2012): "Genre": Kjældgaard, L. H., (red.): *Litteratur. Introduktion til teori og analyse*. Forfatterne og Aarhus Universitetsforlag.
- Svendsen, E., 2016: "Medieanalyse på flere måder": Lauridsen, S. P., & Svendsen, E. (red.), *Medieanalyse*, 1. udgave 2015. Samfundslitteratur
- Sundén, J., 2002: *Material Virtualities – Approaching Online Textual Embodiment*. Linköping. Department of Communication Studies

- Sørensen, S. A., 2009: "Social media and personal blogging: Textures, routes and patterns", *MedieKultur: Journal of media and communication research*, Volume 25, Number 47.
- Yang, L., Tao, S., Zhang, M., Qiaozhu, M., 2012: "We Know What @You #Tag: Does the Dual Role Affect Hashtag Adoption?" New York, ACM.
- Åkerstrøm Andersen, N. 1999: *Diskursive analysestrategier. Foucault, Koselleck, Laclau, Luhmann*. Nyt fra Samfundsvidenskaberne
- Wivel, H., 2009: "Halvfemserprosaister": Busk-Jensen, L. (red.), *Dansk Litteraturs historie 1870-1920*. Gyldendal

Artikler fra websites

- Andersen, A. A., 2018: "Unge og sociale medier", Faktalink, <https://faktalink.dk/titelliste/unge-og-sociale-medier>
- Andersen, H. L. & Skov, S. 2013: "Akademisk sprog skal være alt andet end tågesnak". Politiken. <https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art5483073/Akademisk-sprog-skal-v%C3%A6re-alt-andet-end-t%C3%A5gesnak>
- Blankholm, N. L., 2017: "'Ludermanifestet' er et 'fuck you' til dem, der vil sætte kvinder i en social skammekrog", Information. <https://www.information.dk/2017/10/ludermanifestet-fuck-you-saette-kvinder-social-skammekrog>
- Boysen, K. S., 2017: "'Ludermanifestet' er interessant som idé, men ikke så spændende udført". Jyllands-Posten. <https://jyllands-posten.dk/protected/premium/kultur/anmeldelser/litte-ratur/ECE10013825/ludermanifestet-er-interessant-som-ide-men-ikke-saa-spaendende-udfoert>
- Cochrane, K., 2013: "The fourth wave feminism: meet the rebel women", The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2013/dec/10/fourth-wave-feminism-rebel-women>
- Dirch, K., 2017: "Kald mig bare luder – Anmeldelse af Ludermanifestet", Kommunikationsforum. <http://www.kommunikationsforum.dk/artikler/Anmeldelse-af-Ludermanifestet>
- Fausing, B., 2013: "Se Selfie! Selfies og jagten på anerkendelse", Kommunikationsforum. <http://www.kommunikationsforum.dk/artikler/selfies-og-jagten-paa-ankendelse>
- Fausing, B., 2014: "Selfier ændrer verden". Kommunikationsforum. <http://www.kommunikationsforum.dk/artikler/selfies-healthies-usies-felfies>
- Fugl, M., 2017, A: "Vis bare bryster, men lad være med at kalde det feminisme". Politiken. <https://politiken.dk/debat/art5777325/Vis-bare-bryster-men-lad-vare-med-at-kalde-det-feminisme>

- Fugl, M., 2017, B: ”Mette Fugl: Giv mig dog den parlør, så jeg kan lære at forstå de twerkende feminister”. Politiken.
<https://politiken.dk/debat/art5871860/Giv-mig-dog-den-parlør-så-jeg-kan-lære-at-forstå-de-twerkende-feminister>
- Hagen, I., 2013: ”Receptionsforskning”: Agger, G. (red.) *Medie- og kommunikationsleksikon*
<http://medieogkommunikationsleksikon.dk/receptionsforskning/>
- Kassebeer, S., 2017: ””Ludermanifestet”: Tvivlsomme generaliseringer eller lige i skabet””, Berlingske.
<https://www.b.dk/kultur/ludermanifestet-tvivlsomme-generaliseringer-eller-lige-i-skabet>
- Keller, H., 2017: ”Hvis du vasker dit hår i feminisme, vil alle røre ved det”. Kommunikationsforum.
<http://www.kommunikationsforum.dk/artikler/Femiwashing-Beyonce-dior-we-should-all-be-feminists-zara-love-curves-bianco-women-need-more>
- Kjølsten, L., 2017: ”Feminist fra Girl Squad til kamp mod censur: Nej bryster er ikke farlige”, DR.
<https://www.dr.dk/nyheder/kultur/film/feminist-fra-girl-squad-til-kamp-mod-censur-nej-bryster-er-ikke-farlige>
- Kühn-Nielsen, P. 2017: ”trompe l'œil”, Gyldendal.
<http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=174567>
- Larsen, N., 2018: ”GirlSquad er død, men hvad skal vi skrive på gravstenen?” VICE.
<https://www.vice.com/da/article/9kzbvz/jeg-tror-folk-vil-huske-os-som-en-vulgaer-gruppe-af-tre-kvinder-der-brugte-deres-seksualitet-til-at-fremme-sig-selv-broadly>
- Lauritzen, K. B. & Mailund, D. M 2016: ”Jeg er fuldstændig ligeglad med, om der er nogen, som onanerer til billeder af mig på nettet”, Berlingske.
<https://www.b.dk/kultur/jeg-er-fuldstaendig-ligeglad-med-om-der-er-nogen-som-onanerer-til-billeder-af-mig>
- Lomborg, S., 2016: ”Receptionsanalyse”: Agger, G. (red.) *Medie- og kommunikationsleksikon*
<http://medieogkommunikationsleksikon.dk/receptionsanalyse/>
- Melander, R., 2017: ”Undersøgelse: Instagram er det mest skadelige sociale medier for unge”, JyllandsPosten.
<https://jyllands-posten.dk/livsstil/digitalt/ECE9589497/undersogelse-instagram-er-det-mest-skadelige-sociale-medie-for-unge/>

- Moestrup, M., 2013: "Giv dig lov til at have det godt i din krop", Information.
<https://www.information.dk/kultur/anmeldelse/2013/12/giv-lov-godt-krop>
- Munk, B. T., 2012: "Festen er flyttet til Instagram – Instagram analyseret", Kommunikationsforum.
<http://www.kommunikationsforum.dk/artikler/instagram-analyseret>
- Pedersen, C. M., 2016: "Hvad er dét? Det er kvindekampens nyeste fortrop", Zetland.
<https://www.zetland.dk/historie/s8lE9m4w-aoV3ME1j-f942f>
- Riegels, M. & Bjørn, E., 2014: "Cafe Victor", AOK
<http://www.aok.dk/restaurant-og-cafe/cafe-victor>
- Stefánsson, F., 2009: Venus i Symbolleksikon, Gyldendal, Sidst besøgt 30/5-2018
<http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=426902>
- Terletskaia, B., 2017: "For et opgør med bølgemodellens selektive glemsel", Friktion.
<https://friktionmagasin.dk/for-et-opgor-med-bølgemodellens-selektive-glemsel-9f9cb4c64b7f>
- Sørensen, B. R., 2017: "#Metoo er blevet en social bevægelse. Det tog tre dage", Information.
<https://www.information.dk/kultur/2017/10/metoo-blevet-social-bevaegelse-tog-tre-dage>

Videos fra websites

- Adichie, N. C. 2013: *We should all be feminists*. TED
 - https://www.ted.com/talks/chimamanda_ngozi_adichie_we_should_all_be_feminists
- Beyoncé, 2013: *I woke up like this*. YouTube.
 - <https://www.youtube.com/watch?v=WBbJT6vo5tE>

Øvrige websites

- DSL 2018, A: "Diskurs", <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=diskurs>
- DSL 2018, B: "Manifest", <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=manifest>
- DSL 2018, C: "Luder", <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=luder>
- Dansk Sprognævn: "Ungdomssprog" <http://sproget.dk/temaer/ungdomssprog>
- DST 2016: "Brug af adskillige sociale medier hitter blandt unge":
<https://www.dst.dk/da/Statistik/nyt/NytHtml?cid=28056>